

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

**ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ**

Επιβλέπων Καθηγητής: Γιακουμάτος Στέφανος

ΝΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α.Μ. 2001194)

Καλαμάτα
Φεβρουάριος 2018

Αφιερώνεται στους αγαπητούς συναδέλφους,

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης αποτελεί η ανάλυση του μεγέθους της ανεργίας, καθώς και η εξέταση της διαχρονικής πορείας των σχετικών της παραμέτρων. Με αυτόν τον τρόπο, επιχειρείται να ερμηνευτεί σε βάθος το γενικότερο φαινόμενο της ανεργίας, με στόχο την πιθανή πρόβλεψη της μελλοντικής εξέλιξής του. Έχοντας μία εικόνα για το πως αναμένεται να μεταβληθεί το ύψος της στη διάρκεια του χρόνου, η κυβέρνηση κάθε χώρας μπορεί να χαράξει τη δική της πολιτική, ώστε να την φέρει σε επιθυμητά επίπεδα. Κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται ενέργειες με σκοπό να μετριαστεί το ποσοστό ανεργίας, καθώς έχει ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο τόσο στην αξιολόγηση μιας οικονομίας, όσο και στην ευημερία ολόκληρης της κοινωνίας. Έτσι, η ανεργία καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική και η ουσιαστική αντιμετώπισή της χρήζει μεγάλης προσοχής.

Συνεπώς, επιχειρείται κατ' αρχάς ο προσδιορισμός της ανεργίας ως μεταβλητής, όπως και η καταγραφή των επιμέρους εκφάνσεών της. Γίνεται αναφορά στα αίτια που τη δημιουργούν και σε ιστορικά παραδείγματα διόγκωσής της. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται σύνδεση της ανεργίας με την εξέλιξη άλλων μεγεθών της αγοράς εργασίας που παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωσή της. Εν κατακλείδι, γίνεται συγκέντρωση των πολυδιάστατων συνεπειών της, και προτείνονται λύσεις για την αποτελεσματική ελάττωσή της και για τη γενικότερη σταθεροποίησή της σε αποδεκτά για την κοινωνία επίπεδα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	σελίδα 1
---------------	----------

Κεφάλαιο 1: Ανεργία

1.1 Έννοια και σημασία της ανεργίας	σελίδα 3
1.2 Μέτρηση της ανεργίας.....	σελίδα 4
1.3 Είδη της ανεργίας.....	σελίδα 5
1.4 Αίτια της ανεργίας.....	σελίδα 7
1.5 Ανεργία σε περιόδους κρίσης.....	σελίδα 9

Κεφάλαιο 2: Εμπειρικά στοιχεία

2.1 Ποσοστό ανεργίας.....	σελίδα 11
2.2 Ποσοστό ανεργίας με βάση την εκπαίδευση.....	σελίδα 11
2.3 Ποσοστό ανεργίας ανά περιοχή.....	σελίδα 12
2.4 Ποσοστό ανεργίας ανά ηλικία και διάρκεια ανεργίας.....	σελίδα 13
2.5 Μακροχρόνια ανεργία και αποθαρρυσμένοι εργαζόμενοι.....	σελίδα 16
2.6 Ποσοστό ανεργίας ξένων.....	σελίδα 18
2.7 Κενές θέσεις εργασίας και καμπύλη Beveridge.....	σελίδα 19
2.8 Άτομα που εργάζονται σε δύο ή περισσότερες δουλειές.....	σελίδα 21
2.9 Ευέλικτες μορφές απασχόλησης.....	σελίδα 21
2.10 Επιδόματα ανεργίας ανά χώρα.....	σελίδα 22
2.11 Ποσοστό πληθυσμού στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.....	σελίδα 24
2.12 Ανεργία και πληθωρισμός.....	σελίδα 24
2.13 Συνδικαλιστική πυκνότητα και ανεργία.....	σελίδα 28

Κεφάλαιο 3: Συνέπειες και τρόποι αντιμετώπισης της ανεργίας

3.1 Εισαγωγή.....	σελίδα 31
3.2 Συνέπειες της ανεργίας.....	σελίδα 31

3.3 Πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας.....σελίδα 33	σελίδα 33
3.3.1 Πολιτικές απασχόλησης.....σελίδα 33	σελίδα 33
3.3.2 Μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας.....σελίδα 36	σελίδα 36
Συμπεράσματα και προτάσεις.....σελίδα 38	σελίδα 38
Βιβλιογραφία.....σελίδα 42	σελίδα 42
Παράρτημα.....σελίδα 44	σελίδα 44

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζονται από αστάθεια και έντονη αβεβαιότητα όχι μόνο όσον αφορά την οικονομική κατάσταση των χωρών της Ευρώπης, αλλά και τη γενικότερη ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λόγοι για τους οποίους αμφισβητείται η ύπαρξή της είναι πολυάριθμοι, κυρίως όμως πολιτικοί και οικονομικοί. Η οικονομική κρίση του 2008 έχει αφήσει το στίγμα της, με τις συνέπειές της να ταλαιπωρούν ακόμα και σήμερα κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες. Η αδυναμία της πολιτικής να δώσει λύσεις για την υπερδιογκωμένη ανεργία και την ανθρωπιστική κρίση, αλλά και η προσπάθεια απόλυτης ηγεμονίας από την πλευρά κυρίως της Γερμανίας, έχει οδηγήσει πολλές χώρες στα πρόθυρα εγκατάλειψης της Ένωσης. Ήδη το Ηνωμένο Βασίλειο με δημοψήφισμα που διενεργήθηκε τον Ιούνιο του 2016 αποφάσισε την αποχώρησή του, ενώ αντίστοιχα δημοψηφίσματα σε άλλες χώρες βρίσκονται προ των πυλών.

Το γενικότερα αρνητικό κλίμα επιβάρυναν τα μεταναστευτικά ρεύματα από τις χώρες της Μέσης Ανατολής και ιδιαίτερα από τη Συρία, έπειτα από τον πόλεμο που ξέσπασε πριν κάποια χρόνια και συνεχίζεται ακόμα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάστηκε ανέτοιμη να διαχειριστεί την κατάσταση, ενώ ακόμα δεν έχει αντιμετωπίσει με ορθολογικότητα το όλο πρόβλημα, δίνοντας πρόχειρες και μη αποτελεσματικές λύσεις.

Η ευρωπαϊκή αγορά εργασίας προσπαθεί πλέον να ξεπεράσει το σοκ που δέχθηκε έπειτα από την άνευ προηγουμένου αύξηση του ποσοστού ανεργίας σε πολλές χώρες της Ένωσης. Επίσης, όπως θα δούμε και στη συνέχεια, οφείλει να αναδιαρθρωθεί και να γίνει πιο αποτελεσματική προκειμένου να δημιουργήσει το έναυσμα για την περαιτέρω ανάπτυξη των ευρωπαϊκών οικονομιών, ώστε οι τελευταίες να ξεπεράσουν επιτέλους τις συνέπειες της κρίσης και να βρεθούν σε μια νέα φάση συγκροτημένης και συλλογικής ανάκαμψης.

Σχετικά με την παρούσα μελέτη, σημειώνεται ότι ήταν συνειδητή η απόφαση να μην γίνει παράθεση και ανάλυση των οικονομικών θεωριών που εξετάζουν την αγορά εργασίας για την ερμηνεία της ανεργίας, και έγκειται στην πληθώρα τέτοιων μελετών τόσο στην ελληνική όσο και στην ξένη βιβλιογραφία. Επιπροσθέτως, δεν θα γίνει αναφορά σε Κοινοτικά Πλαίσια και Προγράμματα που έχουν εφαρμοστεί για την τόνωση της απασχόλησης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς όχι μόνο έχουν αποτελέσει

πολλάκις αντικείμενο έρευνας, αλλά επιπλέον επειδή η ανάλυσή τους ξεφεύγει από τα όρια αυτής της μελέτης. Έτσι, η εργασία αυτή χωρίζεται σε τρία επιμέρους κεφάλαια με σκοπό τη σφαιρική αντιμετώπιση του μεγέθους της ανεργίας.

Το πρώτο κεφάλαιο είναι εισαγωγικό, καθώς οριοθετεί την έννοια της ανεργίας, περιγράφει τις βασικές μορφές με τις οποίες εμφανίζονται και αναλύει τους σημαντικότερους λόγους που τη δημιουργούν. Επιπλέον, περιλαμβάνει ένα τμήμα που εξετάζει διάφορες περιπτώσεις του παρελθόντος που είχαν σαν αποτέλεσμα την υπέρμετρη αύξηση του μεγέθους της, μετατρέποντας τις ήδη βεβαρημένες καταστάσεις σε σχεδόν μη αναστρέψιμες.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις διαχρονικές μεταβολές σπουδαίων μεγεθών που συνδέονται με την ανεργία, ενώ γίνεται ανάλυση των σχέσεων τους. Επίσης, παρουσιάζεται η εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πληθυσμού κάθε χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η περίοδος αναφοράς είναι για τις περισσότερες περιπτώσεις τα έτη 2000-2016, εκτός αν τονίζεται διαφορετικά.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λεπτομερής καταγραφή των συνεπειών της ανεργίας σε κάθε πτυχή της ατομικής και κοινωνικής ζωής των ανέργων. Ακόμα, γίνεται διαχωρισμός των πολιτικών που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμησή της σε δύο μεγάλες κατηγορίες και αναφορά μερικών σχετικών παραδειγμάτων. Τέλος, περιγράφονται κάποια μέτρα που αναμένεται να έχουν θετική επίδραση στην προσπάθεια μείωσης της ανεργίας.

Σε αυτό το σημείο, και πριν αρχίσει η μελέτη των όσων προαναφέρθησαν, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον καθηγητή μου κ. Γιακουμάτο Στέφανο που μου ανέθεσε το θέμα της εργασίας αυτής και με βοήθησε έμπρακτα σε οτιδήποτε τον χρειάστηκα. Ακόμα, ευχαριστώ εκ βάθους ψυχής την οικογένειά μου, που στάθηκε δίπλα μου κατά τη διάρκεια των σπουδών μου και έκανε εφικτή την απόκτηση ιδιαίτερων γνώσεων και εμπειριών ζωής μέσα από αυτές.

1. ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1 Έννοια και σημασία της ανεργίας

Η ανεργία αποτελεί μια πολύ σημαντική μεταβλητή για την οικονομία μιας χώρας. «Ως ανεργία θεωρείται η κατάσταση κατά την οποία υπάρχουν εργάτες χωρίς δουλειά, οι οποίοι αναζητούν εργασία στον τρέχοντα μισθό» (Γιαννέλης, 2006, σελ. 194). «Αναζήτηση εργασίας ορίζεται η διαδικασία με την οποία οι εργαζόμενοι βρίσκουν δουλειές βάσει των προτιμήσεων και των προσόντων τους» (Mankiw, 2006, Σακκά, 2011, σελ. 902). Το μέγεθος της ανεργίας σε μια χώρα συνήθως φανερώνει και την οικονομική της κατάσταση και σχετίζεται αρνητικά με το συνολικό εισόδημα, καθώς σε περιόδους ύφεσης η ανεργία αυξάνεται, ενώ αντίθετα σε περιόδους ανάπτυξης αυτή μειώνεται. Η ανεργία, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, έχει τις ρίζες της βαθιά χαραγμένες μέσα στους αιώνες, όμως σαν μαζικό φαινόμενο παρατηρήθηκε και επικράτησε από την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης (Κορλίρας, 1979, σελ. 13). Εκεί απέκτησε τις σημερινές της διαστάσεις λόγω της γενίκευσης της μισθωτής εργασίας, η οποία έγινε ο μοναδικός τρόπος απόκτησης εισοδήματος για τους εργαζομένους (Σκουτέλης, 1996, σελ. 36).

Εκτός όμως από το ύψος της ανεργίας πολύ σημαντικοί παράμετροι είναι η διάρκεια και η συχνότητα της ανεργίας, που καθορίζουν και σε μεγάλο βαθμό το κόστος της ανεργίας, έννοια που θα αναλυθεί αργότερα. Η ανεργία και όλες οι παράμετροί της χρησιμοποιείται ευρέως από τους διαμορφωτές των μακροοικονομικών πολιτικών κάθε χώρας, οι οποίοι προσπαθούν να βρουν τρόπους να την περιορίσουν και να μειώσουν το μέγεθός της, καθώς η πλήρης εξάλειψή της αγγίζει τα όρια της ουτοπίας.

Ο πληθυσμός που σε κάθε οικονομία έχει ορισμένο μέγεθος, διαχωρίζεται σε οικονομικά ενεργό και σε οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αποτελεί «το εργατικό δυναμικό της οικονομίας, το οποίο ορίζεται ως ο συνολικός αριθμός των ατόμων που θα μπορούσαν να απασχοληθούν στην οικονομία σε κάθε δεδομένη χρονική στιγμή» (Mankiw, 2006, Σακκά, 2011, σελ. 898). Τα άτομα εκείνα τα οποία δεν μπορούν ή δε θέλουν να εργαστούν, αποτελούν τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό της οικονομίας και δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό της. «Ως μη οικονομικά ενεργό θεωρείται το άτομο εκείνο που δεν εργαζόταν την τελευταία εβδομάδα και δεν

έψαχνε για δουλειά τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες» (Abel, Bernanke & Croushore, Λαντούρης, 2008, σελ. 204). Το εργατικό δυναμικό δηλαδή μιας χώρας αποτελείται από το άθροισμα των απασχολούμενων και των ανέργων της. «Στην κατηγορία των απασχολούμενων κατατάσσονται όσοι εργάζονται ως μισθωτοί υπάλληλοι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, απασχολούνται στη δική τους επιχείρηση ή εργάζονται χωρίς μισθό στην επιχείρηση ενός μέλους της οικογένειάς τους» (Mankiw, 2011, Σοκοδήμος, 2013, σελ. 82). Αντίθετα, «τα άτομα τα οποία δεν έχουν δουλειά, επιθυμούν να εργαστούν στον τρέχοντα μισθό και δεν έχουν αναζητήσει εργασία για χρονικό διάστημα τεσσάρων εβδομάδων, ορίζονται ως άνεργοι» (Γιαννέλης, 2006, σελ. 194).

1.2 Μέτρηση της ανεργίας

Η ανεργία μπορεί να μετρηθεί ως απόλυτο μέγεθος, αλλά αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία για τους αναλυτές και τις κυβερνήσεις των χωρών είναι το ύψος της ανεργίας σε σχέση με το μέγεθος του εργατικού δυναμικού της κάθε χώρας. Για τον λόγο αυτό υπολογίζεται το ποσοστό ανεργίας, το οποίο προκύπτει από τη διαίρεση του αριθμού των ανέργων με το εργατικό δυναμικό μιας χώρας επί τοις εκατό και δείχνει το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που δεν εργάζεται, είναι δηλαδή άνεργο.

Η μέτρηση της ανεργίας γίνεται, ως επί το πλείστον, με τις έρευνες δημοσκοπήσης. Παρότι όμως οι δημοσκοπήσεις αποτελούν σχετικά αξιόπιστη μέθοδο καταγραφής της ανεργίας, αποτυγχάνουν, λόγω του περιοδικού σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα (συνήθως εξάμηνο ή έτος) χαρακτήρα τους να παρακολουθήσουν τις διακυμάνσεις της οικονομίας. Ένας ακόμα τρόπος μέτρησης της ανεργίας είναι η εγγραφή των ανέργων σε ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς ευρέσεως εργασίας. Το μειονέκτημα όμως που παρουσιάζει αυτή η μέθοδος είναι ότι η εγγραφή αυτή είναι οικειοθελής από την πλευρά των ανέργων και έτσι καθίσταται αμφίβολη ελλείπει των κατάλληλων κινήτρων (επιδόματος ανεργίας, ασφάλισης, κτλ) (Σκουτέλης, 1996, σελ. 41).

1.3 Είδη ανεργίας

Υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να κατηγοριοποιηθεί η ανεργία είτε ποσοτικά είτε ποιοτικά. Στη διεθνή βιβλιογραφία, όμως, υποστηρίζεται ότι υπάρχουν τρία βασικά είδη ή κατηγορίες ανεργίας: η ανεργία τριβής, η διαρθρωτική ανεργία και η κυκλική ή κενυσιανή ανεργία.

- **Ανεργία τριβής:** Καλείται η ανεργία που οφείλεται στην αναζήτηση των εργαζομένων για τις κατάλληλες θέσεις εργασίας, σύμφωνα με τις προτιμήσεις και τις ικανότητές τους και των επιχειρήσεων για τους κατάλληλους εργαζομένους, σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Η διαδικασία αυτή απαιτεί κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι να ταιριάξουν οι εργαζόμενοι με τις κατάλληλες θέσεις εργασίας. Επειδή η οικονομία έχει δυναμικό χαρακτήρα και εξελίσσεται διαρκώς με αποτέλεσμα να δημιουργούνται και να χάνονται καθημερινώς θέσεις εργασίας, ενώ παράλληλα εισέρχονται και εξέρχονται εργαζόμενοι από το εργατικό δυναμικό, πάντα θα υπάρχει κάποια ανεργία τριβής στην αγορά εργασίας μιας χώρας. Η ανεργία τριβής θεωρείται βραχυχρόνια ανεργία και το μέγεθός της εξαρτάται από τον αριθμό των ανέργων που βρίσκονται στη φάση μετάβασης από μια θέση εργασίας σε μια άλλη ή που αναζητούν μια θέση εργασίας και από το μέσο χρόνο που διαρκεί η περίοδος ανεύρεσης της νέας θέσεως εργασίας.
- **Διαρθρωτική ανεργία:** Ονομάζεται η ανεργία που προκύπτει από την αναντιστοιχία μεταξύ των εργασιακών δεξιοτήτων και προσόντων που διαθέτουν οι άνεργοι και των αντίστοιχων απαιτήσεων εκ μέρους των εργοδοτών. Η διαρθρωτική ανεργία προϋποθέτει την ύπαρξη κενών θέσεων εργασίας, οι οποίες δεν μπορούν να πληρωθούν εξαιτίας της προαναφερθείσας αναντιστοιχίας. Η ύπαρξή της οφείλεται σε διαρθρωτικές μεταβολές που συμβαίνουν στο οικονομικό σύστημα, όπως οι τεχνολογικές αλλαγές ή καινοτομίες, καθώς και οι διάφορες μεταβολές στη διάρθρωση της ζήτησης που προκαλούν αύξηση της ζήτησης ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση για άλλα προϊόντα. Εδώ αξίζει να αναφερθεί ότι η «τεχνολογική ανεργία» θεωρείται από πολλούς ως ένας διαφορετικός τύπος ανεργίας, καθώς συχνά οδηγεί στην εξ' ολοκλήρου καταστροφή θέσεων εργασίας.

- Κυκλική ή Κευνσιανή ανεργία:** Ορίζεται η ανεργία που εμφανίζεται σε περιόδους επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας ή οικονομικής ύφεσης. Υπάρχει δηλαδή αδυναμία της συνολικής ζήτησης της οικονομίας να απορροφήσει τη συνολική προσφορά του εργατικού δυναμικού, γι' αυτό ονομάζεται και ανεργία ελλειπούς ζήτησης. Επειδή η οικονομία μιας χώρας αναπτύσσεται άλλοτε με ταχείς ρυθμούς και άλλοτε με μειωμένους ρυθμούς ή βρίσκεται σε ύφεση, υπάρχει δηλαδή ένας κυκλικός ή επαναλαμβανόμενος χαρακτήρας, η ανεργία που εμφανίζεται σε περιόδους επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας ή οικονομικής ύφεσης ονομάζεται κυκλική ανεργία. Η διαφορά της από τα δύο προηγούμενα είδη ανεργίας είναι ότι στη περίπτωση της κυκλικής ανεργίας οι άνεργοι είναι περισσότεροι από τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας, οπότε αντικειμενικά δεν είναι εφικτό να βρουν όλοι τους μια θέση εργασίας. Αντίθετα, δεν ισχύει το ίδιο στην ανεργία τριβής και τη διαρθρωτική ανεργία, όπου ο λόγος που υπάρχουν άνεργοι είναι γιατί απαιτείται κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι οι άνεργοι να βρουν την κατάλληλη θέση εργασίας, ανάλογα με τις προτιμήσεις και τις ικανότητές τους, ή γιατί υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ των θέσεων εργασίας και των δεξιοτήτων των ανέργων. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι παρότι η έμφαση από τις κυβερνήσεις δίνεται στη μείωση των άλλων τύπων ανεργίας, η κυκλική ανεργία δύναται να μειωθεί με το κατάλληλο μίγμα μακροοικονομικής πολιτικής (Νικολακοπούλου-Στεφάνου, 1997, σελ.30-31).

Τα τρία παραπάνω είδη ανεργίας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε δύο άλλες ομάδες ανάλογα με το αν το άτομο είναι με τη θέλησή του άνεργο ή όχι. Έτσι διακρίνουμε την **εκούσια ή ηθελημένη** και την **ακούσια ή μη ηθελημένη** ανεργία. Η πρώτη αναφέρεται στην περίπτωση της ανεργίας τριβής, όταν δηλαδή ο άνεργος επιλέγει να μη δεχθεί μία θέση εργασίας προσπαθώντας να βρει ή αναμένοντας να του προσφερθεί μία καλύτερη. Αντιθέτως, «ένας εργάτης θα είναι ακούσια άνεργος όχι όταν αρνείται να δεχθεί ένα λογικό μισθό ή μια λογική προσφορά, αλλά όταν δεν μπορεί να βρει μια τέτοια λογική προσφορά ή μισθό» (Κορλίρας, 1979, σελ. 100). Επομένως, είναι ξεκάθαρο πως η ακούσια ανεργία ταυτίζεται με το σύνολο της διαρθρωτικής και της κυκλικής ανεργίας. (Λιανός, 1998, σελ. 243)

Στις παραπάνω μορφές ανεργίας έρχονται να προστεθούν και δύο ακόμα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο εκτενούς συζήτησης στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα και πολλοί

οικονομολόγοι τις κατατάσσουν ως επιπλέον βασικά είδη ανεργίας. Πρόκειται για την εποχιακή και την πληροφοριακή ανεργία, οι οποίες αναλύονται συνοπτικά παρακάτω.

- **Εποχιακή ανεργία:** Είναι η ανεργία που οφείλεται στις εποχιακές διακυμάνσεις ορισμένων κλάδων της οικονομίας. Η παραγωγή, αλλά και η ζήτηση κάποιων προϊόντων περιορίζεται σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους μέσα στο έτος, πράγμα που οδηγεί σε περιοδική ανεργία τους εργαζομένους στους σχετικούς κλάδους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα επαγγέλματα που συνδέονται με τον τουρισμό και τον αγροτικό τομέα. Η μορφή της παραγωγικής διαδικασίας καθορίζει τη διάρκεια της ανεργίας, αλλά σε κάθε περίπτωση η τελευταία είναι προσωρινή και επαναλαμβανόμενη. Παρότι, όμως, ο αριθμός των απασχολούμενων σε εποχιακά επαγγέλματα είναι αρκετά υψηλός, η εποχιακή ανεργία είναι σχετικά μικρή, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό αυτών των ατόμων έχουν προβλέψει για την απασχόλησή τους κατά τους μήνες της αναμονής (Λιανός, 1998, σελ. 230).
- **Πληροφοριακή ανεργία:** Πρόκειται για την ανεργία που οφείλεται στη μη επαρκή ή ακόμα και λανθασμένη πληροφόρηση στην αγορά εργασίας. Υπάρχουν διάφορες απόψεις και έννοιες για την πληροφοριακή ανεργία, αλλά όλες τους έχουν κοινή συνιστώσα την ατελή πληροφόρηση των εμπλεκόμενων μερών στην αγορά εργασίας. Ο Παναγιώτης Κορλίρας (Κορλίρας, 1979, σελ. 92-96) θεωρεί την ελλιπή πληροφοριοδότηση ως το γενεσιουργό αίτιο της διαρθρωτικής ανεργίας και της ανεργίας τριβής. Παράλληλα, οι Steven Lippman και John McCall (Lippman & McCall, 1986, σελ. 126-127) τονίζουν ότι η πληροφοριακή ανεργία προκαλείται από αναντιστοιχίες μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου όταν ο ένας αποκτά πλήρη πληροφόρηση για τον άλλο μετά την υπογραφή της σύμβασης εργασίας.

1.4 Αίτια της ανεργίας

Η ανεργία αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της σύγχρονης οικονομίας, σε σημείο που πολλοί οικονομολόγοι χαρακτηρίζουν την ανεργία ως τη μάστιγα του 21^{ου} αιώνα. Οι αιτίες της ύπαρξης της ανεργίας είναι πολλές και πολυδιάστατες. Μια από τις σημαντικότερες αιτίες είναι οι αλματώδεις και συνεχόμενες τεχνολογικές αλλαγές στο ευρύτερο πλαίσιο της οικονομίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την μετατόπιση της

ζήτησης για αρκετά αγαθά και υπηρεσίες. Το γεγονός αυτό οδηγεί στην ταχύτατη απαξίωση πολλών επαγγελμάτων και δεξιοτήτων, ενώ παράλληλα δημιουργεί νέα επαγγέλματα και δεξιότητες. Επειδή, όμως, οι εργαζόμενοι δεν έχουν την ικανότητα να προσαρμόζονται απευθείας και τέλεια στις νέες συνθήκες, έχουμε σαν αποτέλεσμα την προσωρινή αύξηση της ανεργίας με τη μορφή της διαρθρωτικής ανεργίας, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Ένας ακόμα πολύ σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει το μέγεθος της ανεργίας είναι τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της κάθε χώρας. Η αναμενόμενη (φυσιολογική αύξηση του πληθυσμού) ή μη (μετανάστευση) αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού συνεπάγεται αντίστοιχη αύξηση της προσφοράς εργασίας, που συνήθως είναι αδύνατο να εξισορροπηθεί με τη μείωση των ονομαστικών μισθών -λόγω της μεγάλης προς τα κάτω ανελαστικότητάς τους- και αναπόφευκτα οδηγεί σε αύξηση του επιπέδου ανεργίας.

Ως αίτια της ανεργίας μπορούν να θεωρηθούν η κινητικότητα των εργαζομένων και η ατελής πληροφόρηση, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Η κινητικότητα μεταξύ δύο απασχολήσεων οδηγεί στην ανεργία τριβής, ενώ η διάρκειά της εξαρτάται από τους παράγοντες που την επηρεάζουν, καθώς και από την οργάνωση της αγοράς εργασίας. Η ελλιπής πληροφόρηση τόσο από την πλευρά των εργοδοτών όσο και από την πλευρά των εργαζομένων προκαλεί δυσκαμψία στην αγορά εργασίας με αποτέλεσμα τη δημιουργία βραχυπρόθεσμης, κυρίως, ανεργίας. Επιπροσθέτως, όπως υποστηρίζουν οι Richard Layard, Stephen Nickell και Richard Jackman (Layard, Nickell & Jackman, 1991, σελ. 62) «η άνευ όρων καταβολή των επιδομάτων για αόριστο χρονικό διάστημα είναι μία από τις σημαντικότερες αιτίες της υψηλής ανεργίας στην Ευρώπη.»

Σημαντική επίδραση στη διόγκωση της ανεργίας έχει η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, η διεθνοποίηση του κεφαλαίου και η εύκολη μεταφορά παραγωγικών μονάδων σε χώρες φθηνού εργατικού δυναμικού. Επίσης, οι αυξημένες εισαγωγές προϊόντων από τις παραπάνω χώρες, έχουν οδηγήσει σε δραστική μείωση της ζήτησης των εν λόγω προϊόντων στο εσωτερικό των ανεπτυγμένων χωρών οδηγώντας στο κλείσιμο των βιομηχανιών - επιχειρήσεων που τα παράγουν. Με την συνεχόμενη αποδυνάμωση των εργατικών σωματείων και τη μείωση της συνδικαλιστικής πυκνότητας -για την οποία θα γίνει λόγος σε επόμενο κεφάλαιο- με το πέρασμα των χρόνων, που έχει ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιακών δικαιωμάτων και ως εκ τούτου την υπέρμετρη αύξηση των

απολύσεων, το πρόβλημα της ανεργίας διογκώθηκε αρκετά τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερος σε βιομηχανικές περιοχές.

Η συρρίκνωση του αγροτικού τομέα, επίσης, καθώς και η πλήρης εκβιομηχάνιση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής οδήγησαν σε μείωση των διαθέσιμων θέσεων εργασίας και την αντικατάσταση των εργατών από τεχνολογικά αναπτυσσόμενο μηχανολογικό εξοπλισμό. Τέλος, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, η ανεργία οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στη μεγάλη υστέρηση του επαγγελματικού προσανατολισμού και στην αναντιστοιχία του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ανάγκες και τις προοπτικές της αγοράς εργασίας, κάτι που συμβαίνει σε σημαντικό βαθμό και στη χώρα μας. Τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών αυτών είναι προσανατολισμένα σε κορεσμένες κατευθύνσεις που δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες και συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της τεχνολογίας και της απασχόλησης, επηρεάζοντας έτσι αρνητικά την αγορά εργασίας. (Σκουτέλης, 1996, σελ. 56-64)

Εκτός, όμως, από τα παραπάνω αίτια, η ανεργία μπορεί να εξηγηθεί και από τη σχέση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης σύμφωνα με το νόμο της ελεύθερης αγοράς. Έτσι, λόγω των μακροχρόνιων περιοριστικών πολιτικών -που στόχο έχουν τον έλεγχο του πληθωρισμού- στις περισσότερες χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου, το εισόδημα των εργαζομένων μειώνεται και μαζί του μειώνεται η ζήτηση για αγαθά. Η τελευταία αδυνατεί να ακολουθήσει την προσφορά των αγαθών και έτσι εμφανίζεται υπερσυσσώρευση κεφαλαίου που οδηγεί σε στασιμότητα, πάγωμα της παραγωγικής διαδικασίας, απολύσεις και μη προσλήψεις διογκώνοντας έτσι την ανεργία (Κατσορίδας, 1998, σελ. 35-37).

1.5 Ανεργία σε περιόδους κρίσης

Από τη μέχρι τώρα ανάλυση του μεγέθους της ανεργίας έχει γίνει αντιληπτό ότι οι περίοδοι οικονομικής ύφεσης συνδέονται με μειωμένη ζήτηση προϊόντων, γεγονός που οδηγεί τις επιχειρήσεις σε μείωση της παραγωγής και προσφοράς τους και εν τέλει σε μία αύξηση της ανεργίας. Τέτοιες κρίσεις έχουν καταγραφεί σε πολλές περιπτώσεις στο παρελθόν και έχουν ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες στις οικονομίες τις οποίες πλήττουν. Ωστόσο, χρήζουν μνείας κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα που έλαβαν διεθνείς διαστάσεις και κλόνισαν την παγκόσμια οικονομία. Ένα τέτοιο παράδειγμα ήταν η υπέρμετρη αύξηση της ανεργίας κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου περιόδου που

αργότερα ονομάστηκε Μεγάλη Ύφεση (Great Depression). Το φαινόμενο αυτό οδήγησε εκατομμύρια ανθρώπους σε φτώχεια και εξαθλίωση (Kitson & Michie, 1994, σελ. 76-78). Τα δύο σοκ στην τιμή του πετρελαίου τη δεκαετία του 1970, αύξησαν το επίπεδο του πληθωρισμού, το οποίο με τη σειρά του αύξησε το φυσιολογικό ποσοστό ανεργίας, καθώς και το γενικό επίπεδο ανεργίας (Blanchard, 2003, Νίκας, 2006, σελ.185-187).

Σε αυτό το σημείο αξίζει να προστεθεί στις μεγάλες κρίσεις που εκτόξευσαν την ανεργία, σε εγχώριο όμως επίπεδο, η Μικρασιατική Καταστροφή. Η εισροή στην ελληνική οικονομία χιλιάδων ανέργων χειροτέρευσε δραματικά το ήδη υπάρχον πρόβλημα ανεργίας, καθιστώντας τις συνθήκες εργασίας ιδιαίτερα δυσμενείς και το επίπεδο των μισθών αρκετά χαμηλό (Κωνσταντινόπουλος, 1993, σελ. 15-17).

Τέλος, μία ιδιάζουσα περίπτωση είναι η παρούσα οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008 από τις ΗΠΑ, έλαβε διαστάσεις παγκοσμίου φαινομένου και ταλαιπωρεί ακόμη την Ευρώπη. Ακόμα, σε συνδυασμό με το μεταναστευτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η τελευταία έχει οδηγηθεί σε μία ανθρωπιστική και έντονα πολιτική κρίση. Οι συνέπειες της κρίσης αυτής θα γίνουν αντιληπτές κατά τη διάρκεια της παρούσας μελέτης.

2. ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1 Ποσοστό ανεργίας

Η πρώτη μεταβλητή που θα αναλυθεί στα πλαίσια της έρευνας για την ανεργία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι το ποσοστό ανεργίας. Όπως έχει αναφερθεί, το ποσοστό ανεργίας εκφράζει το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που παραμένει άνεργο και χρησιμοποιείται ευρέως από τους αναλυτές και διαμορφωτές των κυβερνητικών πολιτικών κάθε χώρας. Από την ανάλυση του πίνακα 1 για το ποσοστό ανεργίας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το διάστημα 2000-2016, παρατηρείται μια τάση μείωσης μέχρι το 2008, ραγδαία αύξηση του ποσοστού μέχρι το 2013 εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης χρέους και στη συνέχεια μια σταδιακή ελάττωση του ποσοστού μέχρι το 2016, κυρίως λόγω της ομαλοποίησης της κατάστασης των οικονομιών των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών.

Οι χώρες με την υψηλότερη ανεργία φαίνεται να είναι η Ελλάδα και η Ισπανία, με το ποσοστό τους μάλιστα να αυξάνεται εντυπωσιακά μετά το 2009. Το γεγονός αυτό δείχνει και το μέγεθος της επίπτωσης της οικονομικής κρίσης στις οικονομίες των δυο αυτών χωρών, που μοιάζει καταστροφικό για κάποιες μεταβλητές. Αντίστοιχη πορεία παρουσιάζει το ποσοστό της ανεργίας στην Κύπρο και στην Πορτογαλία, δυο ακόμα χώρες που επηρεάστηκαν έντονα από την οικονομική ύφεση, αλλά σε μικρότερο βαθμό από τις δυο προηγούμενες, και έτσι κατάφεραν να ανακάμψουν πιο εύκολα. Αντίθετα, οι χώρες με το μικρότερο ποσοστό είναι η Νορβηγία, το Λουξεμβούργο, η Αυστρία και η Ολλανδία. Τέλος, αξίζει να επισημάνει κανείς την περίπτωση της Γερμανίας, όπου το ποσοστό ανεργίας της στο διάστημα της έρευνας μειώνεται διαχρονικά από 7,9% το 2000 σε 4,1% το 2016, δείχνοντας την ιδιαίτερα προηγμένη οικονομία της και στηρίζοντας έμπρακτα τη διατήρηση της συνολικής οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε υψηλά επίπεδα.

2.2 Ποσοστό ανεργίας με βάση την εκπαίδευση

Το ποσοστό ανεργίας διαφέρει ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων μιας χώρας. Η μόρφωση για τις ανάγκες της ανάλυσής μας χωρίζεται σε τρεις κύριες

κατηγορίες: τη βασική, τη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το εύρος των διαθέσιμων θέσεων εργασίας είναι αρκετά μεγαλύτερο για τα άτομα που έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να είναι πιο εύκολη η απορρόφηση τους στην αγορά εργασίας. Δεν ισχύει το ίδιο, όμως, και για τα άτομα που διαθέτουν βασική εκπαίδευση, καθώς οι αντίστοιχες θέσεις εργασίας είναι αυτές που αναφέρονται στον ανειδίκευτο εργάτη και ως εκ τούτου σε μία ανεπτυγμένη χώρα καθίστανται περιορισμένες. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από τα δεδομένα που παρουσιάζονται στους τρεις πίνακες (2, 3, 4) για το ποσοστό ανεργίας με βάση το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων κάθε χώρας.

Όπως παρατηρείται, το ποσοστό ανεργίας ατόμων που έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο των ατόμων που διαθέτουν τη δευτεροβάθμια, το οποίο είναι ακόμα μικρότερο από το ποσοστό ανεργίας των ατόμων με βασική εκπαίδευση. Υψηλότερη ανεργία με βάση τη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρουσιάζουν η Ελλάδα και η Ισπανία, με τα αντίστοιχα ποσοστά τους να διογκώνονται σε άνευ προηγουμένου επίπεδα μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης. Όσον αφορά το ύψος ανεργίας των ατόμων που έχουν ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση, οι χώρες που εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό καθ' όλη τη χρονική περίοδο της μελέτης είναι η Σλοβακία και ακολουθούν η Λετονία, η Λιθουανία, η Ελλάδα και η Ισπανία.

Αντίθετα, η Νορβηγία και η Μάλτα είναι οι δυο χώρες που παρουσιάζουν το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας με βάση τη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση των κατοίκων τους. Η Ισλανδία είναι η χώρα που διαθέτει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας ατόμων με βασική εκπαίδευση, ενώ ακολουθούν το Λουξεμβούργο, η Μάλτα και η Ολλανδία. Τέλος, στη Γερμανία παρατηρείται μια σταδιακή μείωση του ποσοστού ανεργίας, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα, και για τα τρία μορφωτικά επίπεδα των κατοίκων της, γεγονός που δεν παρατηρείται σε καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.3 Ποσοστό ανεργίας ανά περιοχή

Το ύψος του ποσοστού ανεργίας διαφοροποιείται ανάλογα με την περιοχή στην οποία μένουν οι κάτοικοι των εκάστοτε χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι παραπάνω περιοχές

διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, τις πόλεις, τις κωμοπόλεις και προάστια, και τέλος τις αγροτικές περιοχές. Οι παράγοντες που διαφοροποιούν το ύψος της ανεργίας σε κάθε μια από τις περιοχές αυτές είναι, η πυκνότητα και το μέγεθος του πληθυσμού, καθώς και ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων εργασίας.

Από την ανάλυση των στοιχείων των πινάκων 5, 6 και 7 που ακολουθούν στο παράρτημα της εργασίας, παρατηρείται ότι το ποσοστό ανεργίας στις μεγάλες πόλεις των ευρωπαϊκών χωρών είναι αρκετά μεγαλύτερο από τις άλλες δύο κατηγορίες που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Το γεγονός αυτό είναι λογικό και αναμενόμενο, αφού στις μεγάλες πόλεις είναι συγκεντρωμένο μεγάλο τμήμα του πληθυσμού κάθε χώρας, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις εργασίας για όλους. Πολλοί από αυτούς που αναζητούσαν μάταια εργασία για μεγάλο χρονικό διάστημα, ιδιαίτερος τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης, αποφάσισαν να αποχωρήσουν από τις μεγάλες πόλεις και να αναζητήσουν την τύχη τους μετακομίζοντας στα προάστια ή σε κάποια αγροτική περιοχή. Το φαινόμενο αυτό καλείται «εσωτερική μετανάστευση» και εξηγεί εν μέρει τη μείωση του ποσοστού ανεργίας τα τελευταία τρία έτη.

Το ύψος του ποσοστού ανεργίας δεν έχει πολύ μεγάλη διαφορά στις άλλες δύο κατηγορίες, με εκείνο στις αγροτικές περιοχές να είναι λίγο υψηλότερο. Οι δύο χώρες με το υψηλότερο ποσοστό είναι η Ελλάδα και η Ισπανία, με τη χώρα μας να παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στις μεγάλες πόλεις και στις κωμοπόλεις και τα προάστια, ενώ η Ισπανία εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό στις αγροτικές περιοχές. Αντίθετα, οι χώρες που παρουσιάζουν το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας και στις τρεις παραπάνω κατηγορίες περιοχών είναι το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και η Μάλτα.

2.4 Ποσοστό ανεργίας ανά ηλικία και διάρκεια ανεργίας

Ένα από τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της ανεργίας είναι η πολυποικιλότητα όσον αφορά τους τρόπους με τους οποίους εμφανίζεται, όπως επίσης και οι τάσεις των επιμέρους χαρακτηριστικών της. Ένα βασικό χαρακτηριστικό της είναι η ηλικία που όπως θα δούμε στη συνέχεια διατηρεί σταθερή πορεία στη διάρκεια του χρόνου. Στο παράρτημα υπάρχουν τρεις πίνακες (8, 9 και 10) που περιέχουν τις τιμές του ποσοστού ανεργίας για κάθε μία από τις ακόλουθες ηλικιακές ομάδες: 15-24, 25-54 και 55-64. Εύκολα παρατηρεί κανείς ότι

κάποιες χώρες εμφανίζουν μεγάλες τιμές του ποσοστού ανεργίας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου. Τέτοιες χώρες είναι η Ελλάδα, η Ισπανία και η Κροατία. Επίσης, κάποιες χώρες της ανατολικής Ευρώπης, όπως για παράδειγμα η Πολωνία, η Σλοβακία και η Βουλγαρία, είχαν υψηλή ανεργία στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου, η οποία εξομαλύνθηκε στη συνέχεια. Αντιθέτως, χώρες της κεντρικής Ευρώπης και συγκεκριμένα η Αυστρία και η Ολλανδία, αλλά και η Μάλτα κατέγραψαν χαμηλή ανεργία σε κάθε ηλικιακή ομάδα για όλη την περίοδο. Αξίζει εδώ να σημειωθεί πως υπάρχουν χώρες (Γαλλία, Ρουμανία και Βέλγιο) που εμφανίζουν υψηλή ανεργία στους νέους, ενώ έχουν χαμηλό ποσοστό στις άλλες κατηγορίες. Τέλος, η Δανία και η Γερμανία εμφανίζουν τη μικρότερη ανεργία στους νέους, ενώ η Ρουμανία και το Λουξεμβούργο έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά στην ηλικιακή ομάδα 55-64 χρονών. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός πως για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ανεργία είναι μεγαλύτερη στους νέους, ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 25-54 και χαμηλότερη από όλες εμφανίζεται στην ομάδα 55-64.

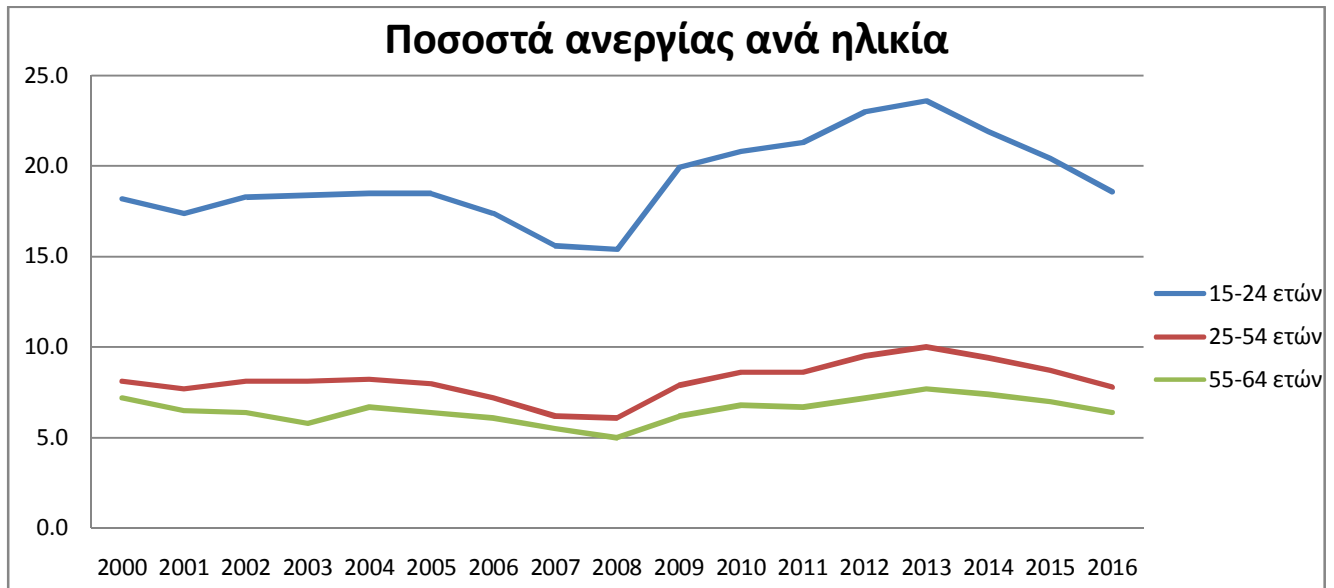
Εξίσου σημαντική με το ποσοστό ανεργίας είναι και η χρονική διάρκεια που κάποιος παραμένει άνεργος. Ακόμα και με εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό ανεργίας σε μια οικονομία, αν η μέση διάρκεια ανεργίας είναι πάνω από ένα έτος, τότε οι άνεργοι μένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός παραγωγικής διαδικασίας με αποτέλεσμα να απαξιώνονται οι εργασιακές τους ικανότητες. Από την άλλη πλευρά, όσο πιο άμεσα βρίσκει ένα άτομο απασχόληση τόσο καλύτερα οργανωμένη είναι η αγορά εργασίας και τόσο πιο γρήγορα ανανεώνονται οι άνεργοι. Στο παράρτημα παρατίθεται ο πίνακας 11 με τη διάρκεια ανεργίας σε χιλιάδες άτομα ανά χώρα για τα έτη 2000-2016. Για την καλύτερη ανάλυση των δεδομένων η διάρκεια χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες: μέχρι 6 μήνες, από 6 μέχρι 12 μήνες και πάνω από ένα έτος.

Έτσι, παρατηρούμε χώρες που έχουν μεγάλο ποσοστό ατόμων που παραμένουν άνεργοι για πάνω από ένα έτος σε σχέση με τον συνολικό αριθμό τους. Οι χώρες στις οποίες συμβαίνει αυτό είναι οι χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου, κάποιες ακόμα χώρες της ανατολικής Ευρώπης (Σλοβενία, Σλοβακία, Ουγγαρία) και ακόμα η Ιταλία, το Βέλγιο και η Γερμανία. Αντιθέτως, υπάρχουν χώρες στις οποίες υψηλό ποσοστό ανέργων βρίσκει απασχόληση έπειτα από πολύ μικρό διάστημα ανεργίας. Πρόκειται για τις χώρες της Σκανδιναβίας, τη Δανία, την Αυστρία, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία. Επιπρόσθετα, στη Γαλλία και την Εσθονία η χρονική διάρκεια ανεργίας κατανέμεται πιο ομαλά και λαμβάνει μία μέση τιμή μεταξύ 6 και 12 μηνών.

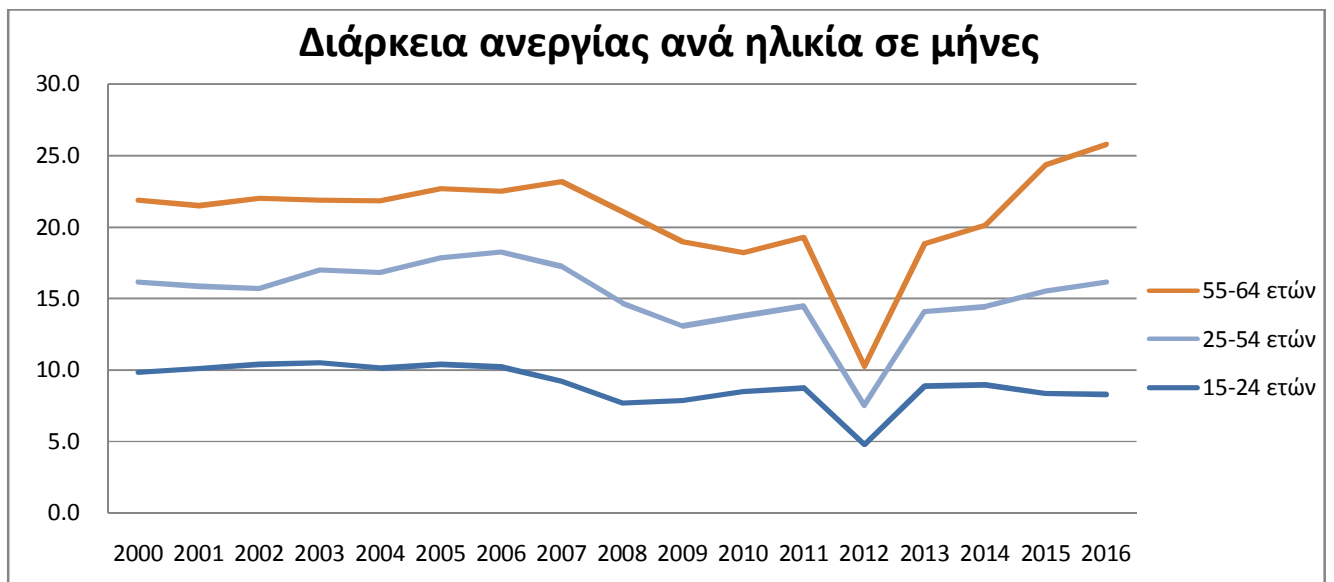
Τέλος, διακρίνουμε κάποιες χώρες οι οποίες, ενώ αρχικά δεν εμφάνιζαν μεγάλο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, εν συνεχεία το αύξησαν σε αρκετά μεγάλο βαθμό προσεγγίζοντας αυτό των χωρών της ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων που αναφέραμε παραπάνω. Οι χώρες στις οποίες συμβαίνει αυτό είναι οι χώρες της Ιβηρικής χερσονήσου και η Κύπρος.

Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η μέση διάρκεια της ανεργίας σε σχέση με την ηλικία. Ο πίνακας 12 που ακολουθεί στο παράρτημα της παρούσας έρευνας περιλαμβάνει τις τιμές της μέσης διάρκειας ανεργίας σε μήνες για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 χωρών για κάθε μία από τις ηλικιακές ομάδες που αναφέραμε προηγουμένως. Μελετώντας τον πίνακα γίνεται αντιληπτό πως η μεταβλητή που πραγματεύεται καταγράφει πολλές αυξομειώσεις κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα. Προξενεί, όμως, εντύπωση το γεγονός πως η διάρκεια ανεργίας μειώνεται εντυπωσιακά το 2012 -σχεδόν υποδιπλασιάζεται- για να επανέλθει το επόμενο έτος στα φυσιολογικά της επίπεδα. Είναι σκόπιμο εδώ να σημειωθεί το γεγονός πως η διάρκεια ανεργίας φαίνεται να αυξάνεται αναλογικά με την ηλικία για όλα τα παρατηρούμενα έτη. Με αυτόν τον τρόπο, κάποιος άνεργος μεγάλης ηλικίας δυσκολεύεται περισσότερο να βρει εργασία σε σχέση με κάποιον νεότερο. Αυτό έρχεται σε ευθεία αντιδιαστολή με το συμπέρασμα που προέκυψε προηγουμένως, ότι δηλαδή το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλότερο για τους νεότερους και μειώνεται όσο ανεβαίνουμε ηλικιακή ομάδα. Το παράδοξο που φαίνεται να υπάρχει σε αυτή την περίπτωση εξηγείται από το γεγονός ότι είναι πιο εύκολο μια εταιρεία να προσλάβει κάποιον νέο σε ηλικία άτομο λόγω των χαμηλών μισθολογικών του απαιτήσεων, αλλά είναι εξίσου πιο εύκολο να μην μείνει ευχαριστημένη λόγω της εργασιακής απειρίας του και να τον απομακρύνει ή ακόμα και να απομακρυνθεί ο ίδιος λόγω προσωπικής του δυσαρέσκειας, αυξάνοντας το ποσοστό ανεργίας των νέων. Για να γίνει καλύτερα αντιληπτό αυτό το "παράδοξο" παρακάτω παριστάνονται γραφικά οι τιμές που παίρνουν τα δύο αυτά μεγέθη διαχρονικά.

Διάγραμμα 1, Ποσοστά ανεργίας ανά ηλικία για την ΕΕ28 την περίοδο 2000-2016

Διάγραμμα 2, Διάρκεια ανεργίας ανά ηλικία σε μήνες για την ΕΕ28 τα έτη 2000-2016

2.5 Μακροχρόνια ανεργία και αποθαρρυσμένοι εργαζόμενοι

Η σημαντικότερη ίσως μεταβλητή της ανεργίας είναι η χρονική της διάρκεια. Δηλαδή, όσο περισσότερο χρονικό διάστημα παραμένει ένα άτομο άνεργο τόσο μεγαλύτερο είναι το κόστος σε προσωπικό επίπεδο, καθώς και για την οικονομία μιας χώρας συνολικά. Μεγάλο

ύψος μακροχρόνιας ανεργίας σε μια χώρα αντικατοπτρίζει στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας της και φανερώνει ατελή χρησιμοποίηση των παραγωγικών συντελεστών της και κατά συνέπεια μείωση της παραγωγής και του συνολικού εισοδήματος της. Όπως έχουμε δει ήδη, η μέση διάρκεια ανεργίας είναι αρκετά μεγαλύτερη για τα άτομα ηλικίας άνω των 55 ετών, καθώς είναι πολύ πιο δύσκολο για αυτούς να βρουν μια θέση απασχόλησης σε σύγκριση με άτομα μικρότερης ηλικίας. Στο σημείο αυτό της εργασίας, διαπιστώνεται ότι υπάρχει διαφορά στο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας ανάλογα και με το φύλο του ανέργου, εκτός από την ηλικία, όπως θα δούμε στη συνέχεια. Τα άτομα που επιθυμούν να εργαστούν, αλλά δεν έχουν κάνει καμία προσπάθεια τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες, είτε γιατί δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας, είτε γιατί αδυνατούν να προσληφθούν σε κάποια εργασία εξαιτίας ενός προσωπικού παράγοντα, όπως η ηλικία, το φύλο ή η έλλειψη ειδίκευσης, ονομάζονται αποθαρρυσμένοι εργαζόμενοι. (Κατσανέβας, 2007, σελ.66)

Από τους τρεις πίνακες (13, 14 και 15) που παρατίθενται στο παράρτημα της εργασίας, για το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας ανάλογα με το φύλο των ανέργων σε σχέση με το εργατικό δυναμικό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το χρονικό διάστημα 2000 – 2016, συμπεραίνουμε ότι το ποσοστό μειώνεται σταδιακά μέχρι το 2008, ενώ από το 2009 μέχρι το 2014 παρατηρείται υψηλή άνοδος του ποσοστού, με μια μικρή μείωση την τελευταία διετία της έρευνας. Οι χώρες με το μεγαλύτερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, τόσο για τους άντρες όσο και για τις γυναίκες, είναι η Ελλάδα, η Ισπανία, η Σλοβακία και η Πολωνία. Οι δύο τελευταίες, μαζί με τη Βουλγαρία, εμφανίζουν υψηλά ποσοστά μέχρι το 2006 και μετά παρουσιάζουν σταδιακή μείωση του ποσοστού τους. Η άνοδος του ποσοστού στη χώρα μας είναι αρκετά εντυπωσιακή, από 3,7% το 2000 σε 19,5% το 2014, γεγονός που αναδεικνύει τις οδυνηρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην ελληνική οικονομία. Επίσης, η Ελλάδα είναι η χώρα με το υψηλότερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας στις γυναίκες στην Ευρώπη. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες παρατηρείται μεγαλύτερη μακροχρόνια ανεργία στις γυναίκες από ότι στους άντρες, γεγονός που δείχνει μεγαλύτερη δυσκολία στις γυναίκες να καταφέρουν να απασχοληθούν σε μια θέση εργασίας. Εξάιρεση αποτελεί το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι μικρότερο σε σύγκριση με αυτό των αντρών.

Αντίθετα, οι χώρες με το μικρότερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας και για τα δύο φύλα είναι η Νορβηγία –μόνο το 2016 το ποσοστό ξεπερνά το 1%-, το Λουξεμβούργο, η Σουηδία, η Ολλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο που παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρώπη στις γυναίκες. Η Ελλάδα παρόλο που διατηρεί πολύ υψηλά

ποσοστά μακροχρόνια ανεργίας δεν παρουσιάζει μεγάλο πλήθος αποθαρρυσμένων εργαζομένων, όπως θα περίμενε κάποιος, γεγονός που αναδεικνύει ότι οι Έλληνες άνεργοι δεν σταματούν την προσπάθεια ανεύρεσης εργασίας παρόλο το μεγάλο χρονικό διάστημα που παραμένουν άνεργοι. Οι χώρες με τους περισσότερους αποθαρρυσμένους εργαζομένους, σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 16 για τους αποθαρρυσμένους εργαζομένους στις ευρωπαϊκές χώρες το διάστημα 2005 – 2013 (λόγω ελλειψών στοιχείων) που βρίσκεται στο παράρτημα της εργασίας, είναι οι: Ισπανία, Ρουμανία και Βουλγαρία. Αντίθετα, εκείνες με τους λιγότερους είναι οι: Μάλτα, Λουξεμβούργο και Σλοβενία, ενώ ακολουθούν η Αυστρία και η Δανία. Τέλος, οι χώρες που το πλήθος των αποθαρρυσμένων εργαζομένων τους μειώνεται κατά το διάστημα της έρευνας και αποκλίνουν από το γενικό κανόνα είναι οι: Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία και Αυστρία.

2.6 Ποσοστό ανεργίας ξένων

Τα τελευταία χρόνια, από το 2010 και έπειτα, παρατηρείται μια συνεχόμενη αύξηση του αριθμού των ατόμων που αποφασίζουν να μεταναστεύσουν για να βρουν ένα καλύτερο μέλλον για τους ίδιους και τις οικογένειές τους. Οι λόγοι που προκαλούν το φαινόμενο αυτό είναι αρκετοί, αλλά οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι οικονομικοί και το ξέσπασμα κάποιου πολέμου. Οι αναταράξεις που έχουν δημιουργηθεί στις χώρες της Μέσης Ανατολής από τις συνεχείς πολεμικές συγκρούσεις έχουν αναγκάσει πολύ μεγάλο μέρος του πληθυσμού των χωρών αυτών να μετακινηθούν προς ασφαλέστερες χώρες και κυρίως προς την Ευρώπη, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αδιάκοπες μεταναστευτικές ροές. Επίσης, πολλοί ευρωπαίοι πολίτες αποφασίζουν να αναζητήσουν την τύχη τους σε κάποια άλλη ευρωπαϊκή χώρα από αυτή που κατοικούν, προκειμένου να βρουν μια θέση απασχόλησης που θα τους αποδώσει ένα καλύτερο βιοτικό επίπεδο, με υψηλότερες αποδοχές, σε σύγκριση με μια θέση εργασίας που θα μπορούσαν να έχουν στη χώρα τους. Έτσι, ο συνδυασμός της αύξησης των μεταναστευτικών ροών με την αύξηση της ανεργίας σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδηγεί και σε αύξηση της ανεργίας του ξένου πληθυσμού σε κάθε χώρα της Ευρώπης, αφού πλέον δεν είναι εύκολο να μπορέσουν να απασχοληθούν όλοι σε κάποια θέση εργασίας.

Από τα δεδομένα του πίνακα 17 για το ποσοστό ανεργίας των ξένων ως προς τον πληθυσμό τους, σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρατηρείται παρόμοια πορεία

στο ποσοστό ανεργίας των ξένων με τα προηγούμενα ποσοστά ανεργίας που έχουν ήδη αναφερθεί στην εργασία. Επομένως, το ανεργίας σχετίζεται αρνητικά με την ηλικία, ενώ δεν επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από το φύλο του ανέργου. Οι χώρες με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας ξένου πληθυσμού είναι η Ελλάδα και η Ισπανία, όπου ιδιαίτερα μετά το ξέσπασμα της κρίσης το ποσοστό τους ανεβαίνει σε πολύ υψηλά επίπεδα. Αντίθετα, οι χώρες με το μικρότερο ποσοστό είναι η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο με τη Τσεχία και τη Γερμανία να παρουσιάζουν τα μικρότερα ποσοστά το 2016. Αυτό, καταδεικνύει τη σωστή οργάνωση της αγοράς εργασίας των χωρών αυτών και την ελεγχόμενη είσοδο ξένου πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό τους.

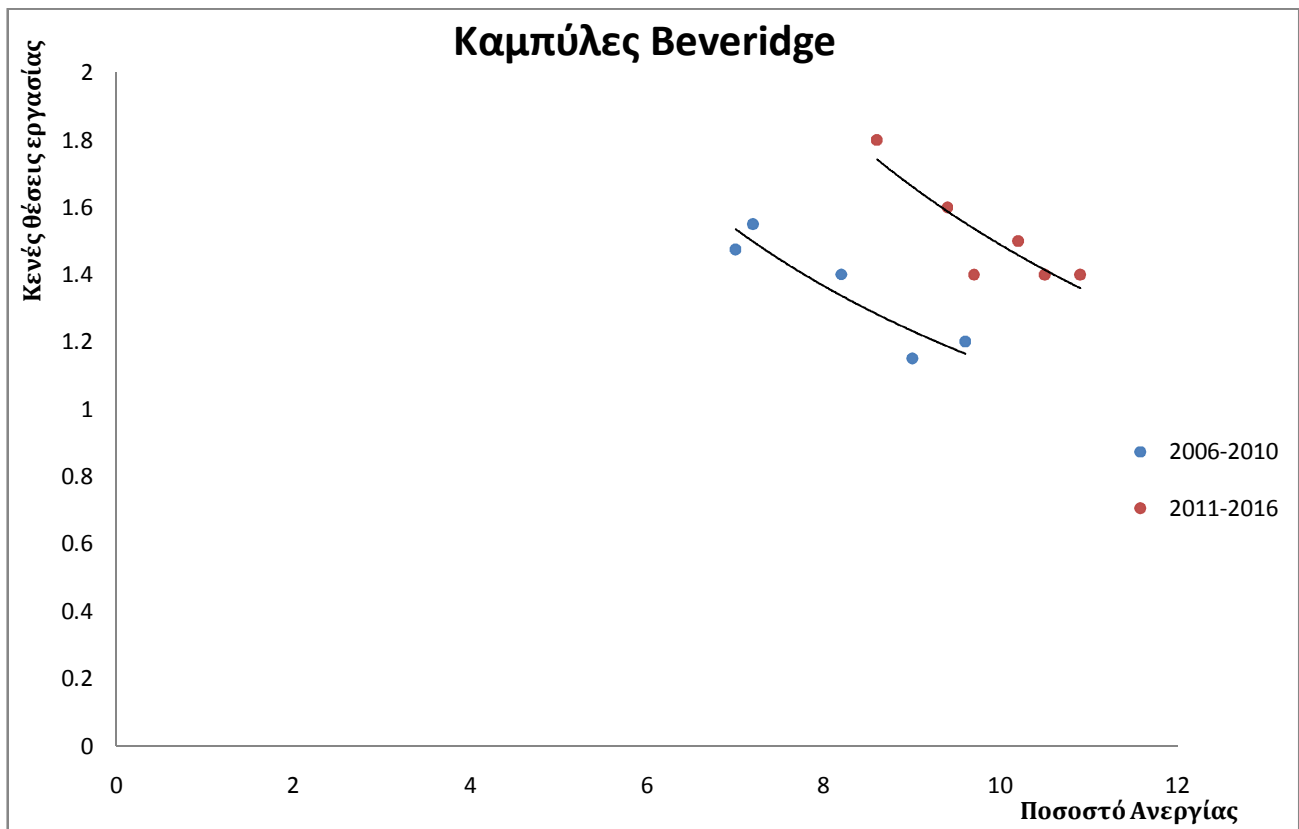
2.7 Κενές θέσεις εργασίας και καμπύλη Beveridge

Μία ακόμα σημαντική μεταβλητή που επηρεάζει την αγορά εργασίας είναι ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας. Είναι προφανές το γεγονός ότι όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό ανεργίας, κατάσταση που συνάδει με ύφεση, σε μία οικονομία τόσο πιο εύκολα καλύπτονται οι προσφερόμενες από τις επιχειρήσεις θέσεις εργασίας. Αντιθέτως, σε περιπτώσεις οικονομικής άνθισης η ανεργία μειώνεται και οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν εργαζομένους με τα χαρακτηριστικά που τους είναι απαραίτητα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές διαθέσιμες εργασιακές θέσεις, οι οποίες απαιτούν πολλές φορές αρκετό χρονικό διάστημα για να καλυφθούν.

Οι κενές θέσεις εργασίας, όμως, δεν διαδραματίζουν μόνο αυτόν τον επιφανειακό ρόλο που φαίνεται με μια πρώτη ματιά. Μπορούν επίσης να εμφανίσουν τις ατέλειες και την αναποτελεσματικότητα στην αγορά εργασίας και σαν συνέπεια να αποκαλύψουν μία ενδεχόμενη κρίση σε ολόκληρη την οικονομία. Αυτή τους η ιδιότητα επιτυγχάνεται έπειτα από συσχέτιση του ποσοστού κενών θέσεων με το ποσοστό ανεργίας σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Η συσχέτιση αυτή μελετήθηκε από τον William Beveridge, ο οποίος διαπίστωσε την αρνητική της φύση και για το λόγο αυτό η σχετική καμπύλη πήρε το όνομά του. Η καμπύλη Beveridge επιβεβαιώνει την ταυτόχρονη συνύπαρξη ανεργίας και κενών θέσεων εργασίας σε μια οικονομία, γεγονός που έχει ήδη αποδοθεί στην ανεργία τριβής και τη διαρθρωτική ανεργία. (Λιανός & Νταούλη-Ντεμούση, 1998, σελ. 235-237)

Ο πίνακας 18 που βρίσκεται στο παράρτημα περιλαμβάνει τις ετήσιες τιμές που έλαβε το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 χωρών για την περίοδο 2006-2016. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι τιμές του ποσοστού αυτού για τα έτη 2006-2009 προέκυψαν από τον υπολογισμό του μέσου όρου των τετραμηνιαίων δεδομένων. Από τον πίνακα παρατηρούμε ότι το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας δεν είχε μεγάλες διακυμάνσεις στις απόλυτες τιμές του την περίοδο αυτή, όμως παρουσίασε αύξηση τα τελευταία χρόνια. Η αύξηση αυτή μπορεί να εξηγηθεί αν μελετήσουμε την καμπύλη Beveridge. Για να φανεί όμως καλύτερα η διαφορά που προκάλεσε αυτή την αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη κρίθηκε απαραίτητο να σχεδιαστούν δύο καμπύλες Beveridge, μία για τα έτη 2006-2010 και μία για τα έτη 2011-2016.

Διάγραμμα 3, Καμπύλες Beveridge για την ΕΕ28 τις περιόδους 2006-2010 και 2011-2016

Το σχήμα σε αυτή την περίπτωση είναι καταλυτικό, καθώς καθιστά πασιφανές ότι υπάρχουν δύο εντελώς διαφορετικές σχέσεις μεταξύ του ποσοστού κενών θέσεων εργασίας και του ποσοστού ανεργίας καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Η διαφορά μεταξύ τους έγκειται στη μεγαλύτερη αναποτελεσματικότητα της αγοράς εργασίας κατά την περίοδο 2011-2016 σε σχέση με την προηγούμενη. Αυτό προκύπτει από το ότι η καμπύλη

Beveridge για τα έτη 2011-2016 βρίσκεται πάνω και δεξιά από την αντίστοιχη καμπύλη της προηγούμενης περιόδου, πράγμα που φανερώνει ότι η ανεργία τριβής και η διαρθρωτική ανεργία αυξήθηκαν με τα χρόνια. Το συμπέρασμα που εξάγεται, επομένως, είναι ότι ενώ οι περισσότερες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιώνουν μία κατάσταση ανάκαμψης που τείνει να τις επαναφέρει στα προ κρίσης επίπεδά τους, η αγορά εργασίας είναι πιο δύσκαμπτη και απαιτεί συγκεκριμένες δομικές αλλαγές και ενέργειες προκειμένου να λειτουργήσει σωστά και αποτελεσματικά.

2.8 Άτομα που εργάζονται σε δύο ή περισσότερες δουλειές

Πολλές φορές παρατηρείται το φαινόμενο, εργαζόμενοι να αναγκάζονται να απασχολούνται και σε άλλες θέσεις εργασίας προκειμένου να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της καθημερινότητάς τους και να διατηρήσουν ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο διαβίωσης. Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, το φαινόμενο αυτό έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξαιτίας της σημαντικής μείωσης των αποδοχών των εργαζομένων και της έξαρσης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης από την πλευρά των επιχειρήσεων, κάτι που θα αναφερθεί πιο αναλυτικά στη συνέχεια της εργασίας.

Όπως φαίνεται και από τα δεδομένα του πίνακα 19 για τον αριθμό των ατόμων που απασχολούνται σε δύο ή περισσότερες δουλειές ο αριθμός τους αυξάνεται διαχρονικά κατά τη περίοδο μελέτης, εκτός από το διάστημα 2009 – 2010 χρονιά που ξέσπασε η οικονομική κρίση στις ευρωπαϊκές χώρες με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας, όπως έχουμε δει ήδη. Η μοναδική χώρα που η τάση του αριθμού των ατόμων που απασχολούνται σε δύο ή περισσότερες δουλειές είναι διαφορετική είναι η Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των ατόμων μειώνεται διαρκώς από το 2009 και έπειτα με μια μικρή άνοδο το 2016, γεγονός που εξηγείται από την ραγδαία αύξηση της ανεργίας στη χώρα μας την περίοδο αυτή.

2.9 Ευέλικτες μορφές απασχόλησης

Τα τελευταία χρόνια οι επιχειρήσεις προτιμούν ολοένα και περισσότερο τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης, με σκοπό να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό

και να προσαρμοστούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς. Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης περιορίζουν την προσφυγή των εργαζομένων στην παράνομη-μαύρη εργασία και συμβάλουν θετικά στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Ως τέτοιες μπορούν να θεωρηθούν: η εργασία μερικής απασχόλησης ή ημιαπασχόληση, η έκτακτη εργασία ή εργασία ορισμένου χρόνου και η προσωρινή εργασία με διαμεσολάβηση τρίτου. Εξαιτίας της συνεχόμενης τεχνολογικής προόδου, δημιουργούνται συνεχώς νέες μορφές ευέλικτης απασχόλησης που περιλαμβάνουν την εργασία από απόσταση (κατ' οίκον εργασία), την κινητή προσφορά εργασίας και την τηλεργασία. Τέλος, ως ευέλικτη μορφή απασχόλησης μπορεί να θεωρηθεί και το μοίρασμα μιας θέσης εργασίας από δύο ή περισσότερα άτομα. (Νικολακοπούλου-Στεφάνου, 1997, σελ. 132-134)

Η αυξανόμενη χρήση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης από τις επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία του πίνακα 20 για το ποσοστό ημιαπασχόλησης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνολικά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28 χωρών παρατηρείται μια σταδιακή άνοδος του ποσοστού ημιαπασχόλησης της τάξεως του 2 – 2,5% καθ' όλη τη χρονική περίοδο μελέτης. Οι χώρες που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ιρλανδία και το Βέλγιο, ενώ αντίθετα αυτές με το μικρότερο ποσοστό είναι η Σλοβακία, η Τσεχία, η Ουγγαρία και η Βουλγαρία, με την τελευταία όμως να εμφανίζει μια εντυπωσιακή άνοδο του ποσοστού ημιαπασχόλησης της την τελευταία διετία. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η Ελλάδα κατά την περίοδο μελέτης διπλασίασε το ποσοστό της από 5,3% το 2000 σε 11% το 2016, όμως αυτό δε θεωρείται υψηλό σε σύγκριση με το ποσοστό ημιαπασχόλησης των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών.

2.10 Επιδόματα ανεργίας ανά χώρα

Τα επιδόματα ανεργίας αποτελούν την πιο απλή και συχνότερα εφαρμοζόμενη πολιτική για την ασφάλιση κατά της ανεργίας. Είναι ένα σημαντικό μέσο στήριξης των ατόμων που εξέρχονται ξαφνικά από την ενεργό δράση -στις περισσότερες χώρες τα επιδόματα ανεργίας δίνονται μόνο σε περιπτώσεις απόλυσης- τόσο σε βιοποριστικό όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο. Συνεπώς, αξίζει να εξεταστεί το ύψος τους σε βάθος χρόνου, όπως και το κατά πόσο αυτό συνδέεται με τον προηγούμενο μισθό των ανέργων. Για το λόγο αυτό, οι πίνακες 21 και 22 που ακολουθούν στο παράρτημα αφορούν αντίστοιχα το καθαρό επίδομα ανεργίας σαν ποσοστό του τελευταίου μισθού, και σαν απόλυτη τιμή μαζί

με το ετήσιο εισόδημα του μέσου εργαζομένου, για κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2015¹ (που είναι η τελευταία χρονιά που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία). Τα παραπάνω μεγέθη εξετάζονται ξεχωριστά για μεμονομένα άτομα και παντρεμένα ζευγάρια όπου ο/η σύζυγος δεν εργάζεται, καθώς και για άτομα χωρίς παιδιά και με δύο παιδιά για τη μέτρηση της κοινωνικής πολιτικής κάθε χώρας και της ευαισθησίας της τελευταίας στα επιμέρους χαρακτηριστικά των ανέργων. Τέλος, πριν την ανάλυση των στοιχείων αυτών των πινάκων πρέπει να αναφερθεί ότι τα εισοδήματα και τα επιδόματα ανεργίας των χωρών εκτός Ευρωζώνης υπολογίστηκαν σε ευρώ σύμφωνα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της 31.12.2015².

Είναι φανερό πως η απόλυτη τιμή του επιδόματος ανεργίας είναι αυξημένη στις περισσότερο ανεπτυγμένες χώρες από τη στιγμή που και το μέσο ετήσιο εισόδημά τους εμφανίζει υψηλότερες τιμές. Επομένως, όπως παρατηρούμε και από τον αντίστοιχο πίνακα το επίδομα ανεργίας είναι πιο γενναιόδωρο για όλες τις κατηγορίες στο Λουξεμβούργο, τη Δανία και την Ολλανδία, ενώ λιγότερο στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία. Επιπρόσθετα, σαν ποσοστό του μέσου μισθού το επίδομα λαμβάνει υψηλότερες τιμές στο Λουξεμβούργο, τη Βουλγαρία και τη Λετονία και χαμηλότερες στην Ελλάδα και τη Ρουμανία. Είναι σημαντικό, όμως, το γεγονός πως υπάρχουν χώρες που στηρίζουν τη γέννηση παιδιών και καταγράφουν μεγάλες διαφορές μεταξύ κανενός και δύο τέκνων τόσο στο μέσο μισθό όσο και στο επίδομα ανεργίας. Χώρες όπου συμβαίνει αυτό είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σουηδία, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Δανία, η Ιρλανδία και η Αυστρία. Επιπλέον, στη Σλοβακία αυξάνεται πολύ το επίδομα ανεργίας ως ποσοστό του μισθού για τα άνεργα άτομα με δύο παιδιά, ενώ η Δανία προωθεί το θεσμό της οικογένειας αφού αυξάνει τα επιδόματα ανεργίας ως ποσοστά για τα παντρεμένα ζευγάρια με ή χωρίς τέκνα. Επίσης, υπάρχουν κάποιες χώρες οι οποίες δε λαμβάνουν υπόψη τα χαρακτηριστικά των ανέργων και ως εκ τούτου το επίδομα ανεργίας μεταβάλλεται ελάχιστα ανάλογα με την κατηγορία που ανήκει το άτομο. Τέτοιες χώρες είναι η Κροατία, η Τσεχία και η Πολωνία.

---

¹ Τα μεγέθη αυτά για την Κύπρο αφορούν το 2007 και για τη Δανία το 2014

² Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, <http://www.bankofgreece.gr/BogIsotimiespdf/2015/20151231.01.249.pdf>

2.11 Ποσοστό πληθυσμού στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Η μακροχρόνια ανεργία έχει οδυνηρές συνέπειες για τη ζωή ενός ατόμου, καθώς μειώνει την ποιότητα ζωής του και έχει αρνητική επίδραση στην ψυχολογική του κατάσταση. Επίσης, πολλές φορές είναι πιθανό να τον οδηγήσει σε κοινωνικό αποκλεισμό, αφού νιώθει να υστερεί σε σχέση με τους υπόλοιπους ανθρώπους που έχουν μια θέση εργασίας. Το κοινωνικό αυτό φαινόμενο έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια, μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί ένα τεράστιο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι κυβερνήσεις των χωρών.

Η έξαρση του παραπάνω κοινωνικού φαινομένου τα τελευταία χρόνια επιβεβαιώνεται και από τα δεδομένα των δύο πινάκων (23 και 24), για το ποσοστό του πληθυσμού των ευρωπαϊκών χωρών που ζουν στα όρια της φτώχειας και του ποσοστού των ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά στα οποία δεν εργάζεται κανένα μέλος τους. Συγκεκριμένα, το ποσοστό της Ελλάδας και στους δυο πίνακες είναι πολύ υψηλό και μάλιστα το 2013 φτάνει σε δραματικά επίπεδα. Επίσης, χώρες όπως η Ισπανία, η Λιθουανία, η Πολωνία και η Λετονία παρουσιάζουν μεγάλα ποσοστά, όμως το υψηλότερο όλων παρατηρείται στη Βουλγαρία, όπου καθ' όλη τη χρονική περίοδο μελέτης υπερβαίνει το 40%. Αντίθετα, οι χώρες που εμφανίζουν το μικρότερο ποσοστό ατόμων που ζουν σε κατάσταση ανέχειας είναι το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Νορβηγία, η Τσεχία και η Ισλανδία.

2.12 Ανεργία και πληθωρισμός

Εκτός από την ανεργία, ο ρυθμός πληθωρισμού αποτελεί μία πολύ σπουδαία μεταβλητή που επηρεάζει άμεσα μία οικονομία. Ως πληθωρισμός ορίζεται μια διαρκής άνοδος του γενικού επιπέδου τιμών. Το μέγεθος του πληθωρισμού επιδρά τόσο σε επίπεδο οικονομίας προκαλώντας διαστρέβλωση του μηχανισμού των τιμών όσο και σε ατομικό επίπεδο, αφού μειώνει το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων με αποτέλεσμα τη δημιουργία φόβου και αβεβαιότητας για το μέλλον. Στο παράρτημα παρατίθεται πίνακας (Πίνακας 25) με τη διαχρονική εξέλιξη του πληθωρισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EE28)

μετρημένο με βάση το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή ονομάζεται έτσι γιατί δείχνει το γενικό επίπεδο τιμών των προϊόντων κατανάλωσης (Blanchard, 2003, Νίκας, 2006, σελ. 63-64).

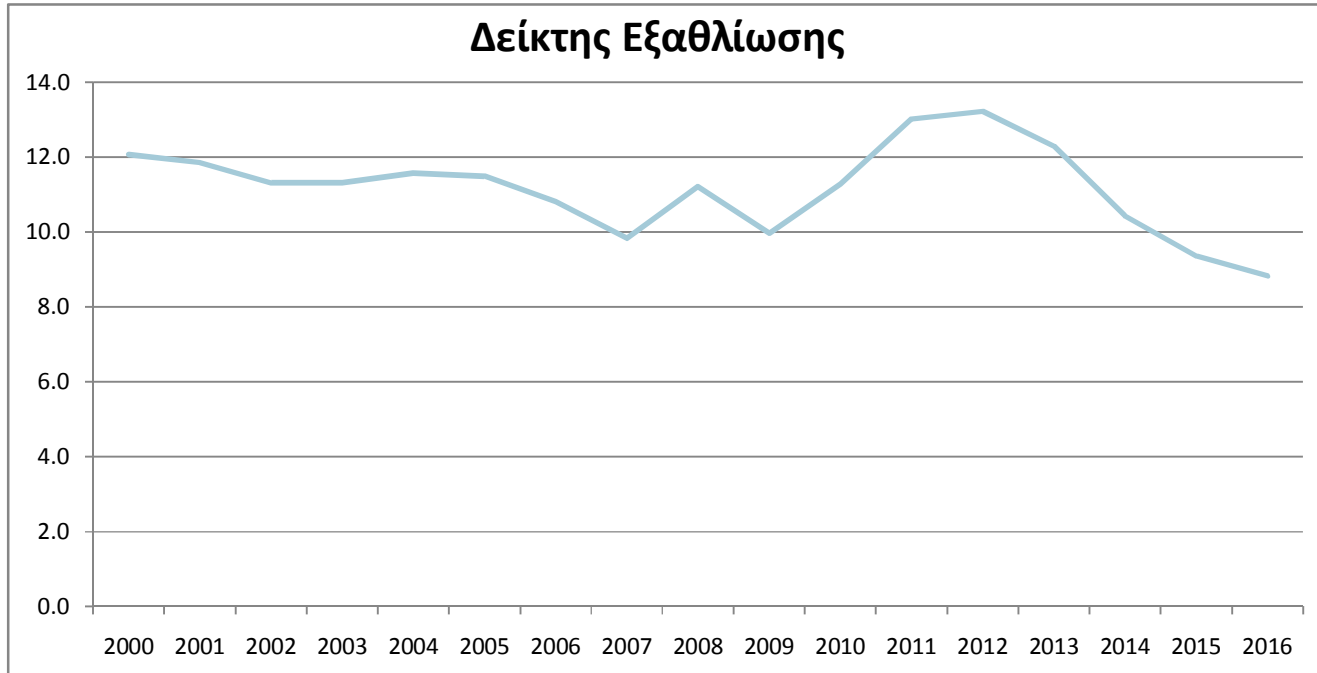
Ο πληθωρισμός και η ανεργία, επομένως, προκαλούν διάφορες διαταραχές και στρεβλώσεις σε μία οικονομία και για το λόγο αυτό η από κοινού διατήρησή τους σε χαμηλά επίπεδα είναι πρώτη προτεραιότητα της εκάστοτε κυβέρνησης κάθε χώρας. Είναι προφανές ότι κάθε κυβέρνηση επιθυμεί ένα χαμηλό γενικό επίπεδο τιμών σε συνδυασμό με ένα υψηλό ποσοστό απασχόλησης των οικονομικά ενεργών ατόμων. Απόρροια των ανωτέρω είναι ότι η απόδοση μιας οικονομίας σχετίζεται στενά με τα δύο παραπάνω μεγέθη. Ένας δείκτης, λοιπόν, που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των οικονομικών επιδόσεων μιας χώρας είναι ο **δείκτης εξαθλίωσης**, που είναι το άθροισμα του ποσοστού ανεργίας και του ρυθμού πληθωρισμού για μία δεδομένη χρονική περίοδο (Κατσέλη, 2005, σελ. 327). Ο δείκτης αυτός προκύπτει από το άθροισμα δύο ποσοστών και συνεπώς εκφράζεται και ο ίδιος σε ποσοστιαίες μονάδες. Ο Πίνακας 26 στο παράρτημα περιλαμβάνει τις τιμές του δείκτη εξαθλίωσης για την ΕΕ28 την περίοδο 2000-2016.

Έπειτα από προσεκτική παρατήρηση των στοιχείων γίνεται αντιληπτό ότι ο δείκτης εξαθλίωσης, και επομένως οι ευρωπαϊκές οικονομίες πέρασαν από τρεις φάσεις ανάπτυξης και ύφεσης κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Η πρώτη φάση διακρίνεται από πολυετή ανάπτυξη που συμβαδίζει χρονικά με τη σύγκλιση των οικονομιών της Ευρωζώνης και τις απαρχές της χρήσης του ευρώ ως κοινού νομίσματος. Έτσι, ο δείκτης εξαθλίωσης κατέγραψε σημαντική μείωση την περίοδο 2000-2007 υποχωρώντας κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες. Η δεύτερη φάση (η φάση της ύφεσης) ξεκίνησε το 2008, συμπίπτοντας με την παγκόσμια κρίση χρέους, και ολοκληρώθηκε το 2012. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι κατά τη διάρκεια αυτής της πενταετίας ο δείκτης αυξήθηκε κατά 3,4%, ενώ το 2012 σημείωσε ολικό μέγιστο για ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο στις 13,2 ποσοστιαίες μονάδες. Η τρίτη και τελευταία φάση χαρακτηρίζεται από σταθεροποίηση των οικονομιών των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών και από την επιστροφή τους σε κατάσταση ανάκαμψης. Συγκεκριμένα, ο δείκτης μειώνεται διαρκώς μέχρι το 2016 -που είναι και η τελευταία χρονιά για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία- καταγράφοντας πτώση 4,4%, αλλά και το ιστορικό χαμηλό των 8,8 μονάδων στο τέλος της περιόδου.

Από τη μέχρι τώρα ανάλυση, καθίσταται σαφές πως ο δείκτης εξαθλίωσης δύναται να παρακολουθηθεί με αρκετά ικανοποιητική ακρίβεια τις οικονομικές διακυμάνσεις μίας

χώρας. Για το λόγο αυτό αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τους καθοριστές των μακροοικονομικών πολιτικών, αλλά και για τους μελετητές των διαφόρων οικονομικών φαινομένων. Οι παραπάνω μεταβολές στις τιμές του δείκτη εξαθλίωσης απεικονίζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 4: Δείκτης εξαθλίωσης για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 28 χωρών την περίοδο 2000-2016

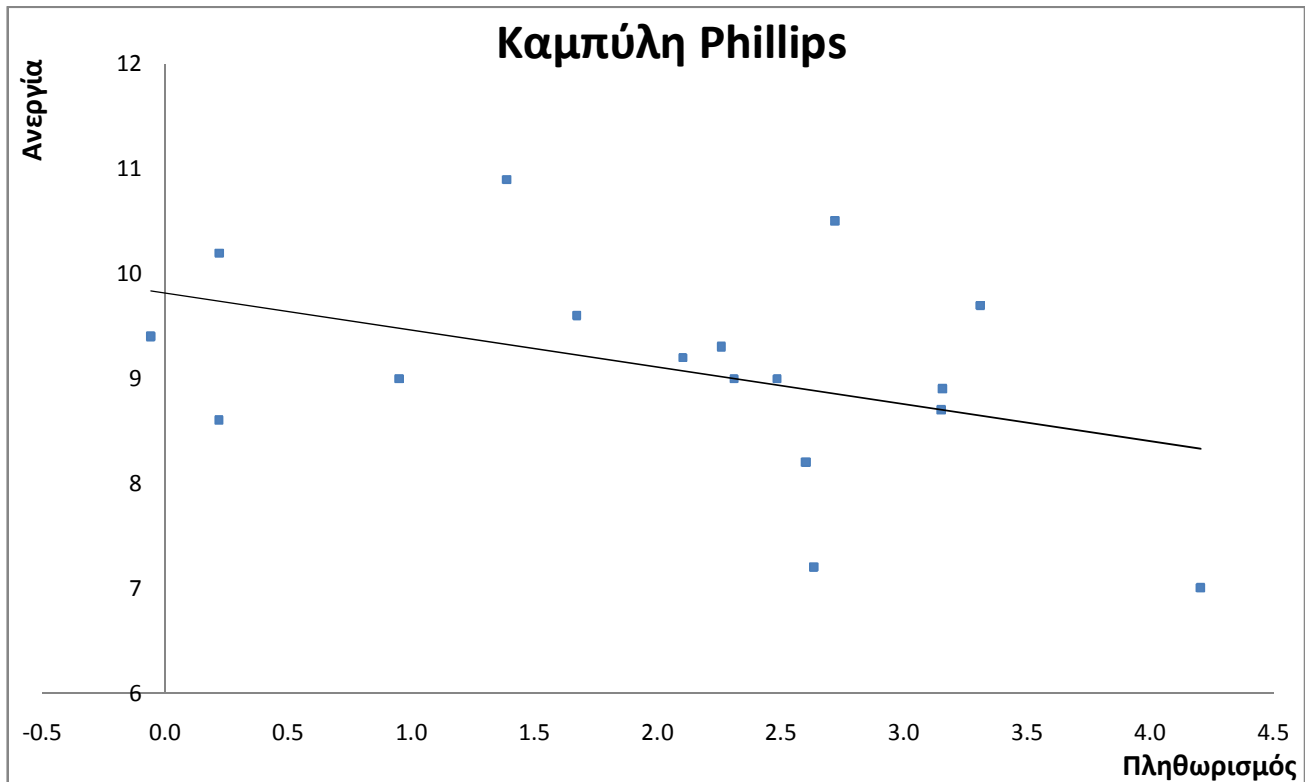
Καμπύλη Philips

Η σχέση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας προέκυψε έπειτα από την πολύχρονη και επίπονη προσπάθεια των οικονομολόγων να βρουν μία σχέση ανάμεσα στους μισθούς και την απασχόληση ή ανεργία. Η προσπάθεια αυτή επισφραγίστηκε από την στατιστική έρευνα που διεξήγαγε ο Βρετανός οικονομολόγος A. W. Phillips και την οποία δημοσίευσε το 1958. Για την έρευνα αυτή χρησιμοποίησε δεδομένα της βρετανικής οικονομίας ενός περίπου αιώνα, που αφορούσαν το ποσοστό ανεργίας και τους ονομαστικούς μισθούς. Το αποτέλεσμα που προέκυψε από την μελέτη των σχετικών στοιχείων έδειξε ότι «υπάρχει μία σταθερή μακροχρόνια αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στο ρυθμό αύξησης των ονομαστικών μισθών και στο ποσοστό ανεργίας του εργατικού δυναμικού» (Κορλίρας,

1979, σελ. 107). Όμως η αύξηση των ονομαστικών μισθών προκαλεί σε μεγάλο βαθμό αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών. Επομένως, η αρχική σχέση μεταξύ των ονομαστικών μισθών και του ποσοστού ανεργίας που είχε τονίσει ο Phillips επεκτάθηκε και προσαρμόστηκε ώστε να συνδέει το ρυθμό πληθωρισμού με το ποσοστό ανεργίας. (Λιανός & Νταούλη-Ντεμούση, 1998, σελ. 240-241)

Η καμπύλη Phillips απασχόλησε το ερευνητικό έργο ενός πολύ μεγάλου αριθμού οικονομολόγων τις τελευταίες δεκαετίες, για τη διαπίστωση ή μη της ύπαρξής της και σε άλλες χώρες σε διάφορες χρονικές περιόδους. Σε αυτό το σημείο θα μας απασχολήσει το κατά πόσο η καμπύλη Phillips εξηγεί τις διακυμάνσεις της ανεργίας και του πληθωρισμού για την Ευρωπαϊκή Ένωση την εξεταζόμενη χρονική περίοδο. Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητο να παρασταθούν γραφικά τα δεδομένα για την ευκολότερη ανάλυσή τους. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν είναι τα ίδια με εκείνα του δείκτη εξαθλίωσης, δηλαδή το ποσοστό ανεργίας και ο ρυθμός πληθωρισμού (Δείκτης Τιμών Καταναλωτή) για την ΕΕ28 την περίοδο 2000-2016. Κοιτώντας το παρακάτω διάγραμμα γίνεται εύκολα αντιληπτή η αρνητική σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού, γεγονός που επιβεβαιώνει περίτρανα τη σχετική με την καμπύλη Phillips θεωρία. Η αρνητική αυτή σχέση υποστηρίζεται από τον συλλογισμό ότι όσο αυξάνεται η ανεργία σε μία οικονομία τόσο ελαττώνεται ο ονομαστικός μισθός των εργαζομένων, καθώς οι επιχειρήσεις μπορούν εύκολα να τους αντικαταστήσουν με άλλους που είναι πρόθυμοι να δεχτούν χαμηλούς μισθούς από το να συνεχίσουν να είναι άνεργοι. Αφού, λοιπόν μειώνεται το κόστος εργασίας οι επιχειρήσεις προσφέρουν τα προϊόντα τους σε χαμηλότερες τιμές για να μπορούν να είναι ανταγωνιστικές και ως εκ τούτου επέρχεται μία πτώση στο γενικό επίπεδο τιμών. Επομένως, υψηλές τιμές του ποσοστού ανεργίας συνδέονται με χαμηλό πληθωρισμό, ενώ χαμηλό ποσοστό ανεργίας έχει σαν αποτέλεσμα υψηλό επίπεδο τιμών, δηλαδή αυξημένο πληθωρισμό. Όλα τα παραπάνω αναπαριστώνται με εμφανή τρόπο στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 5, Καμπύλη Phillips για την ΕΕ28 τα έτη 2000-2016

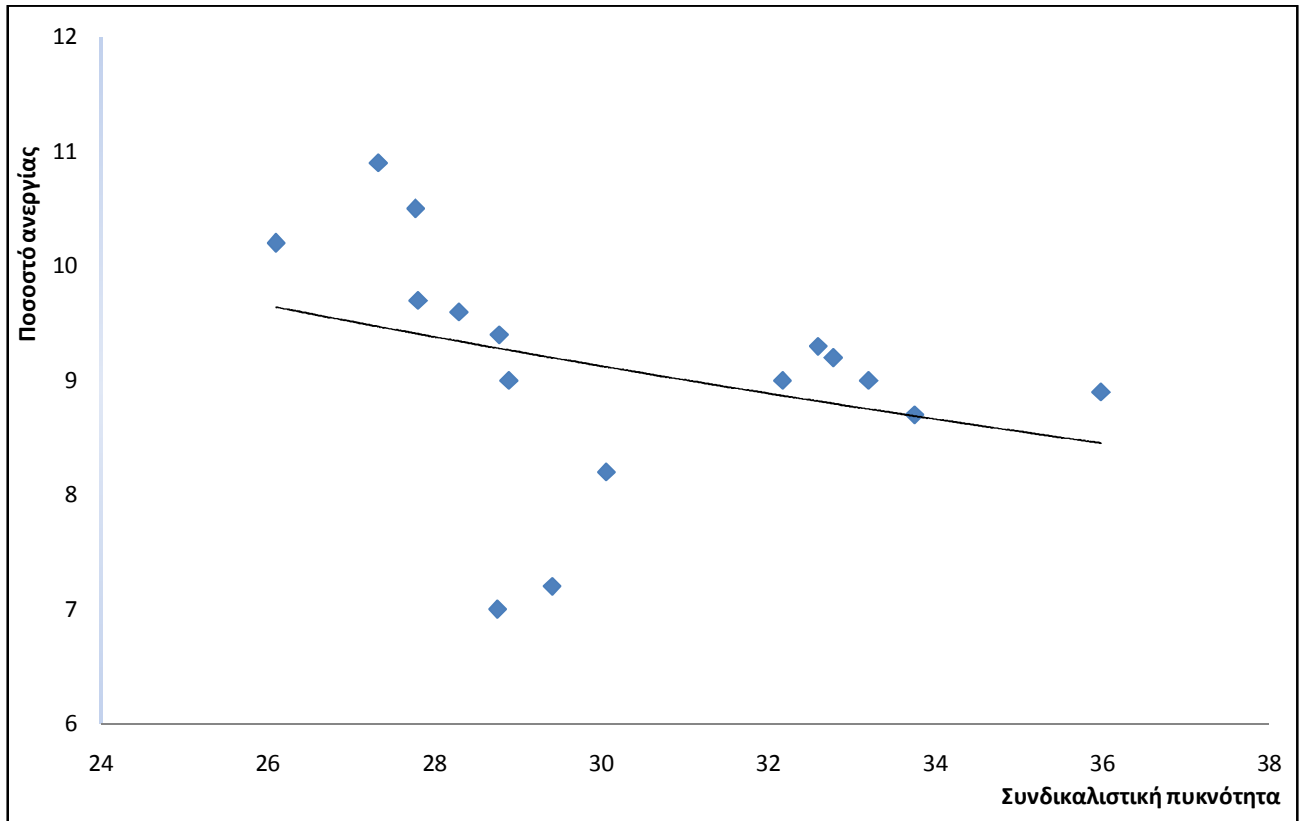
2.13 Συνδικαλιστική πυκνότητα και ανεργία

Στην προσπάθειά μας να εξετάσουμε την αγορά εργασίας και τις μεταβολές του μεγέθους της ανεργίας δεν μπορούμε να παραβλέψουμε την επίδραση των αντισυμβαλλόμενων μερών σε αυτή, δηλαδή των εργοδοτών και των εργαζομένων. Οι εργοδότες έχουν αδιαμφισβήτητη μεγαλύτερη δύναμη στον καθορισμό των ονομαστικών μισθών και στην προσφορά θέσεων εργασίας. Από την άλλη πλευρά, οι εργαζόμενοι είναι αδύνατο να προασπίσουν τα ατομικά τους συμφέροντα, αν δεν συσπειρωθούν και δε δημιουργήσουν ένα ενιαίο μέτωπο για τη συλλογική τους αντιπροσώπευση. Αυτό το επιτυγχάνουν όντας οργανωμένοι σε συνδικαλιστικά σωματεία. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να διεκδικούν τις επιδιώξεις τους για υψηλότερους μισθούς, καθώς και να εξασφαλίζουν καλύτερες εργασιακές συνθήκες.

Στο σημείο όμως αυτό μας απασχολεί το κατά πόσο ο βαθμός της οργάνωσης σε τέτοια σωματεία, δηλαδή η δύναμή τους, επηρεάζει την γενικότερη έννοια της απασχόλησης σε μία κοινωνία, όπως επίσης και αυτή της ανεργίας. Για να πραγματοποιηθεί αυτή η ανάλυση απαιτείται η χρησιμοποίηση μίας ποσοτικής μεταβλητής, η οποία δεν είναι άλλη από τη συνδικαλιστική πυκνότητα. Η τελευταία φανερώνει το ποσοστό των εργαζομένων που συμμετέχουν σε εργατικά σωματεία και υπολογίζεται από το λόγο των μελών των συνδικαλιστικών οργανώσεων προς τα μέλη που θα μπορούσαν να είναι εγγεγραμμένα στις οργανώσεις αυτές επί τοις εκατό. Επομένως, εκφράζει την ισχύ ολόκληρου του συνδικαλιστικού κινήματος μιας χώρας. Στο παράρτημα δίνεται πίνακας (Πίνακας 27) που περιλαμβάνει τις τιμές της συνδικαλιστικής πυκνότητας για κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 2000-2015. Είναι εύκολο να παρατηρήσει κανείς την τάση μείωσης της συνδικαλιστικής πυκνότητας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου σε όλες τις χώρες. Ακόμη, είναι εμφανές ότι οι υψηλότερες τιμές της καταγράφονται στις σκανδιναβικές χώρες, τη Δανία και το Βέλγιο, ενώ οι χαμηλότερες στη Γαλλία, την Εσθονία και τη Λιθουανία. (Παλαιολόγος, 2006, σελ. 147-148)

Όσο αυξάνεται η συνδικαλιστική πυκνότητα σε μία χώρα, τόσο εντονότερη είναι η δράση των εργαζομένων στα σωματεία. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερη αντιπροσώπευσή τους κατά την αλληλεπίδρασή τους με τα αντίστοιχα εργοδοτικά σωματεία, γεγονός που έχει σαν αποτέλεσμα την προάσπιση των ήδη υπάρχουσών θέσεων εργασίας και την πίεση για δημιουργία νέων. Έτσι, το ποσοστό ανεργίας μειώνεται. Αντίθετα, όταν η συνδικαλιστική πυκνότητα είναι μειωμένη, οι εργαζόμενοι είναι απροστάτευτοι μπροστά στις ισχυρές εργοδοτικές ενώσεις, υπογράφοντας ιδιαίτερα δυσμενείς γι' αυτούς συμβάσεις εργασίας, ενώ γίνονται πολύ εύκολα έρμαια ομαδικών απολύσεων αυξάνοντας έτσι το ποσοστό ανεργίας. Συμπερασματικά, φαίνεται πως η συνδικαλιστική πυκνότητα σχετίζεται αρνητικά με το ποσοστό ανεργίας μιας οικονομίας. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα εμπειρικά δεδομένα, όπως βλέπουμε στο διάγραμμα 6 παρακάτω, για τη δημιουργία του οποίου χρησιμοποιήθηκαν το ποσοστό ανεργίας και οι μέσοι όροι των τιμών συνδικαλιστικής πυκνότητας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2000-2015.

Διάγραμμα 6, Σχέση συνδικαλιστικής πυκνότητας και ποσοστού ανεργίας για τις χώρες της Ευρώπης την περίοδο 2000-2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

3.1 Εισαγωγή

Από τη μέχρι τώρα ανάλυση διαπιστώσαμε πως η ανεργία είναι ένα μέγεθος που έχει τις ρίζες της σε πολλούς τομείς της κοινωνίας και επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την αλληλεπίδραση των οικονομιών. Έπειτα, λοιπόν, από την εξέταση των εμπειρικών στοιχείων για την ανεργία των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των επιμέρους παραμέτρων της, σειρά έχουν η λεπτομερής καταγραφή των συνεπειών της, καθώς και η παράθεση των εφαρμοζόμενων και μη μέτρων για την επαρκή μείωσή της.

3.2 Συνέπειες της ανεργίας

Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως η ανεργία έχει την ικανότητα να διατηρείται και να αναπαράγεται. Έτσι, όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό ανεργίας σε μία οικονομία τόσο περισσότεροι πόροι ανθρωπίνου κεφαλαίου μένουν ανεκμετάλλευτοι, και έτσι υπάρχει διαφυγόν προϊόν, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα χαμηλότερα, από τα εν δυνάμει, εισοδήματα. Τα χαμηλά εισοδήματα προαναγγέλλουν οικονομική στασιμότητα και ύφεση που με τη σειρά της οδηγεί σε αύξηση της ανεργίας και δημιουργία ενός φαύλου κύκλου που χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για να αντιμετωπιστεί. (Κορλίρας, 1979, σελ. 11)

Οι συνέπειες της ανεργίας είναι εξίσου πολυάριθμες με τα αίτια που τη δημιουργούν, και τα οποία αναφέρθηκαν νωρίτερα, ενώ έχουν προεκτάσεις σε κάθε πτυχή της ιδιωτικής και κοινωνικής ζωής των ανέργων. Αρχικά, όσον αφορά την επίδρασή της στο κάθε άτομο ξεχωριστά, προκαλεί τύψεις, άγχος και αίσθημα ανασφάλειας, ενώ ο άνεργος φαντάζει ανήμπορος να καθορίσει μόνος του τη ζωή του και να ξεφύγει από αυτή την κατάσταση. Εκτός όμως από το οικονομικό αδιέξοδο που βιώνει το άτομο, υφίσταται και μεγάλη επιβάρυνση της σωματικής και ψυχικής του υγείας. Συγκεκριμένα, συχνά καταγράφονται διαταραχές ύπνου, κρίσεις άγχους, καταχρήσεις (κάπνισμα, αλκοολισμός) και απόπειρες αυτοκτονίας. Οι συνέπειες αυτές μπορούν να πάρουν μεγαλύτερες διαστάσεις και να επεκταθούν προκαλώντας κοινωνικές διαταραχές, όπως αύξηση της εγκληματικότητας, των

εξεγέρσεων, των σεξουαλικών επιθέσεων και των ανθρωποκτονιών. (Whiting, 1987, σελ. 27)

Η ανεργία επηρεάζει άμεσα και τις οικογενειακές σχέσεις, αφού η έλλειψη εισοδήματος του ανέργου μπορεί να αλλάξει τις συσχετίσεις, να καλλιεργήσει φόβο για το μέλλον, ο οποίος πολλές φορές εκφράζεται με έντονες φραστικές διαμάχες που διαταράσσουν την οικογενειακή γαλήνη. Επιπλέον, σε επίπεδο κοινωνίας η ανεργία οδηγεί το άτομο σε κοινωνική απομόνωση, αφού αποστασιοποιείται από πολλές διαπροσωπικές σχέσεις για να αποφύγει τον οίκτο των άλλων. Ακόμη, ο άνεργος απέχει από κοινωνικές δραστηριότητες και υποχρεώσεις κρίνοντάς τις ασήμαντες μπροστά στην κατάσταση που αντιμετωπίζει. (Σκουτέλης, 1996, σελ. 101-102)

Επιπρόσθετα, στο προηγούμενο κεφάλαιο είδαμε πως η ανεργία των νέων εμφανίζεται σε αρκετά υψηλά ποσοστά. Αυτό αναπόφευκτα προκαλεί απαξίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά την εκπαίδευσή τους, δυσχεραίνει την ένταξη του ατόμου στην παραγωγική διαδικασία και δημιουργεί επαγγελματική ανασφάλεια και αβεβαιότητα για το μέλλον. (Δημουλάς και συν, 2003, σελ. 16-17)

Η κατάσταση της ανεργίας μπορεί σε πολλές περιπτώσεις να οδηγήσει σε φτώχεια όταν ελλείπει άλλης μορφής εισοδήματος διακοπεί το επίδομα ανεργίας λόγω παρέλευσης του προκαθορισμένου διαστήματος καταβολής του. Η φτώχεια οδηγεί με τη σειρά της σε απόγνωση που μπορεί να δημιουργήσει αντιδραστικά αισθήματα και ενέργειες, όπως ξеноφοβία και ρατσιστικές συμπεριφορές. Την αντίδραση αυτή εκμεταλλεύονται κάποιοι επιτήδριοι, ώστε να κερδίσουν λαϊκή αποδοχή και να προωθήσουν τις επιδιώξεις τους. Πρόκειται για τις πολιτικές παρατάξεις των "άκρων" που δημαγωγούν και προσπαθούν να παραπλανήσουν τους πιο ευάλωτους και ασθενέστερους. Έτσι, παρατηρούμε ότι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες τα ακροδεξιά και φασιστικά κόμματα έχουν αποκτήσει κοινοβουλευτική φωνή τα τελευταία χρόνια, ενώ η δύναμή τους αυξάνεται διαρκώς. Αυτό βέβαια είναι και εν μέρει αποτέλεσμα της μαζικής εισροής προσφύγων και μεταναστών από τις χώρες της Μέσης Ανατολής, κατάσταση που έχει γιγαντωθεί την τελευταία πενταετία.

Τέλος, οι εργοδότες επωφελούνται από τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας καταφέροντας να επιβάλλουν στις περισσότερες περιπτώσεις τα συμφέροντά τους. Συνεπώς, η υψηλή ανεργία συνδέεται με μειωμένα εισοδήματα, αύξηση της μαύρης εργασίας χωρίς ασφαλιστική κάλυψη, εντατικοποιημένη εργασία υπό το φόβο απολύσεων και το σημαντικότερο απορρύθμιση της εργατικής τάξης και καθιέρωση χαμηλότερης εκπροσώπησης των εργαζομένων. (Κατσορίδας, 1998, σελ. 82,83,88)

3.3 Πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας

Η μείωση και καταπολέμηση της ανεργίας είναι, όπως έχει ήδη αναφερθεί, μία από τις βασικότερες επιδιώξεις των πολιτικών κυβερνήσεων όλων των χωρών. Αποτελεί κύρια προεκλογική δέσμευσή τους για το λόγο ότι είναι ένα φαινόμενο που επηρεάζει άμεσα όχι μόνο την καθημερινότητα των λαϊκών στρωμάτων της κοινωνίας, αλλά επεκτείνεται, όπως είδαμε στο προηγούμενο τμήμα, σε όλους τους τομείς της, δημιουργώντας προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της. Λαμβάνοντας, λοιπόν, ως δεδομένη την προηγηθείσα ανάλυση θα γίνει σε αυτό το σημείο διεξοδική εξέταση των πολιτικών που έχουν στόχο τη μείωση του μεγέθους της ανεργίας.

3.3.1 Πολιτικές απασχόλησης

Η μείωση του ποσοστού ανεργίας αποτελεί ταυτόσημη έννοια με την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης σε μία κοινωνία. Επομένως, πριν προχωρήσουμε στα μέτρα που χρησιμοποιούνται για την εξομάλυνση του μεγέθους της ανεργίας, αξίζει να αναφερθούμε στις εφαρμοζόμενες πολιτικές που στοχεύουν στην αύξηση και διατήρηση του επιπέδου απασχόλησης. Οι πολιτικές αυτές χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: τις ενεργητικές και τις παθητικές πολιτικές απασχόλησης, οι οποίες πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους στα πλαίσια μιας ευρύτερα οργανωμένης προσπάθειας για να έχουν καλύτερα αποτελέσματα. Οι εν λόγω πολιτικές αναλύονται διεξοδικά ακολούθως.

- **Παθητικές πολιτικές απασχόλησης:** Με βάση την οικονομική θεωρία, το επίπεδο ανεργίας μιας χώρας είναι δεδομένο σε κάθε χρονική περίοδο. Έτσι, οποιαδήποτε παρέμβαση στην αγορά εργασίας μπορεί να προκαλέσει διαστρεβλώσεις που είναι πιθανό να χειροτερέψουν περισσότερο την κατάσταση. Για το λόγο αυτό, η μοναδική λύση προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα της ανεργίας είναι παροτρύνοντας ένα ποσοστό του εργατικού δυναμικού να εξέλθει από αυτό, προσφέροντάς του τα κατάλληλα κίνητρα. Με αυτόν τον τρόπο, ένας μεγάλος αριθμός ανέργων θα βρει απασχόληση και συνεπώς θα δημιουργηθούν πολλαπλασιαστικές θετικές επιδράσεις στην οικονομία. Από την άλλη πλευρά, μπορούμε θεωρώντας δεδομένο το ύψος της ανεργίας να την καταστήσουμε κοινωνικά -και ατομικά για τους ίδιους τους ανέργους- αποδεκτή, αποζημιώνοντάς τους με πρακτικό τρόπο. Αυτό είναι

δυνατό να γίνει με την ασφάλισή τους (δωρεάν πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη), όπως επίσης και με την καταβολή επιδομάτων ανεργίας. Τα επιδόματα αυτά βοηθούν όχι μόνο τους ανέργους να ανταπεξέλθουν στις βιοποριστικές τους ανάγκες, αλλά ακόμη επειδή χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για κατανάλωση αγαθών αυξάνουν τη συνολική ζήτηση στην οικονομία που μπορεί -όπως έχουμε επισημάνει και σε προηγούμενο κεφάλαιο- να οδηγήσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σε αύξηση της απασχόλησης μέσα στην οικονομία και μείωση του ποσοστού ανεργίας (Σκουτέλης, 1996, σελ. 111-112). Παρ' όλα αυτά, είναι ζωτικής σημασίας να διευκρινιστεί το γεγονός πως τα επιδόματα ανεργίας δεν θα πρέπει να έχουν υπερβολικά υψηλό επίπεδο. Αυτό οφείλεται στο ότι αν το ύψος τους βρίσκεται αρκετά κοντά σε αυτό των κατώτατων μισθών ή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, τότε αυτό λειτουργεί σαν αντικίνητρο για την αναζήτηση απασχόλησης, "παγιδεύοντας" τον άνεργο σε μία κατάσταση που η μοναδική ελκυστική λύση είναι η προτίμηση τηςσχόλης σε σχέση με την ανεπικερδή επιστροφή του στην παραγωγική διαδικασία. Αυτή η κατάσταση ονομάζεται, όπως έχει επικρατήσει στη διεθνή ορολογία, παγίδα φτώχειας (Νικολακοπούλου-Στεφάνου, 1997, σελ. 38).

- **Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης:** Έχουν μελετηθεί εκτενώς στη διεθνή βιβλιογραφία τόσο σε πολιτικά όσο και σε οικονομικά και κοινωνικά πλαίσια. Σχεδιάζονται ξεχωριστά και προσαρμόζονται στις ανάγκες κάθε χώρας έχοντας στόχο την «ενίσχυση της απασχολησιμότητας των ανέργων» (Layard, Nickell&Jackman, 1991, σελ. 509). Πρόκειται για πολιτικές που εστιάζουν στην προώθηση της απασχόλησης και της εκπαίδευσης-επανακατάρτισης των εργαζομένων, ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν επαρκώς στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Αρχικά, η αύξηση της απασχόλησης μπορεί να επιτευχθεί με τη χορήγηση επιδοτήσεων και την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις για τη δημιουργία και τη διατήρηση των ήδη υπάρχουσών θέσεων εργασίας. Συγκεκριμένα, η φοροελάφρυνση στην περίπτωση προσλήψεων νέων ατόμων, η επιδότηση για την επέκταση σε νέους εργασιακούς τομείς, η αρωγή του κράτους για την ανάπτυξη καινοτόμων ιδεών και της επιχειρηματικότητας, και η χρηματοδότηση για την ίδρυση ή μεταφορά επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο είναι κάποια από τα προτεινόμενα μέτρα. Ακόμα, είναι σημαντικό να βοηθηθεί η ένταξη των νέων στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και η επανένταξη των κατηγοριών που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της οριστικής εκτόπισης από το εργατικό δυναμικό, και

κυρίως των μακροχρόνια ανέργων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την απευθείας απασχόληση των κατηγοριών αυτών σε δημόσιους φορείς, αλλά και με την υποδοχή και παρακολούθηση της πορείας ένταξής τους από συγκεκριμένους οργανισμούς. Όσον αφορά την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση των ανέργων, μία λύση είναι η δημιουργία προγραμμάτων που συνδυάζουν την εκπαίδευση με την άμεση επαγγελματική εμπειρία, αφού τα άτομα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις που αποκτούν και με τον τρόπο αυτό να αυξήσουν τις δυνατότητές τους. Η προώθηση της τεχνικής εκπαίδευσης είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντική, ενώ η δια βίου μάθηση μοιάζει μονόδρομος σε ένα συνεχώς εξελισσόμενο περιβάλλον. Επιπροσθέτως, επιχειρείται πολλές φορές -όπως θα δούμε και στο επόμενο τμήμα- η μείωση του χρόνου εργασίας με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και την επέκταση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, οι οποίες πλέον χρησιμοποιούνται ευρέως, και έτσι έχουν δημιουργηθεί θέσεις εργασίας που υπό άλλες συνθήκες δεν θα υπήρχαν. Τέλος, σημαντικό ρόλο σε όλη τη διαδικασία κατέχουν οι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί ευρέσεως εργασίας, καθώς καταγράφουν και ενεργοποιούν τους ανέργους, αλλά και συντονίζουν όλες τις παραπάνω δραστηριότητες. (Rocard, 1996, Ψυχούλη, 1998, σελ. 256-260)

Οι ενεργητικές και οι παθητικές πολιτικές απασχόλησης αποτελούν τα βασικότερα εργαλεία μείωσης και ελάφρυνσης της ανεργίας από την πλευρά του κράτους και για το λόγο αυτό κατέχουν εξέχουσα θέση σε κάθε συζήτηση γι αυτή. Σε αυτό το σημείο αξίζει να γίνει αναφορά στο διαχρονικό μέγεθος των δαπανών για τις πολιτικές αυτές στις χώρες της Ευρώπης. Έτσι, στο παράρτημα παρατίθενται δύο πίνακες (Πίνακες 28, 29) που περιέχουν αντίστοιχα τις δαπάνες για ενεργητικές και παθητικές πολιτικές απασχόλησης ως ποσοστά του ΑΕΠ στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 2005-2015. Από τους δύο πίνακες παρατηρούμε ότι τα χρήματα που δαπανώνται για παθητικές πολιτικές απασχόλησης -και κυρίως για επιδόματα ανεργίας- είναι διαχρονικά πολύ περισσότερα (και συγκεκριμένα διόμισυ με τρεις φορές παραπάνω) σε σχέση με εκείνα που δαπανώνται για ενεργητικές πολιτικές. Αυτό δείχνει ότι οι κυβερνήσεις στην πλειοψηφία τους προσπαθούν να μετριάσουν τις επιπτώσεις της ανεργίας στο κοινωνικό σύνολο και όχι το απόλυτο μέγεθός της. Επίσης, διαπιστώνουμε πως υπάρχουν πολλές αυξομειώσεις στα ποσοστά διαχρονικά, ενώ ένας μέσος όρος για τις ενεργητικές πολιτικές είναι γύρω στο 0,46% του ΑΕΠ, ενώ για τις παθητικές γύρω στο 1,15%. Επιπλέον, η χώρα που επενδύει το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ της σε ενεργητικές πολιτικές είναι η Δανία, με δεύτερη

τη Σουηδία, ενώ οι αντίστοιχες χώρες για τις παθητικές πολιτικές απασχόλησης είναι η Ισπανία, το Βέλγιο και η Γαλλία. Αντιθέτως, οι χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά για τις ενεργητικές πολιτικές είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Εσθονία, η Ρουμανία και η Ελλάδα, ενώ για τις παθητικές η Βουλγαρία, η Λιθουανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Τέλος, άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι τα ποσοστά της Γερμανίας και για τις δύο πολιτικές μειώνονται αισθητά από την αρχή της περιόδου στο τέλος της.

3.3.2 Μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας

Ύστερα από την παράθεση των επιμέρους μεθόδων και πολιτικών που χρησιμοποιούνται εν μέρει ή συνολικά σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικότερα σε κάθε αναπτυσσόμενη και ανεπτυγμένη οικονομία, σειρά έχει η καταγραφή των μέτρων-λύσεων που εφαρμόζονται ή έχει αποδειχθεί επιστημονικά η εν δυνάμει αποτελεσματικότητά τους. Κατ' αρχάς, έχει διαπιστωθεί ότι η ελάττωση του εργατικού δυναμικού συντελεί στη μείωση της ανεργίας, όπως αναφέρθηκε στις παθητικές πολιτικές απασχόλησης. Επομένως, η συνταξιοδότηση των εργαζομένων σε πιο μικρή ηλικία είναι ένα μέτρο που ενέχει σημαντικά μακροπρόθεσμα οφέλη. Με το παραπάνω μέτρο συνδέεται, και η απευθείας αντικατάσταση ατόμων που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης με άτομα που ψάχνουν απασχόληση, όπως επίσης και η λήψη μερικής σύνταξης σε μικρότερη ηλικία με την υποχρέωση από πλευράς συνταξιοδοτούμενου να μεταλαμπαδεύσει τις γνώσεις και την εμπειρία που έχει αποκτήσει σε έναν εργαζόμενο που προσλαμβάνεται με σύμβαση μερικής απασχόλησης. Το τελευταίο μέτρο κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκό, καθώς οι επιχειρήσεις έχουν την ευκαιρία να διατηρήσουν σε μεγάλο βαθμό το ανθρώπινο κεφάλαιό τους, συμβάλλοντας όμως και στη μείωση του επιπέδου ανεργίας της οικονομίας.

Οι επόμενες πιθανές λύσεις βασίζονται στη μείωση των ωρών εργασίας των εργαζομένων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με μείωση της εργάσιμης εβδομάδας, με αύξηση των ημερών των διακοπών των εργαζομένων και με ελάττωση ή πλήρη εξάλειψη των υπερωριών. Η εφαρμογή των παραπάνω συντελεί σε ενίσχυση της παραγωγικότητας και αύξηση του ύψους απασχόλησης μέσα από την προώθηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης (μερικής και προσωρινής-εποχιακής). Ακόμα, η βελτίωση όλων των τρόπων εύρεσης εργασίας μπορεί να αυξήσει την αποτελεσματικότητα της αγοράς εργασίας,

μειώνοντας τις κενές θέσεις εργασίας και συνεπώς ένα μέρος της ανεργίας τριβής και της διαρθρωτικής ανεργίας.

Ιδιαίτερης σημασίας για τη μείωση της ανεργίας είναι και η προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοπεποίθησης των ανέργων. Αυτή η προσπάθεια, παρότι δεν σχετίζεται άμεσα με την οικονομική θεωρία ή την πολιτική, αναμένεται να έχει θετικό αποτέλεσμα στην απασχόληση των ανέργων, καθώς νιώθοντας αυτοπεποίθηση τα άτομα αποπνέουν μια θετική αύρα που τους μετατρέπει σε ελκυστικούς υποψήφιους στα μάτια των εργοδοτών. Τέλος, ένα μέτρο που έχει θετική επίδραση στην αποτροπή αύξησης της ανεργίας είναι οι ενέργειες που γίνονται για την αποφυγή του κλεισίματος των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, η αύξηση της παραγωγικότητας μέσα από τη χρήση νέων τεχνολογιών, καθώς και η προσαρμογή στους διεθνείς κανόνες και τις τάσεις της παγκοσμιοποιημένης αγοράς βοηθούν τις επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις και να διασφαλίσουν ένα βιώσιμο και εν δυνάμει κερδοφόρο μέλλον. (Whiting, 1987, σελ. 37-242)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από την ανάλυση που προηγήθηκε, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η ανεργία αποτελεί ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα στις σύγχρονες οικονομίες των ευρωπαϊκών χωρών. Μάλιστα, μετά και το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης χρέους όλες οι μεταβλητές της ανεργίας έχουν επηρεαστεί αρνητικά, γεγονός που έχει άμεσες συνέπειες στις ζωές των ευρωπαϊών κατοίκων, καθιστώντας την ανεργία μάστιγα της εποχής μας που χρήζει άμεσης λήψης μέτρων αντιμετώπισης από τις κυβερνήσεις των χωρών. Στη συνέχεια παραθέτονται τα κυριότερα συμπεράσματα ανά κεφάλαιο.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας, αναφέρθηκε η σημασία της ανεργίας για την οικονομία μιας χώρας και η σπουδαιότητα της χρήσης του ποσοστού ανεργίας από τους διαμορφωτές των δημοσιονομικών πολιτικών μιας χώρας. Επίσης, παραθέτονται τα είδη – κατηγορίες της ανεργίας, καθώς και τα αίτια δημιουργίας της. Οι κυριότερες αιτίες πρόκλησης ανεργίας, όπως είδαμε, είναι οι ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η εύκολη μεταφορά παραγωγικών μονάδων σε χώρες φθηνού εργατικού δυναμικού. Επίσης, η μεγάλη υστέρηση του επαγγελματικού προσανατολισμού και η αναντιστοιχία του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ανάγκες και τις προοπτικές της αγοράς εργασίας επιβαρύνουν κατά πολύ την κατάσταση. Τέλος, είναι φανερό ότι σε περιόδους οικονομικής ύφεσης υπάρχει υψηλή ανεργία, λόγω της μειωμένης ζήτησης των προϊόντων που οδηγεί σε μείωση της παραγωγής από την πλευρά των επιχειρήσεων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, από την ανάλυση των εμπειρικών στοιχείων παρατηρείται μια ραγδαία αύξηση του ποσοστού ανεργίας μετά το 2009, σε όλους τους παράγοντες της ανεργίας που εμπεριέχονται στα πλαίσια της εργασίας αυτής. Βέβαια, αξίζει να αναφερθεί ότι την τελευταία διετία η αύξηση αυτή έχει πλήρως σταματήσει και το ποσοστό ανεργίας παραμένει σταθερό, αν και σε υψηλά ακόμα επίπεδα για τις χώρες της Ευρώπης. Οι μεγάλες πόλεις των ευρωπαϊκών χωρών εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, από τις λιγότερο κατοικημένες περιοχές, όπως και οι πολίτες που έχουν ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση έχουν λιγότερες πιθανότητες απασχόλησης από εκείνους που διαθέτουν υψηλότερη μόρφωση. Επίσης, συμπεραίνεται ότι οι νεότεροι σε ηλικία ευρωπαίοι πολίτες αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, αλλά η μέση διάρκεια της ανεργίας τους

είναι αρκετά πιο μικρή από την αντίστοιχη των μεγαλύτερων σε ηλικία πολιτών, οι οποίοι εμφανίζουν χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας.

Σημαντικό πρόβλημα για τις κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών χωρών είναι τα υψηλά επίπεδα της μακροχρόνιας ανεργίας, με τη χώρα μας και την Ισπανία να παρουσιάζουν και σε αυτή την κατηγορία τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη. Το γεγονός αυτό, κατατάσσει τις δύο αυτές χώρες στις πρώτες θέσεις με πληθυσμό στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού το οποίο καταδεικνύει τις οδυνηρές συνέπειες της οικονομικής κρίσης στις οικονομίες τους. Αντίθετα, χώρες όπως το Λουξεμβούργο, η Μάλτα και η Ολλανδία διατηρούν διαχρονικά τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Ευρώπη, ενώ παράλληλα παρέχουν στους πολίτες τους που δεν διαθέτουν εργασία τα υψηλότερα επιδόματα ανεργίας.

Πρέπει εδώ να τονιστεί η ολοένα και μεγαλύτερη χρήση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης από την πλευρά των επιχειρήσεων, καθώς τις βοηθά να μειώσουν τα έξοδά τους, αλλά αναγκάζει τους εργαζομένους να αναζητήσουν και δεύτερη εργασία προκειμένου να ανταπεξέλθουν οικονομικά στις αυξανόμενες απαιτήσεις της καθημερινότητάς τους. Αυτό φυσικά οφείλεται στη μείωση της συνδικαλιστικής πυκνότητας και της γενικότερης επιρροής των συνδικάτων στις εργασιακές σχέσεις, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να υπογράφουν ατομικές συμβάσεις εργασίας και να είναι αρκετά εύκολη πλέον η απόλυσή τους σε περίπτωση που μια επιχείρηση θέλει να περιορίσει τα έξοδά της. Η ανεργία, εκτός από τη συνδικαλιστική πυκνότητα, σχετίζεται αρνητικά και με τον πληθωρισμό. Όπως φαίνεται από την καμπύλη Phillips, όσο αυξάνεται το ποσοστό ανεργίας τόσο μειώνεται ο πληθωρισμός σε μια χώρα και το αντίστροφο.

Οι εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες της ανεργίας παρατίθενται στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας και αφορούν τόσο το ίδιο το άτομο, αλλά και την οικονομία μιας χώρας γενικότερα. Συγκεκριμένα, η ανεργία έχει δυσάρεστες συνέπειες στην ψυχική και σωματική υγεία του ανέργου, καθώς και έχει άμεση επίδραση στις οικογενειακές σχέσεις. Η παρατεταμένη ανεργία δημιουργεί άγχος, κατάθλιψη, νεύρα και πανικό στα άτομα και μπορεί να τα οδηγήσει σε δυσάρεστες ενέργειες τόσο για τα ίδια όσο και για τα υπόλοιπα μέλη του κοινωνικού συνόλου μιας χώρας. Σε επίπεδο οικονομίας η συνέπεια της υψηλής ανεργίας είναι η μείωση του εθνικού εισοδήματος και της παραγωγής, με αποτέλεσμα τη δημιουργία οικονομικής ύφεσης στη χώρα. Για το λόγο αυτό, είναι απαραίτητο οι κυβερνήσεις να εφαρμόσουν μια σειρά από πολιτικές και μέτρα για την καταπολέμηση και

την αντιμετώπιση της ανεργίας. Οι πολιτικές αυτές χωρίζονται, όπως είδαμε, σε δύο μεγάλες κατηγορίες: τις ενεργητικές και τις παθητικές πολιτικές απασχόλησης. Οι μεν αφορούν όλες τις προσπάθειες για αύξηση της απασχολησιμότητας των ανέργων, με σκοπό την τόνωση της απασχόλησης και μείωση του ποσοστού ανεργίας (επιδοτήσεις για αύξηση των προσλήψεων και της επιχειρηματικότητας, επανακατάρτιση και επαγγελματική εκπαίδευση, και προώθηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης), ενώ οι δε σχετίζονται με την παροχή κινήτρων σε κάποιες κατηγορίες ανέργων για να εξέλθουν από το εργατικό δυναμικό (π.χ. με συνταξιοδότηση) και την αποζημίωσή τους με τα επιδόματα ανεργίας. Τέλος, κάποια μέτρα-λύσεις που συνεπάγονται θετικές επιδράσεις στο επίπεδο απασχόλησης είναι: η μείωση των ωρών εργασίας, η αποτροπή του κλεισίματος επιχειρήσεων και η τόνωση της αυτοπεποίθησης και της ψυχολογίας των ανέργων.

Αξίζει όμως η ανάλυση αυτής της μελέτης να κλείσει με μία ιδέα του κ. Σκουτέλης σχετικά με το τι πρέπει να μας καθοδηγεί στην εξερεύνηση και αντιμετώπιση της ανεργίας: «Η κοινωνική πραγματικότητα δεν είναι η ανεργία, όπως την ορίζουν και την αντιλαμβάνονται οι στατιστικοί και οι οικονομολόγοι, αλλά όπως τη βιώνουν οι άνεργοι.» (Σκουτέλης, 1996, σελ. 100)

Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη

Έπειτα από τη διεκπεραίωση της εργασίας αυτής ανέκυψαν κάποια ενδιαφέροντα πεδία που αξίζει να εξεταστούν σε παρόμοιες μελέτες. Κατ' αρχάς, ως προς τη νομική διάσταση της αγοράς εργασίας ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αναμένεται να είναι η διαχρονική ανάλυση των συμβάσεων εργασίας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον τρόπο αυτό, μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο η κρίση επηρέασε τον αριθμό και το είδος τους.

Επιπλέον, θα ήταν σημαντική η συνεισφορά μιας πρωτογενούς έρευνας με στόχο της εξέταση του φαινομένου της μαύρης εργασίας ανά τομέα παραγωγής και περιοχή. Σημειώνεται, ότι η πρωτογενής έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει τα στοιχεία μίας ή μικρού αριθμού χωρών, καθώς συνεπάγεται επιτόπια έρευνα στην περιοχή. Επομένως, για να διενεργηθεί σε κλίμακα όλων των χωρών της Ευρώπης θα πρέπει να αφιερωθεί μεγάλο χρονικό διάστημα από πολλές ομάδες επιστημόνων.

Τέλος, μία κατηγορία για την οποία δεν διαθέτουμε ακόμα επαρκή στοιχεία, ενώ είναι πολύ ενδιαφέρουσα, είναι η ανεργία των ευπαθών ομάδων. Οι ευπαθείς ή ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού είναι εκείνες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ένταξης και αποδοχής στην κοινωνία και είναι κυρίως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι χρήστες ναρκωτικών ουσιών και οι αποφυλακισμένοι. Επομένως, κρίνεται απαραίτητη η συνεισφορά των επιστημόνων για την επέκταση των γνώσεων που έχουμε για τα παραπάνω μέλη μιας κοινωνίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξενόγλωσση

- Kitson, M. & Michie, J., 1994. Depression and Recovery: Lessons from the Interwar Period. In: Michie, J. & Grieve-Smith, J., eds. Unemployment in Europe. London: Academic Press Ltd, 76-78.
- Layard, R., Nickell, S. & Jackman, R., 1991. *Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labour Market*. New York: Oxford University Press Inc.
- Lippman, S. & McCall, J., 1986. *Search Unemployment: Mismatches, Layoffs and Unemployment Insurance*. In: Matthiessen, L. and Strom, S., eds. *Unemployment: Macro and Micro-economic explanations*. London: The Macmillan Press Ltd, 125-144.
- Whiting, E., 1987. *A Guide to Unemployment Reduction Measures*. London: The Macmillan Press Ltd.

Ελληνική

- Abel, A., Bernanke, B. & Croushore, D., 2008. *Macroeconomics*. Μεταφρασμένο από Αγγλικά από Γ. Λαντούρης. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική ΑΕ.
- Blanchard, O., 2003. *Macroeconomics*. Μεταφρασμένο από Αγγλικά από Α. Μεταξάς. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ Α.Ε.
- Mankiw, G. & Ball, L., 2011. *Macroeconomics and the Financial System*. Μεταφρασμένο από Αγγλικά από Α. Σοκοδήμος. Αθήνα: Gutenberg.
- Mankiw, G. & Taylor, M., 2006. *Economics*. Μεταφρασμένο από Αγγλικά από Α. Σακκά. Αθήνα: Gutenberg.
- Rocard, M., 1996. Τι να Κάνουμε για την Αντιμετώπιση της Ανεργίας. Μεταφρασμένο από Γαλλικά από Ψυχούλη Ελένη. Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη ΑΒΕ- «Νέα Σύνορα».

- Γιαννέλης, Δ., 2006. *Εισαγωγή στη Μακροοικονομική Θεωρία: Παράρτημα με Ασκήσεις Πολλαπλής Επιλογής και Λυμένες Ασκήσεις*. 2^η έκδοση. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Πειραιώς.
- Δημουλάς, Κ. και συν, 2003. *Κατάρτιση και Απασχόληση*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ.
- Κατσέλη, Α. & Μαγουλά, Χ., 2005. *Μακροοικονομική Ανάλυση και Ελληνική Οικονομία*. 2^η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Κατσορίδας, Δ., 1998. *Αιτίες και Συνέπειες της Ανεργίας και η Ανάγκη Δημιουργίας Κινήματος Ανέργων*. Στο: Χλέτσος, Μ. και συν, eds. *Ανεργία: Μύθοι και Πραγματικότητα*. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις, 31-90.
- Κορλίρας, Π., 1979. *Θεωρία Ανεργίας και Πληθωρισμού*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κωνσταντινόπουλος, Χ., 1993. *Θεσμοί και Φορείς Καταπολέμησης της Ανεργίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Υπηρεσία Εκδόσεων ΟΑΕΔ.
- Λιανός, Θ. & Νταούλη-Ντεμούση, Α., 1998. *Οικονομική της Εργασίας*. 2^η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Νικολακοπούλου-Στεφάνου, Η., 1997. *Πολιτικές Απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Παλαιολόγος, Ν., 2006. *Εργασία και Συνδικάτα στον 21^ο Αιώνα*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ.
- Σκουτέλης, Γ., 1996. *Ανεργία: Αίτια και Λύσεις*. Αθήνα: Financial Forum.

Ιστοσελίδες

- <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- <http://stats.oecd.org/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο τμήμα αυτό της εργασίας θα παρατεθούν όλοι οι πίνακες που αναφέρθηκαν στο κυρίως μέρος και οι οποίοι περιλαμβάνουν τα στοιχεία για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 2000-2016, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Πίνακας 1, Ποσοστό ανεργίας

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΖΩΝΗ	8.9%	8.3%	8.6%	9.1%	9.3%	9.1%	8.4%	7.5%	7.6%
ΑΥΣΤΡΙΑ	3.9%	4.0%	4.4%	4.8%	5.5%	5.6%	5.3%	4.9%	4.1%
ΒΕΛΓΙΟ	6.9%	6.6%	7.5%	8.2%	8.4%	8.5%	8.3%	7.5%	7.0%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	16.4%	19.6%	18.2%	13.7%	12.1%	10.1%	9.0%	6.9%	5.6%
ΓΑΛΛΙΑ	8.6%	7.8%	7.9%	8.5%	8.9%	8.9%	8.8%	8.0%	7.4%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.9%	7.8%	8.6%	9.7%	10.4%	11.2%	10.1%	8.5%	7.4%
ΔΑΝΙΑ	4.3%	4.5%	4.6%	5.4%	5.5%	4.8%	3.9%	3.8%	3.4%
ΕΛΛΑΔΑ	11.2%	10.7%	10.3%	9.7%	10.6%	10.0%	9.0%	8.4%	7.8%
ΕΣΘΟΝΙΑ	14.6%	13.0%	11.2%	10.3%	10.1%	8.0%	5.9%	4.6%	5.5%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	5.4%	5.0%	5.1%	5.0%	4.7%	4.8%	5.4%	5.3%	5.6%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.3%	3.9%	4.5%	4.6%	4.5%	4.4%	4.5%	4.7%	6.4%
ΙΣΠΑΝΙΑ	11.9%	10.6%	11.5%	11.5%	11.0%	9.2%	8.5%	8.2%	11.3%
ΙΤΑΛΙΑ	1.0%	9.0%	8.5%	8.4%	8.0%	7.7%	6.8%	6.1%	6.7%
ΚΡΟΑΤΙΑ	15.6%	16.0%	15.3%	14.1%	13.8%	13.0%	11.6%	9.9%	8.6%
ΚΥΠΡΟΣ	4.8%	3.9%	3.5%	4.1%	4.6%	5.3%	4.6%	3.9%	3.7%
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.3%	13.5%	12.5%	11.6%	11.7%	10.0%	7.0%	6.1%	7.7%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	16.4%	17.4%	13.8%	12.4%	10.9%	8.3%	5.8%	4.3%	5.8%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.2%	1.9%	2.6%	3.8%	5.0%	4.6%	4.6%	4.2%	4.9%
ΜΑΛΤΑ	6.7%	7.6%	7.0%	7.6%	7.2%	6.9%	6.8%	6.5%	6.0%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.7%	3.1%	3.7%	4.8%	5.7%	5.9%	5.0%	4.2%	3.7%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.3%	5.6%	5.6%	5.8%	6.1%	7.2%	7.5%	7.4%	7.8%
ΠΟΛΩΝΙΑ	16.1%	18.3%	20.0%	19.8%	19.1%	17.9%	13.9%	9.6%	7.1%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	5.1%	5.1%	6.2%	7.4%	7.8%	8.8%	8.9%	9.1%	8.8%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7.6%	7.4%	8.3%	7.7%	8.0%	7.1%	7.2%	6.4%	5.6%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	18.9%	19.5%	18.8%	17.7%	18.4%	16.4%	13.5%	11.2%	9.6%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.7%	6.2%	6.3%	6.7%	6.3%	6.5%	6.0%	4.9%	4.4%
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.6%	5.8%	6.0%	6.6%	7.4%	7.7%	7.1%	6.1%	6.2%
ΤΣΕΧΙΑ	8.8%	8.1%	7.3%	7.8%	8.3%	7.9%	7.1%	5.3%	4.4%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.8%	9.1%	9.1%	9.0%	8.8%	8.4%	7.7%	6.9%	6.4%

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΖΩΝΗ	9.6%	10.2%	10.2%	11.4%	12.0%	11.6%	10.9%	10.0%
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.3%	4.8%	4.6%	4.9%	5.4%	5.6%	5.7%	6.0%

ΒΕΛΓΙΟ	7.9%	8.3%	7.2%	7.6%	8.4%	8.5%	8.5%	7.8%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.8%	10.3%	11.3%	12.3%	13.0%	11.4%	9.2%	7.6%
ΓΑΛΛΙΑ	9.1%	9.3%	9.2%	9.8%	10.3%	10.3%	10.4%	10.1%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.6%	7.0%	5.8%	5.4%	5.2%	5.0%	4.6%	4.1%
ΔΑΝΙΑ	6.0%	7.5%	7.6%	7.5%	7.0%	6.6%	6.2%	6.2%
ΕΛΛΑΔΑ	9.6%	12.7%	17.9%	24.5%	27.5%	26.5%	24.9%	23.6%
ΕΣΘΟΝΙΑ	13.5%	16.7%	12.3%	1.0%	8.6%	7.4%	6.2%	6.8%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	7.6%	7.8%	8.1%	7.9%	7.5%	6.1%	5.3%	4.8%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.0%	13.9%	14.7%	14.7%	13.1%	11.3%	9.4%	7.9%
ΙΣΠΑΝΙΑ	17.9%	19.9%	21.4%	24.8%	26.1%	24.5%	22.1%	19.6%
ΙΤΑΛΙΑ	7.7%	8.4%	8.4%	10.7%	12.1%	12.7%	11.9%	11.7%
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.3%	11.8%	13.7%	15.8%	17.4%	17.2%	16.1%	13.4%
ΚΥΠΡΟΣ	5.4%	6.3%	7.9%	11.9%	15.9%	16.1%	15.0%	13.0%
ΛΕΤΟΝΙΑ	17.5%	19.5%	16.2%	15.0%	11.9%	10.8%	9.9%	9.6%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	13.8%	17.8%	15.4%	13.4%	11.8%	10.7%	9.1%	7.9%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	5.1%	4.6%	4.8%	5.1%	5.9%	6.0%	6.5%	6.3%
ΜΑΛΤΑ	6.9%	6.9%	6.4%	6.3%	6.4%	5.8%	5.4%	4.7%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	4.4%	5.0%	5.0%	5.8%	7.3%	7.4%	6.9%	6.0%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	10.0%	11.2%	11.0%	11.0%	10.2%	7.7%	6.8%	5.1%
ΠΟΛΩΝΙΑ	8.1%	9.7%	9.7%	10.1%	10.3%	9.0%	7.5%	6.2%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	10.7%	12.0%	12.9%	15.8%	16.4%	14.1%	12.6%	11.2%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	6.5%	7.0%	7.2%	6.8%	7.1%	6.8%	6.8%	5.9%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	12.1%	14.5%	13.7%	14.0%	14.2%	13.2%	11.5%	9.7%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.9%	7.3%	8.2%	8.9%	10.1%	9.7%	9.0%	8.0%
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.3%	8.6%	7.8%	8.0%	8.0%	7.9%	7.4%	6.9%
ΤΣΕΧΙΑ	6.7%	7.3%	6.7%	7.0%	7.0%	6.1%	5.1%	4.0%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	8.2%	8.4%	7.8%	7.7%	8.2%	8.7%	9.4%	8.8%

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 2, Ποσοστό ανεργίας ατόμων με βασική εκπαίδευση

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	11.3	11.4	11.9	11.8	11.4	10.6	11.2
ΑΥΣΤΡΙΑ	8.1	7.0	8.0	8.8	11.5	11.1	10.1	9.3	8.4
ΒΕΛΓΙΟ	10.3	10.9	11.2	11.7	12.0	13.9	13.9	12.9	12.4
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	25.1	33.3	29.8	24.8	21.0	19.6	20.1	17.6	14.6
ΓΑΛΛΙΑ	15.3	13.2	13.0	11.6	12.4	12.3	12.6	11.7	11.1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	12.6	11.6	13.4	15.8	17.7	19.2	18.7	17.0	15.3
ΔΑΝΙΑ	6.2	6.1	6.9	8.5	7.4	7.4	6.6	5.6	5.4
ΕΛΛΑΔΑ	9.2	8.9	8.4	7.8	9.3	8.9	8.2	7.6	7.5
ΕΣΘΟΝΙΑ	25.4	20.1	23.2	20.8	19.4	14.5	12.5	10.9	12.1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	8.8	7.7	8.1	7.5	7.6	7.8	8.9	9.2	10.0
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	7.9	6.4	6.8	7.1	7.5	7.1	6.8	7.5	10.0
ΙΣΠΑΝΙΑ	15.2	11.6	12.4	12.9	12.9	11.1	10.4	10.5	15.3
ΙΤΑΛΙΑ	12.1	11.0	10.7	10.6	9.6	9.2	8.1	7.3	8.4
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	13.9	14.3	13.8	11.5	12.6	12.7	9.9
ΚΥΠΡΟΣ	6.3	5.1	3.8	4.9	6.3	6.1	4.8	4.8	4.9
ΛΕΤΟΝΙΑ	21.3	22.2	22.8	20.8	18.2	16.2	14.6	10.6	14.7
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	23.6	23.3	18.1	21.6	14.0	14.5	10.5	7.2	12.5
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3.7	2.5	4.6	4.0	7.0	6.4	6.6	5.8	6.6

ΜΑΛΤΑ	7.2	7.9	8.0	8.2	9.2	9.0	9.0	8.3	8.2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	4.4	3.0	3.7	5.8	7.2	7.3	6.1	5.2	4.6
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	11.5	11.2	11.4	12.3	12.4	14.3	16.8	17.5	18.9
ΠΟΛΩΝΙΑ	21.8	24.3	26.5	26.4	28.6	27.3	22.4	15.7	12.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.9	4.0	4.5	6.3	6.8	7.9	7.9	8.2	7.9
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4.2	4.3	6.2	5.8	8.3	6.7	7.6	7.1	7.1
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	40.4	42.5	46.0	47.0	52.1	53.3	48.4	44.9	39.3
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	10.8	9.1	8.7	10.5	9.5	9.5	7.8	6.8	6.2
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.1	7.8	7.8	8.6	10.0	14.0	12.5	11.9	12.8
ΤΣΕΧΙΑ	22.6	21.5	20.3	21.9	25.9	26.8	24.5	20.1	19.1
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	18.7	17.5	18.8	18.3	19.4	14.3	13.9	12.6	12.5

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	14.4	15.6	16.2	18.2	19.2	18.5	17.4	16.1
ΑΥΣΤΡΙΑ	10.7	9.2	9.1	9.8	10.4	11.4	11.2	12.7
ΒΕΛΓΙΟ	13.6	15.3	13.9	14.0	15.8	16.2	16.8	15.9
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	15.5	22.7	26.4	28.0	29.9	28.3	25.1	22.2
ΓΑΛΛΙΑ	13.6	14.5	14.4	15.2	16.2	17.1	17.6	18.0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	15.7	14.7	13.0	12.2	11.9	11.8	11.2	10.1
ΔΑΝΙΑ	9.1	11.1	11.3	11.7	11.1	10.3	9.7	9.1
ΕΛΛΑΔΑ	9.5	12.7	18.1	26.0	29.8	28.2	26.7	26.4
ΕΣΘΟΝΙΑ	28.1	30.5	25.7	23.1	15.0	13.0	12.2	12.7
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	12.9	13.8	14.1	13.9	13.8	11.3	9.6	8.3
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	17.3	21.3	23.2	24.6	21.0	19.0	16.3	13.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	24.5	27.1	28.9	33.7	35.3	33.8	31.0	28.0
ΙΤΑΛΙΑ	9.5	10.3	10.6	13.6	15.9	16.6	15.6	15.7
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.9	13.0	17.4	18.6	21.5	25.7	21.5	17.4
ΚΥΠΡΟΣ	6.1	7.1	7.5	13.4	19.3	19.4	18.5	15.6
ΛΕΤΟΝΙΑ	31.1	32.8	29.2	26.6	25.1	24.0	21.9	20.6
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	29.7	39.4	38.4	34.7	32.8	29.8	26.3	25.1
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	8.1	6.1	8.3	8.4	10.2	10.2	10.6	9.9
ΜΑΛΤΑ	9.0	9.6	9.0	9.5	9.8	9.0	8.7	7.6
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	5.5	7.2	7.8	9.3	11.3	12.1	11.2	9.8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	23.2	25.1	25.0	24.8	23.7	18.5	17.4	13.2
ΠΟΛΩΝΙΑ	14.7	17.5	18.3	19.5	20.5	19.0	16.9	14.5
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	10.3	11.8	13.9	16.5	17.4	15.3	13.6	12.1
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7.5	5.9	7.2	6.7	6.7	6.7	8.1	7.6
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	41.5	44.2	42.5	44.6	42.4	41.1	37.6	31.6
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	8.8	11.7	13.4	14.8	17.8	15.4	13.9	14.5
ΣΟΥΗΔΙΑ	15.8	17.0	16.5	17.6	18.8	19.1	18.9	18.8
ΤΣΕΧΙΑ	24.1	25.0	24.3	28.5	25.6	22.1	22.7	20.5
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	14.8	16.1	16.1	16.0	17.1	17.2	17.6	16.7

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 3, Ποσοστό ανεργίας ατόμων με δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	9.6	9.5	9.6	9.3	8.2	7.0	6.5
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.2	3.6	4.7	4.2	5.0	4.9	4.5	4.1	3.6
ΒΕΛΓΙΟ	6.8	5.0	6.5	8.0	7.4	8.5	8.1	7.6	6.9
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	15.8	19.4	17.7	12.5	11.3	9.2	7.7	5.8	4.5
ΓΑΛΛΙΑ	9.1	7.6	7.7	7.6	8.2	7.7	7.7	6.9	6.6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.9	8.0	8.7	10.0	11.2	11.1	9.9	8.3	7.2
ΔΑΝΙΑ	4.4	3.9	3.7	4.4	5.1	4.5	3.1	3.0	2.8
ΕΛΛΑΔΑ	15.1	13.6	13.0	12.3	12.5	12.0	10.8	9.9	8.9
ΕΣΘΟΝΙΑ	15.0	14.4	10.1	12.5	10.6	9.3	6.3	4.8	5.7
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	5.0	4.0	4.3	4.3	4.2	4.4	5.2	5.1	5.5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	3.0	3.0	3.6	3.9	3.9	3.9	4.2	4.5	6.5
ΙΣΠΑΝΙΑ	13.8	10.5	11.4	11.7	11.0	8.7	8.0	8.1	10.5
ΙΤΑΛΙΑ	10.6	9.2	8.7	8.1	7.0	6.9	6.2	5.6	6.1
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	17.1	15.8	15.4	14.9	12.3	10.1	9.2
ΚΥΠΡΟΣ	5.4	4.0	3.6	3.9	3.8	5.5	4.5	3.9	3.6
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.8	13.7	13.8	11.4	12.5	10.4	6.2	5.8	7.8
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	20.2	19.4	14.4	13.7	11.9	9.5	6.6	5.0	6.7
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.9	1.4	1.5	3.3	4.4	3.8	4.4	3.4	5.9
ΜΑΛΤΑ	:	8.4	:	7.2	5.6	4.4	4.2	5.1	4.2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.0	1.7	2.1	2.9	4.2	4.3	3.6	2.9	2.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.4	5.2	5.1	5.4	5.4	6.9	6.9	6.7	7.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	17.0	19.4	21.2	20.8	20.3	19.1	14.9	10.3	7.5
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.8	4.4	5.3	6.7	6.4	8.0	8.4	8.1	7.8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	9.4	8.6	10.0	8.2	8.3	8.0	7.9	6.9	6.0
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	18.4	18.7	17.8	15.9	16.9	14.4	11.8	9.4	8.1
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.9	5.5	6.0	6.2	6.1	6.9	6.5	5.0	4.4
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.7	4.4	4.7	5.3	6.7	7.1	6.4	5.4	5.4
ΤΣΕΧΙΑ	7.8	7.1	6.4	6.9	7.5	7.2	6.4	4.7	3.7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	11.1	10.6	10.4	10.9	10.1	8.8	8.1	7.0	6.4

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	8.3	9.0	8.9	9.6	10.0	9.4	8.7	7.8
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.6	4.4	4.0	4.4	4.7	5.0	5.4	5.8
ΒΕΛΓΙΟ	8.1	8.1	6.8	7.8	8.2	8.8	8.7	8.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.2	9.7	10.5	11.7	12.3	10.7	8.3	6.7
ΓΑΛΛΙΑ	8.4	8.4	8.5	9.4	10.1	10.7	10.8	10.7
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.6	6.8	5.7	5.2	5.1	4.6	4.3	3.7
ΔΑΝΙΑ	5.5	6.8	6.7	6.8	6.2	5.9	5.3	5.2
ΕΛΛΑΔΑ	11.1	14.6	20.3	27.7	31.2	30.2	27.6	26.2
ΕΣΘΟΝΙΑ	15.7	19.1	12.7	10.5	9.6	8.1	6.8	7.8
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	7.8	8.2	8.6	8.6	8.3	6.9	6.0	5.4
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	13.6	16.0	17.2	17.4	15.9	13.6	11.4	9.0
ΙΣΠΑΝΙΑ	16.8	19.0	21.2	24.1	25.9	24.2	21.6	19.2

ΙΤΑΛΙΑ	7.3	7.9	7.8	10.0	11.4	11.9	11.4	11.1
ΚΡΟΑΤΙΑ	10.0	12.4	14.2	17.3	18.7	18.7	18.1	14.6
ΚΥΠΡΟΣ	5.7	6.4	8.8	12.8	17.2	18.2	16.6	14.3
ΛΕΤΟΝΙΑ	18.9	21.1	18.2	17.6	13.1	11.7	10.8	11.3
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	16.4	21.8	19.0	16.4	14.4	13.5	11.7	10.4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	4.3	4.0	4.4	5.2	5.9	6.3	6.3	6.7
ΜΑΛΤΑ	5.6	5.5	5.2	4.1	4.2	3.7	3.6	3.4
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.1	3.9	4.6	5.5	7.3	7.5	7.0	6.1
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	9.4	10.6	10.7	10.8	10.0	7.4	6.4	4.8
ΠΟΛΩΝΙΑ	8.7	10.5	10.4	11.0	11.4	10.1	8.4	6.9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	9.6	11.4	13.4	17.7	17.4	15.3	13.9	12.3
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7.2	8.0	7.9	7.3	7.8	7.2	7.2	6.2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	11.5	14.1	13.4	13.5	13.9	12.6	10.9	9.2
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.3	7.5	8.7	9.1	10.7	10.4	9.9	8.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.0	8.1	7.0	7.1	7.1	7.0	6.2	5.7
ΤΣΕΧΙΑ	6.1	6.9	6.4	6.5	6.8	6.0	4.7	3.5
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.1	8.9	8.2	8.2	8.8	9.4	10.2	9.5

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 4, Ποσοστό ανεργίας ατόμων με τριτοβάθμια εκπαίδευση

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	4.7	4.9	5.1	5.0	4.5	3.9	3.8
ΑΥΣΤΡΙΑ	2.2	1.9	1.8	2.4	3.3	3.0	2.9	2.7	1.9
ΒΕΛΓΙΟ	2.7	3.1	3.5	3.8	3.7	4.4	4.5	3.8	3.6
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.7	8.8	8.2	6.8	5.8	4.3	4.0	2.4	2.3
ΓΑΛΛΙΑ	5.5	4.9	5.5	5.8	6.4	5.9	5.6	5.2	4.3
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	4.3	4.1	4.3	5.0	5.4	5.5	4.8	3.8	3.3
ΔΑΝΙΑ	2.6	3.4	3.6	4.8	4.0	3.7	3.3	3.0	2.2
ΕΛΛΑΔΑ	8.1	7.7	7.2	6.8	7.9	8.0	7.3	7.1	6.4
ΕΣΘΟΝΙΑ	5.1	7.9	5.1	5.2	6.4	4.1	3.2	2.4	2.9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2.5	2.2	2.6	2.5	2.4	2.6	2.7	2.5	2.8
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1.7	1.7	2.3	2.7	2.3	2.5	2.7	2.8	3.8
ΙΣΠΑΝΙΑ	10.9	7.8	8.7	8.2	8.3	6.7	6.0	5.3	6.3
ΙΤΑΛΙΑ	6.1	5.5	5.5	5.6	5.0	6.1	5.2	4.4	4.5
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	9.5	7.4	7.9	6.3	6.0	6.5	5.0
ΚΥΠΡΟΣ	2.9	2.8	2.4	3.8	3.1	4.4	4.4	3.4	3.0
ΛΕΤΟΝΙΑ	7.2	:	6.6	6.8	4.3	4.8	4.1	3.7	4.1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	9.3	7.3	6.7	6.5	6.6	4.0	2.7	2.1	2.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	:	1.4	1.7	4.3	3.9	3.5	3.1	3.2	2.5
ΜΑΛΤΑ	:	:	:	:	:	2.7	2.6	2.2	1.3
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.7	1.6	1.7	2.4	2.9	2.9	2.3	1.8	1.7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	1.4	1.2	1.7	1.4	2.2	2.7	2.6	2.8	2.7
ΠΟΛΩΝΙΑ	5.5	5.6	6.5	7.1	7.2	7.1	5.9	4.6	3.8
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2.7	2.6	3.9	5.4	4.4	6.3	6.3	7.4	6.8

ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3.6	3.9	4.0	3.3	3.1	3.9	3.8	2.9	2.7
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	5.3	5.2	4.0	4.4	5.9	5.1	3.3	4.1	3.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	2.2	2.3	2.5	3.7	2.8	3.2	3.2	3.3	3.4
ΣΟΥΗΔΙΑ	3.0	2.3	2.7	3.5	4.0	4.8	4.4	3.6	3.5
ΤΣΕΧΙΑ	3.0	2.5	1.8	2.1	2.1	2.3	2.4	1.7	1.7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	5.2	4.3	4.0	4.2	4.9	4.4	3.7	3.6	3.3

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	4.9	5.4	5.5	6.1	6.4	6.1	5.6	5.1
ΑΥΣΤΡΙΑ	2.6	2.5	2.6	2.4	3.5	4.0	3.9	3.6
ΒΕΛΓΙΟ	4.5	4.5	3.8	3.9	4.9	4.7	4.6	4.2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.9	4.6	5.1	5.8	6.4	5.1	4.0	3.4
ΓΑΛΛΙΑ	5.3	5.2	5.2	5.4	6.0	6.3	6.3	5.7
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.4	3.0	2.4	2.3	2.4	2.5	2.3	2.2
ΔΑΝΙΑ	3.7	4.7	5.2	4.8	4.6	4.7	4.8	4.9
ΕΛΛΑΔΑ	7.5	10.0	14.2	18.4	20.4	20.0	19.9	18.0
ΕΣΘΟΝΙΑ	6.2	9.4	8.0	6.1	5.8	4.8	3.9	3.9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	4.0	4.1	4.3	4.3	3.9	3.2	3.0	2.9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	7.2	7.8	7.9	7.6	7.2	6.5	5.5	4.8
ΙΣΠΑΝΙΑ	9.7	11.2	12.5	14.9	16.0	14.8	13.2	11.7
ΙΤΑΛΙΑ	5.4	5.7	5.3	6.6	7.2	7.9	7.1	6.8
ΚΡΟΑΤΙΑ	6.2	8.4	9.2	10.6	11.3	9.6	9.2	7.8
ΚΥΠΡΟΣ	4.6	5.7	7.2	10.2	13.2	12.9	12.1	10.9
ΛΕΤΟΝΙΑ	7.9	10.6	7.1	6.4	5.9	5.6	4.9	4.3
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	6.0	7.7	6.2	5.6	5.1	4.2	3.7	2.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	4.2	3.8	3.6	3.6	3.9	3.9	4.7	4.0
ΜΑΛΤΑ	2.5	1.7	1.8	2.6	2.6	2.6	1.8	1.4
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.2	2.8	3.1	3.4	4.2	4.1	3.9	3.5
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3.9	4.6	4.3	4.5	3.9	3.1	2.4	1.8
ΠΟΛΩΝΙΑ	4.4	5.0	5.2	5.6	5.7	4.7	4.0	3.3
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	6.5	7.0	9.0	11.7	12.7	10.0	9.3	8.4
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4.3	4.8	4.7	5.1	5.4	5.8	4.1	3.1
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	4.2	5.8	5.8	6.8	7.2	6.4	6.0	5.7
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	3.2	4.3	4.9	6.1	6.1	6.3	5.8	6.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	4.5	4.7	4.3	4.4	4.4	4.4	4.3	4.0
ΤΣΕΧΙΑ	2.4	2.8	2.8	2.9	2.8	2.8	2.4	1.9
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	4.0	4.4	3.9	3.9	4.4	5.1	6.0	5.8

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 5, Ποσοστό ανεργίας ατόμων που ζουν σε αστικές περιοχές

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	8.2	8.8	8.8	8.8	8.6	7.6	7.3
ΑΥΣΤΡΙΑ	6.2	4.8	6.5	6.7	8.5	8.0	7.9	7.5	6.1

ΒΕΛΓΙΟ	8.0	7.7	9.0	9.9	9.4	10.5	10.4	9.4	9.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	:	:	:	:	:	:	6.4	5.0	4.0
ΓΑΛΛΙΑ	11.5	9.8	10.0	10.1	10.3	10.3	10.2	9.5	8.5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	8.7	8.4	9.1	10.8	11.8	12.7	11.4	9.7	8.6
ΔΑΝΙΑ	4.9	4.3	4.8	5.8	5.2	5.3	4.6	4.5	4.3
ΕΛΛΑΔΑ	12.9	11.6	11.0	10.3	10.7	10.5	9.5	8.8	8.1
ΕΣΘΟΝΙΑ	:	:	:	:	:	9.3	6.0	4.4	5.3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	6.0	5.2	5.5	5.5	5.1	5.4	6.1	6.0	6.3
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.2	3.7	4.1	4.4	4.7	4.7	4.9	5.0	6.5
ΙΣΠΑΝΙΑ	13.2	9.8	10.2	10.6	10.4	8.7	8.1	7.9	10.3
ΙΤΑΛΙΑ	11.8	10.5	9.8	9.6	8.0	8.1	7.1	6.2	6.9
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	15.9	14.3	14.1	13.0	11.5	9.0	7.9
ΚΥΠΡΟΣ	5.1	4.4	3.3	4.4	4.9	5.8	4.6	4.0	3.6
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	14.2	14.5	12.4	12.2	10.8	7.4	5.8	8.1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	17.3	16.9	13.6	14.2	9.8	7.9	4.7	4.0	5.6
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.8	1.7	2.9	5.0	6.5	5.3	5.6	4.5	7.4
ΜΑΛΤΑ	:	:	:	:	7.4	7.1	7.1	6.4	6.1
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.8	2.3	2.8	4.1	5.1	5.2	4.4	3.5	3.0
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	:	4.4	4.1	4.2	4.6	5.4	5.3	5.1	5.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	13.4	9.0	6.4
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	5.2	4.7	6.0	8.3	7.9	9.8	9.6	10.1	9.4
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	6.7	5.7
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	:	:	:	:	:	7.3	6.2	5.5	4.9
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.0	4.1	4.9	6.1	7.2	8.2	7.1	6.2	6.2
ΤΣΕΧΙΑ	:	:	7.1	7.8	7.8	7.3	7.0	5.1	4.3
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	8.7	7.8	8.1	9.2	9.5	7.4	6.7	6.2	5.6

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	9.2	9.9	10.0	11.2	11.6	10.9	10.0	9.0
ΑΥΣΤΡΙΑ	7.8	7.3	6.6	7.8	8.5	9.4	9.4	10.1
ΒΕΛΓΙΟ	10.2	10.7	9.6	13.4	14.5	14.2	14.0	12.5
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	5.3	8.6	9.0	9.7	10.2	8.1	6.2	5.2
ΓΑΛΛΙΑ	10.4	10.5	10.5	10.5	11.0	11.5	11.6	11.2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	8.6	7.9	6.7	6.9	6.7	6.4	6.0	5.3
ΔΑΝΙΑ	6.6	8.3	8.5	8.9	7.9	7.8	7.4	7.4
ΕΛΛΑΔΑ	9.7	13.0	19.0	24.9	28.7	28.3	26.9	25.6
ΕΣΘΟΝΙΑ	14.1	18.6	13.8	10.9	8.8	7.3	5.8	6.7
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	8.5	8.7	9.1	9.0	8.7	7.1	6.2	5.5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	11.2	13.1	13.7	13.5	12.0	10.6	8.7	7.7
ΙΣΠΑΝΙΑ	16.5	18.4	19.7	23.1	24.2	22.7	20.6	18.5
ΙΤΑΛΙΑ	7.9	8.6	8.5	11.4	12.7	12.9	12.3	12.2
ΚΡΟΑΤΙΑ	8.8	11.6	14.2	15.7	15.8	14.0	13.8	10.8
ΚΥΠΡΟΣ	5.0	6.0	7.9	11.4	15.7	15.2	13.7	12.2

ΛΕΤΟΝΙΑ	18.6	21.2	17.3	15.2	11.3	9.7	8.9	9.0
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	12.1	14.8	11.9	9.3	8.1	7.0	5.9	4.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6.0	5.8	5.7	6.4	6.0	6.0	7.1	7.6
ΜΑΛΤΑ	7.0	7.0	6.5	7.1	7.5	7.0	6.6	5.8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.8	5.0	5.4	7.1	8.5	8.9	8.2	6.8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	7.3	9.4	9.3	10.1	9.3	6.9	5.7	4.7
ΠΟΛΩΝΙΑ	7.5	9.1	9.0	9.1	9.3	7.8	6.5	5.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	11.3	13.2	14.8	17.9	18.5	15.7	13.8	13.0
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7.7	8.4	8.0	7.4	8.1	7.8	6.0	4.8
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	7.2	8.8	9.2	9.5	9.6	9.2	8.3	7.1
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.4	8.8	9.4	9.4	9.6	10.1	9.3	8.8
ΣΟΥΗΔΙΑ	7.8	8.0	7.8	8.3	8.3	8.5	7.9	7.2
ΤΣΕΧΙΑ	5.9	6.5	6.1	5.7	5.3	5.0	4.7	4.0
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	6.8	7.3	7.1	7.9	8.3	9.5	9.9	9.3

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 6, Ποσοστό ανεργίας ατόμων που ζουν σε ημιαστικές περιοχές

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	6.9	7.0	7.5	7.3	7.1	6.3	6.3
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.0	3.9	4.2	4.3	5.1	4.9	4.2	4.0	3.5
ΒΕΛΓΙΟ	4.8	4.3	4.4	5.2	5.0	5.9	5.6	5.1	4.4
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	:	:	:	:	:	:	8.7	5.2	4.6
ΓΑΛΛΙΑ	10.0	8.8	8.2	7.0	7.7	7.2	7.2	6.1	6.0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6.1	5.9	6.7	7.6	8.4	8.8	8.6	7.0	6.1
ΔΑΝΙΑ	4.6	4.0	4.1	5.4	5.8	4.6	3.4	3.6	2.8
ΕΛΛΑΔΑ	10.5	10.7	10.4	9.5	10.6	9.6	8.5	8.3	7.5
ΕΣΘΟΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	7.5
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	3.9	3.2	3.9	3.3	3.6	3.3	4.0	3.9	4.3
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΙΣΠΑΝΙΑ	13.9	11.0	12.1	11.6	11.6	9.7	8.8	8.6	12.8
ΙΤΑΛΙΑ	9.4	8.1	8.0	7.4	7.5	7.3	6.4	5.9	6.4
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	13.9	13.5	13.3	12.3	10.8	11.1	9.4
ΚΥΠΡΟΣ	5.7	3.5	3.4	4.3	3.0	4.1	4.2	3.2	2.7
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.4	1.6	2.7	3.3	4.9	4.1	4.1	3.9	3.3
ΜΑΛΤΑ	:	:	:	:	:	5.3	:	4.8	3.2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.7	1.8	2.1	2.8	3.8	3.8	3.0	2.5	2.2
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	:	5.8	5.3	5.2	5.1	7.2	6.9	6.8	7.4
ΠΟΛΩΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	12.7	8.9	6.8
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.2	3.2	3.4	4.5	5.1	6.2	6.5	6.7	6.4
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	9.3	7.2
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	:	:	:	:	:	6.9	6.9	4.8	4.5

ΣΟΥΗΔΙΑ	5.4	4.7	5.0	5.6	7.0	7.9	7.4	6.5	6.4
ΤΣΕΧΙΑ	:	:	7.6	8.2	8.9	8.7	7.4	5.7	4.6
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	13.4	12.1	11.9	11.4	10.7	9.0	7.9	7.0	7.2

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	8.0	8.6	8.5	9.7	10.2	9.8	9.0	8.2
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.9	4.0	4.2	4.7	5.3	5.3	5.2	5.4
ΒΕΛΓΙΟ	5.1	5.2	4.3	5.4	6.3	6.5	6.5	6.0
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.6	9.1	11.5	11.9	13.0	11.6	9.2	7.9
ΓΑΛΛΙΑ	7.6	7.7	7.5	10.7	11.4	12.1	12.1	11.9
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6.6	5.9	4.8	4.8	4.7	4.5	4.1	3.8
ΔΑΝΙΑ	5.5	7.0	7.2	7.2	6.6	6.0	5.2	5.7
ΕΛΛΑΔΑ	11.3	14.8	20.2	26.5	28.5	27.3	25.6	24.7
ΕΣΘΟΝΙΑ	11.7	18.1	13.2	9.1	9.3	7.7	6.1	7.7
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	6.2	6.7	6.2	7.0	6.6	5.2	4.4	4.1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	:	:	:	14.9	14.7	12.0	10.9	9.0
ΙΣΠΑΝΙΑ	19.9	22.3	24.1	25.6	27.3	25.3	22.7	20.0
ΙΤΑΛΙΑ	7.5	8.0	8.1	10.2	11.7	12.5	11.6	11.4
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.7	11.6	13.1	15.6	15.8	18.5	15.9	13.3
ΚΥΠΡΟΣ	4.8	5.2	5.7	11.9	16.7	17.7	16.5	14.2
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.1	19.3	12.1	14.4	11.1	10.7	9.5	10.0
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	:	:	:	12.5	11.9	10.3	8.6	9.0
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	4.5	3.6	4.3	5.5	7.1	5.6	8.0	7.2
ΜΑΛΤΑ	5.2	6.1	5.4	5.6	5.3	4.3	4.0	3.5
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.7	3.6	4.2	4.9	6.3	6.2	5.9	5.2
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	9.6	10.7	10.7	10.3	9.6	7.1	6.8	4.7
ΠΟΛΩΝΙΑ	7.0	9.3	9.4	10.6	11.0	9.8	8.3	6.7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	8.5	9.1	11.7	15.2	15.8	13.6	12.3	10.5
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	8.7	:	:	9.8	9.6	7.7	8.1	6.6
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.5	13.6	12.0	12.0	12.8	12.4	10.6	8.9
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.0	7.4	8.1	8.5	11.1	10.5	9.3	8.7
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.3	9.0	8.3	8.2	8.4	8.2	7.5	7.2
ΤΣΕΧΙΑ	7.1	7.9	7.0	7.9	7.9	6.9	5.4	4.1
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.4	10.0	9.1	7.9	8.9	8.5	9.4	8.9

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 7, Ποσοστό ανεργίας ατόμων που ζουν σε αγροτικές περιοχές

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	:	:	7.9	8.1	8.3	7.8	8.4	7.3	7.1
ΑΥΣΤΡΙΑ	3.8	3.3	3.8	3.4	4.0	4.0	3.5	3.1	2.8
ΒΕΛΓΙΟ	7.2	4.9	5.4	5.1	6.2	8.3	8.2	7.1	7.2

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	:	:	:	:	:	:	11.1	9.2	7.5
ΓΑΛΛΙΑ	8.9	7.2	7.5	6.1	7.5	6.2	6.3	5.7	5.4
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.1	9.3	10.0	10.9	12.1	11.6	10.5	9.1	7.7
ΔΑΝΙΑ	4.0	4.2	3.9	5.0	4.8	4.6	3.7	3.3	3.1
ΕΛΛΑΔΑ	7.1	7.0	6.8	6.6	8.8	8.7	7.7	7.0	6.7
ΕΣΘΟΝΙΑ	13.4	13.1	10.0	11.3	10.2	6.6	5.7	4.9	5.5
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	4.2	3.6	3.6	3.4	2.9	3.4	3.7	3.6	3.6
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.4	3.7	4.3	4.5	4.4	4.2	4.2	4.5	6.4
ΙΣΠΑΝΙΑ	14.9	10.8	12.1	12.4	12.1	9.6	9.0	8.6	12.0
ΙΤΑΛΙΑ	11.4	10.6	10.7	10.4	8.4	8.0	7.0	6.4	7.3
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΚΥΠΡΟΣ	4.7	3.4	3.3	3.8	3.9	5.0	4.7	4.2	4.4
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	13.5	13.4	12.1	11.4	9.3	6.7	6.3	7.5
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	14.7	16.8	12.6	11.9	11.4	8.7	6.7	4.5	6.1
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.7	2.4	2.2	3.3	4.3	3.7	4.4	3.7	4.2
ΜΑΛΤΑ	:	:	:	:	:	6.3	7.5	9.3	8.2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.4	2.3	2.8	2.4	4.5	4.0	3.6	3.1	3.0
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	:	6.6	6.9	7.5	7.3	8.7	9.7	9.5	10.3
ΠΟΛΩΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	14.7	10.4	7.9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2.6	3.6	4.0	5.1	5.6	6.0	6.2	6.3	6.2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	14.1	12.6
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	:	:	:	:	:	6.1	5.3	4.6	4.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.6	5.0	5.0	5.3	6.4	7.6	7.0	6.0	6.2
ΤΣΕΧΙΑ	:	:	6.0	6.3	7.3	7.2	7.1	5.3	4.4
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	11.9	11.2	11.2	10.9	10.7	8.8	8.2	7.2	6.6

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	9.1	9.8	10.0	10.0	10.4	9.8	9.1	8.3
ΑΥΣΤΡΙΑ	3.4	3.2	3.0	3.0	3.1	3.3	3.5	3.4
ΒΕΛΓΙΟ	7.5	7.9	5.0	5.4	6.2	6.7	6.3	5.8
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	8.4	12.4	13.7	17.1	18.0	17.4	14.7	12.0
ΓΑΛΛΙΑ	6.8	6.8	6.8	7.2	7.5	7.6	7.7	7.4
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.5	6.4	5.6	4.1	4.0	3.7	3.5	3.0
ΔΑΝΙΑ	5.8	7.0	6.9	6.5	6.5	5.8	5.5	5.3
ΕΛΛΑΔΑ	9.3	11.9	16.2	21.8	24.6	23.2	20.9	19.4
ΕΣΘΟΝΙΑ	13.1	14.7	10.9	9.4	8.2	7.3	6.7	6.5
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	5.0	5.2	5.6	4.9	4.7	4.0	3.6	3.7
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.5	14.4	15.2	15.6	13.1	11.6	9.3	7.7
ΙΣΠΑΝΙΑ	18.9	20.7	22.5	27.5	28.7	27.1	24.4	21.4
ΙΤΑΛΙΑ	8.2	9.0	8.9	10.6	12.4	12.9	12.0	11.6
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	24.3	26.7	16.5	19.4	18.8	18.3	14.9
ΚΥΠΡΟΣ	6.5	7.6	9.2	12.9	16.0	17.2	16.4	13.8
ΛΕΤΟΝΙΑ	16.7	17.8	15.3	15.2	13.0	12.4	11.3	10.2

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	15.3	20.6	18.5	17.9	15.7	14.6	12.4	10.7
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	4.9	3.7	4.7	3.8	5.1	5.9	5.5	5.2
ΜΑΛΤΑ	7.5	5.9	6.6	5.7	6.4	8.0	6.9	5.3
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.0	3.2	4.1	4.4	5.9	6.1	5.4	4.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	12.5	12.8	12.7	12.6	11.6	9.1	7.8	5.9
ΠΟΛΩΝΙΑ	9.2	10.3	10.4	10.7	10.9	9.7	8.1	6.8
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	8.0	9.6	10.7	13.0	13.7	11.9	10.9	10.8
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	6.3	6.1	6.6	4.8	5.0	5.5	6.8	6.5
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	15.2	17.5	16.7	17.7	17.6	15.6	13.5	11.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.6	6.6	7.8	9.0	9.8	9.1	8.7	7.2
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.6	8.7	7.7	7.3	7.2	6.8	6.6	6.4
ΤΣΕΧΙΑ	7.1	7.6	7.1	7.2	7.5	6.4	5.1	3.8
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	8.7	8.6	7.8	7.2	7.3	7.8	8.6	8.0

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 8, Ποσοστό ανεργίας ατόμων 15-24 ετών

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	18.2	17.4	18.3	18.4	18.5	18.5	17.4	15.6	15.4
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.1	5.6	6.2	7.0	10.5	11.0	9.8	9.4	8.5
ΒΕΛΓΙΟ	17.5	17.0	17.7	21.8	21.2	21.5	20.5	18.8	18.0
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	33.7	38.2	35.4	26.6	24.3	21.0	18.3	14.1	11.9
ΓΑΛΛΙΑ	20.7	18.7	20.2	18.2	19.8	20.3	21.3	18.8	18.3
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	8.4	8.3	9.8	10.6	12.6	15.2	13.6	11.7	10.4
ΔΑΝΙΑ	6.7	8.4	7.4	9.2	8.2	8.6	7.7	7.5	8.0
ΕΛΛΑΔΑ	29.2	28.0	26.6	26.6	26.5	25.8	25.0	22.7	21.9
ΕΣΘΟΝΙΑ	22.2	20.6	17.4	20.3	23.1	14.7	11.9	9.9	11.7
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	11.7	10.4	11.2	11.7	11.4	12.2	13.8	14.2	14.1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	7.9	7.7	9.4	9.5	9.4	9.8	9.9	10.3	12.4
ΙΣΠΑΝΙΑ	25.3	20.8	22.2	22.7	22.0	19.6	17.9	18.1	24.5
ΙΤΑΛΙΑ	29.7	27.0	26.3	26.3	23.5	24.1	21.8	20.4	21.2
ΚΡΟΑΤΙΑ		35.4	35.8	33.2	32.3	28.9	25.2	29.1	23.7
ΚΥΠΡΟΣ	10.2	8.2	7.7	8.9	10.7	13.9	10.0	10.2	9.0
ΛΕΤΟΝΙΑ	22.1	23.4	20.3	19.6	20.0	15.1	13.6	10.6	13.6
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	30.2	31.2	23.0	25.1	21.8	15.8	10.0	8.4	13.3
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6.4	6.3	7.0	10.9	16.9	13.7	16.2	15.2	17.9
ΜΑΛΤΑ	11.8	17.6	14.1	16.4	16.6	16.1	15.5	13.5	11.7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	6.1	4.9	5.4	7.4	9.0	9.4	7.5	7.0	6.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	12.7	11.2	12.6	13.4	15.5	19.4	19.2	18.0	19.5
ΠΟΛΩΝΙΑ	35.2	41.0	43.9	43.0	40.8	37.8	29.8	21.7	17.3
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	8.6	9.4	11.7	14.6	15.5	16.2	16.5	16.7	16.7
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	20.0	18.6	23.2	19.6	21.9	20.2	21.4	20.1	18.6
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	37.0	39.1	37.4	33.1	32.7	29.9	26.6	20.1	18.8
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	16.3	17.8	17.3	16.1	15.9	13.9	10.1	10.4	13.6
ΣΟΥΗΔΙΑ	11.7	11.6	12.5	13.5	16.6	22.0	21.1	19.2	20.2
ΤΣΕΧΙΑ	17.0	16.6	16.0	17.6	20.4	19.3	17.5	10.7	9.9
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	20.3	18.8	19.5	20.4	19.5	18.9	17.6	15.7	15.7

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	19.9	20.8	21.3	23.0	23.6	21.9	20.4	18.6
ΑΥΣΤΡΙΑ	10.7	9.5	8.9	9.4	9.7	10.3	10.6	11.2
ΒΕΛΓΙΟ	21.9	22.4	18.7	19.8	23.7	23.2	22.1	20.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	15.1	21.9	25.0	28.1	28.4	23.8	21.6	17.2
ΓΑΛΛΙΑ	22.9	22.6	21.9	23.7	24.1	23.5	24.0	24.1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	11.0	9.7	8.5	8.0	7.8	7.8	7.2	7.0
ΔΑΝΙΑ	11.8	14.0	14.2	14.1	13.1	12.6	10.8	12.0
ΕΛΛΑΔΑ	25.7	33.0	44.7	55.3	58.3	52.4	49.8	47.3
ΕΣΘΟΝΙΑ	26.6	32.0	21.7	19.8	17.9	14.3	12.6	12.8
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	19.0	19.5	20.2	21.2	21.1	16.3	15.4	13.2
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	25.5	28.3	29.9	33.0	29.6	26.9	22.4	19.0
ΙΣΠΑΝΙΑ	37.7	41.5	46.2	52.9	55.5	53.2	48.3	44.4
ΙΤΑΛΙΑ	25.3	27.9	29.2	35.3	40.0	42.7	40.3	37.8
ΚΡΟΑΤΙΑ	25.2	32.4	36.7	42.1	50.0	45.5	43.0	31.3
ΚΥΠΡΟΣ	13.8	16.6	22.4	27.7	38.9	36.0	32.8	29.1
ΛΕΤΟΝΙΑ	33.3	36.2	31.0	28.5	23.2	19.6	16.3	16.4
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	29.6	35.7	32.6	26.7	21.9	19.3	16.3	14.5
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	17.2	14.2	16.8	18.8	15.5	22.6	17.3	10.0
ΜΑΛΤΑ	14.5	13.2	13.3	14.1	13.0	11.7	11.8	6.8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	7.7	8.7	7.7	9.5	11.0	10.5	11.3	10.8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	26.4	26.4	26.0	28.2	26.6	20.4	17.3	12.9
ΠΟΛΩΝΙΑ	20.7	23.7	25.8	26.5	27.3	23.9	20.8	17.7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	20.3	22.8	30.3	37.9	38.1	34.8	32.0	28.0
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	20.8	22.1	23.9	22.6	23.7	24.0	21.7	20.6
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	27.3	33.6	33.4	34.0	33.6	29.7	26.4	22.2
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	14.7	15.7	17.2	20.6	21.6	20.2	16.3	15.2
ΣΟΥΗΔΙΑ	24.9	24.8	22.8	23.7	23.6	22.9	20.3	18.9
ΤΣΕΧΙΑ	16.6	18.3	18.0	19.5	19.0	15.9	12.6	10.5
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	21.6	20.3	18.9	17.8	20.0	19.3	21.1	19.1

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 9, Ποσοστό ανεργίας ατόμων 25-54 ετών

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	8.1	7.7	8.1	8.1	8.2	8.0	7.2	6.2	6.1
ΑΥΣΤΡΙΑ	3.1	3.1	3.5	3.8	4.7	4.8	4.6	4.2	3.6
ΒΕΛΓΙΟ	6.1	5.6	6.6	7.1	7.4	7.4	7.2	6.6	6.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	14.6	17.6	16.4	12.7	11.0	9.0	8.0	6.1	4.9
ΓΑΛΛΙΑ	9.2	8.1	8.1	7.3	7.4	7.5	7.2	6.6	6.0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.0	7.3	8.1	9.1	9.7	10.4	9.6	8.0	7.0
ΔΑΝΙΑ	4.2	4.0	4.2	4.9	5.1	4.1	3.2	3.1	2.6
ΕΛΛΑΔΑ	9.7	9.3	9.1	8.7	9.5	9.2	8.2	7.8	7.2
ΕΣΘΟΝΙΑ	14.0	12.3	10.9	9.5	9.2	7.7	5.6	4.2	4.9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	4.4	3.8	4.0	3.7	3.6	3.4	4.1	3.8	3.9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.0	3.1	3.6	3.9	3.8	4.0	3.9	4.0	4.8
ΙΣΠΑΝΙΑ	12.3	9.3	10.2	10.3	9.8	8.0	7.5	7.2	10.1
ΙΤΑΛΙΑ	8.5	7.9	7.5	7.2	6.8	6.7	5.9	5.3	6.0
ΚΡΟΑΤΙΑ	..	..	12.5	12.1	12.1	10.9	9.9	8.7	7.2
ΚΥΠΡΟΣ	4.5	3.2	2.8	3.6	4.0	4.5	4.1	3.4	3.2

ΛΕΤΟΝΙΑ	14.0	12.9	11.7	11.0	11.0	9.5	6.2	5.7	7.4
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	15.6	16.5	13.2	11.2	10.0	7.9	5.4	4.0	5.2
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.0	1.4	2.4	3.2	4.4	3.9	4.1	3.4	4.2
ΜΑΛΤΑ	4.9	4.1	5.2	5.5	5.0	5.0	5.1	5.1	4.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.5	2.1	2.6	3.6	4.4	4.5	3.7	2.8	2.2
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	5.7	5.1	5.2	5.3	5.5	6.4	6.8	6.9	7.2
ΠΟΛΩΝΙΑ	13.9	15.8	17.5	17.3	16.9	16.0	12.2	8.4	6.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.5	3.5	4.5	5.8	6.0	7.2	7.3	7.7	7.2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	6.6	6.1	7.5	6.3	6.9	6.4	6.4	5.6	5.0
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	15.5	15.9	15.3	15.1	16.0	14.4	11.8	10.1	8.8
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.6	4.9	5.3	5.7	5.4	5.6	5.4	4.5	3.7
ΣΟΥΗΔΙΑ	4.9	4.1	4.2	4.9	5.5	6.2	5.3	4.4	4.3
ΤΣΕΧΙΑ	7.7	7.2	6.5	7.0	7.3	7.1	6.4	4.9	4.0
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	8.0	7.4	7.3	7.3	7.3	6.9	6.1	5.3	4.8

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	7.9	8.6	8.6	9.5	10.0	9.4	8.7	7.8
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.7	4.4	4.0	4.3	4.9	5.2	5.2	5.4
ΒΕΛΓΙΟ	6.8	7.3	6.4	6.7	7.4	7.6	7.7	7.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.0	9.4	10.5	11.3	11.8	10.5	8.5	7.1
ΓΑΛΛΙΑ	7.3	7.6	7.7	8.2	8.7	8.8	8.9	8.6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.3	6.6	5.4	5.0	4.9	4.7	4.4	3.9
ΔΑΝΙΑ	5.2	6.6	6.6	6.7	6.3	5.9	5.7	5.5
ΕΛΛΑΔΑ	9.0	12.1	17.2	23.7	26.9	26.0	24.4	22.8
ΕΣΘΟΝΙΑ	12.8	15.1	11.5	9.5	8.3	7.2	5.5	5.9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	6.1	6.1	6.1	6.0	5.8	4.8	4.2	3.7
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	10.8	12.6	13.5	13.6	12.6	10.7	9.0	7.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	16.3	18.4	19.9	23.3	24.5	22.8	20.6	18.2
ΙΤΑΛΙΑ	6.9	7.5	7.5	9.6	11.2	11.8	11.2	11.1
ΚΡΟΑΤΙΑ	8.0	10.2	12.4	14.5	15.5	15.3	14.4	11.6
ΚΥΠΡΟΣ	4.6	5.4	6.8	10.5	13.9	13.9	13.1	11.7
ΛΕΤΟΝΙΑ	16.2	18.0	14.8	13.7	11.0	10.4	9.5	9.3
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	12.7	16.7	14.3	12.6	11.0	9.9	8.6	7.4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	4.2	3.9	4.3	4.5	5.3	4.9	5.8	5.3
ΜΑΛΤΑ	5.3	5.9	5.4	5.1	5.2	4.6	4.4	3.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.9	3.6	3.8	4.4	5.8	5.9	5.6	4.6
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	9.1	10.4	10.2	10.0	9.1	6.8	6.0	4.5
ΠΟΛΩΝΙΑ	6.9	8.3	8.2	8.8	9.0	7.9	6.6	5.4
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	9.2	10.7	11.9	14.7	15.5	12.7	11.2	10.0
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	6.1	6.3	6.3	6.1	6.4	6.1	6.2	5.3
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.8	12.8	12.1	12.4	12.8	12.0	10.5	8.6
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.3	7.0	7.8	8.3	9.7	9.3	8.7	7.7
ΣΟΥΗΔΙΑ	6.2	6.4	5.7	5.9	6.1	6.0	5.8	5.5
ΤΣΕΧΙΑ	5.9	6.4	5.9	6.1	6.2	5.6	4.6	3.5
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	6.6	6.9	6.2	6.2	6.7	7.1	7.7	7.4

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 10, Ποσοστό ανεργίας ατόμων 55-64 ετών

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	7.2	6.5	6.4	5.8	6.7	6.4	6.1	5.5	5.0
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.2	4.9	5.4	5.3	4.3	4.0	4.0	3.4	2.2
ΒΕΛΓΙΟ	3.0	3.1	4.0	2.8	3.8	4.4	4.8	4.2	4.4
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	12.2	18.4	15.0	11.6	10.2	8.6	7.9	6.8	5.5
ΓΑΛΛΙΑ	7.9	6.1	5.8	4.4	4.9	4.6	5.0	4.4	4.0
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	12.3	11.7	10.8	9.7	12.5	12.7	12.4	10.3	8.5
ΔΑΝΙΑ	4.4	4.2	4.2	4.9	5.6	5.2	3.9	3.4	2.6
ΕΛΛΑΔΑ	3.9	4.2	4.1	3.2	4.4	3.8	3.7	3.4	3.2
ΕΣΘΟΝΙΑ	11.5	10.1	9.5	7.8	5.8	5.4	4.1	3.6	4.1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	4.4	3.3	3.5	3.1	3.0	2.6	2.9	3.3	2.8
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2.6	2.5	2.2	2.1	2.6	3.0	2.5	2.3	3.2
ΙΣΠΑΝΙΑ	9.4	6.3	7.3	7.1	7.2	6.3	5.8	6.0	7.4
ΙΤΑΛΙΑ	4.5	4.3	4.1	3.8	4.2	3.5	2.9	2.4	3.1
ΚΡΟΑΤΙΑ	..	..	7.5	6.4	6.6	7.2	6.0	6.1	5.5
ΚΥΠΡΟΣ	3.5	5.5	3.5	4.4	4.8	3.5	3.3	3.1	3.2
ΛΕΤΟΝΙΑ	9.6	11.1	10.0	8.7	9.7	8.9	6.7	4.5	6.3
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	11.2	13.3	11.3	11.5	9.8	6.9	6.1	3.7	4.4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.4	0.3	0.2	1.5	1.5	2.1	1.4	2.1	2.7
ΜΑΛΤΑ	3.2	1.4	2.2	2.6	2.5	3.4	2.6	3.5	3.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.1	1.6	2.5	3.0	3.9	4.5	4.3	4.0	3.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3.0	2.9	3.1	2.8	3.1	3.9	4.0	4.4	5.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	9.4	9.7	10.5	11.2	11.6	11.2	8.5	6.8	5.3
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.2	3.1	3.6	4.3	5.5	6.1	6.3	6.5	6.6
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1.0	1.1	1.7	1.7	2.8	2.4	2.6	2.3	2.5
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	12.3	12.3	15.3	13.6	15.4	13.3	9.7	8.1	6.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.3	3.9	3.0	3.2	3.1	4.2	2.5	3.3	4.0
ΣΟΥΗΔΙΑ	6.1	5.0	4.7	4.8	4.9	4.5	4.4	3.9	3.8
ΤΣΕΧΙΑ	5.2	4.9	4.0	4.4	5.4	5.2	5.3	4.6	3.9
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.4	8.9	8.1	7.7	7.3	6.9	6.7	6.5	5.5

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	6.2	6.8	6.7	7.2	7.7	7.4	7.0	6.4
ΑΥΣΤΡΙΑ	2.7	2.5	3.6	3.4	3.8	3.8	4.7	5.0
ΒΕΛΓΙΟ	5.1	4.6	4.0	4.5	5.4	5.4	5.6	5.7
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.3	9.0	8.8	10.4	12.4	11.7	8.7	7.3
ΓΑΛΛΙΑ	5.4	5.8	5.7	6.2	7.0	7.3	7.2	7.1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	8.0	7.7	6.4	5.9	5.7	5.1	4.7	3.9
ΔΑΝΙΑ	4.1	5.5	5.7	5.5	5.1	4.8	4.4	4.0
ΕΛΛΑΔΑ	4.6	6.2	8.4	13.5	16.2	17.2	17.5	19.2
ΕΣΘΟΝΙΑ	9.3	16.3	11.6	7.2	6.0	5.4	6.0	8.1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	4.6	4.8	4.8	4.9	4.8	4.2	3.5	3.6
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	6.0	8.3	9.1	10.1	10.7	9.6	7.8	6.5
ΙΣΠΑΝΙΑ	12.1	14.2	15.1	18.0	20.0	20.0	18.6	17.0
ΙΤΑΛΙΑ	3.4	3.6	3.8	5.3	5.7	5.5	5.5	5.7
ΚΡΟΑΤΙΑ	5.8	6.5	7.7	10.4	9.9	11.6	11.6	9.6
ΚΥΠΡΟΣ	4.3	4.7	4.9	9.7	12.4	16.3	15.6	11.5
ΛΕΤΟΝΙΑ	13.8	16.0	14.9	14.7	10.5	9.9	9.3	9.2
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	10.5	14.4	13.4	11.9	11.2	10.7	8.7	7.7

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3.0	2.3	2.8	2.1	4.7	4.3	4.7	0.0
ΜΑΛΤΑ	5.8	4.2	2.9	3.8	5.7	6.3	4.8	0.0
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.3	4.0	4.1	4.7	6.3	7.1	8.1	7.2
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.5	7.9	9.2	8.4	8.1	6.4	5.8	4.4
ΠΟΛΩΝΙΑ	6.3	7.1	6.9	7.4	7.7	6.8	5.4	4.4
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	7.6	8.9	10.8	12.7	13.7	13.5	12.5	11.0
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3.0	3.3	3.7	3.4	3.7	3.3	3.7	3.2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	7.7	10.1	10.1	11.2	11.0	10.6	9.3	9.0
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	3.6	4.0	6.3	6.2	7.0	7.8	7.8	6.5
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.2	5.8	5.2	5.2	5.1	5.4	5.3	5.3
ΤΣΕΧΙΑ	5.7	6.5	5.8	5.8	5.8	4.9	4.4	3.8
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	6.3	6.5	6.5	6.4	6.7	7.3	8.0	7.5

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 11, Διάρκεια ανεργίας (σε χιλιάδες άτομα)

ΧΩΡΑ	Διάρκεια ανεργίας	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	Μέχρι 6 μήνες	7,262	7,074	7,679	7,519	7,943	7,624	7,251	7,123	7,956
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	3,607	3,328	3,624	3,714	3,689	3,394	3,045	2,605	2,603
	Πάνω από 12 μήνες	9,124	8,548	8,942	9,218	9,209	9,138	8,514	7,117	6,113
	Σύνολο	19,992	18,949	20,246	20,451	20,841	20,156	18,809	16,846	16,672
ΑΥΣΤΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	109	98	128	108	114	126	117	111	99
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	25	20	27	30	40	40	35	34	31
	Πάνω από 12 μήνες	47	36	37	45	60	57	59	55	42
	Σύνολο	180	153	192	183	213	223	212	200	172
ΒΕΛΓΙΟ	Μέχρι 6 μήνες	100	108	117	136	134	129	133	123	129
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	41	40	52	62	59	59	53	52	46
	Πάνω από 12 μήνες	167	139	161	164	186	201	196	177	158
	Σύνολο	308	287	329	362	379	390	382	352	332
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	141	159	130	99	109	91	93	64	67
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	102	102	76	56	53	43	43	35	30
	Πάνω από 12 μήνες	323	426	401	294	238	200	170	141	103
	Σύνολο	566	687	608	449	399	334	306	240	199
ΓΑΛΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	929	919	1,022	840	884	905	889	857	855
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	475	422	432	411	439	431	421	372	340
	Πάνω από 12 μήνες	1,040	807	741	853	894	922	942	818	713
	Σύνολο	2,443	2,148	2,196	2,104	2,217	2,257	2,251	2,047	1,908
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	989	1,024	1,161	1,211	1,360	1,390	1,205	1,077	1,036
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	491	478	561	710	663	739	624	469	434
	Πάνω από 12 μήνες	1,570	1,526	1,580	1,921	2,176	2,400	2,365	2,015	1,625
	Σύνολο	3,050	3,028	3,303	3,842	4,199	4,529	4,194	3,562	3,094
ΔΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	82	85	85	91	94	84	74	79	79
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	20	21	20	31	31	23	15	14	9
	Πάνω από 12 μήνες	29	26	25	31	34	33	24	18	14

	Σύνολο	131	131	130	154	159	139	113	111	101
ΕΛΛΑΔΑ	Μέχρι 6 μήνες	155	171	154	137	154	149	126	143	143
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	82	76	87	77	91	88	80	67	62
	Πάνω από 12 μήνες	286	261	252	258	275	256	243	208	183
	Σύνολο	523	508	492	473	520	493	448	418	388
ΕΣΘΟΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	39	30	22	26	23	19	16	13	20
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	16	15	12	11	10	6	5	3	6
	Πάνω από 12 μήνες	45	43	41	33	35	29	20	16	12
	Σύνολο	100	88	75	70	68	54	41	32	38
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Μέχρι 6 μήνες	942	876	956	937	892	900	985	972	1,044
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	238	211	221	213	217	228	284	262	282
	Πάνω από 12 μήνες	430	368	327	314	286	301	365	385	423
	Σύνολο	1,611	1,454	1,503	1,464	1,395	1,429	1,634	1,619	1,749
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	34	36	42	42	41	44	47	54	78
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	13	12	16	17	16	15	17	19	27
	Πάνω από 12 μήνες	28	23	25	29	31	29	30	31	38
	Σύνολο	76	70	82	89	87	88	94	104	143
ΙΣΠΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	1,018	871	1,039	1,062	1,076	1,169	1,179	1,203	1,720
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	443	345	406	446	444	293	263	266	409
	Πάνω από 12 μήνες	1,045	687	725	758	712	472	398	376	467
	Σύνολο	2,506	1,904	2,170	2,266	2,232	1,933	1,840	1,846	2,596
ΙΤΑΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	583	535	534	548	710	652	589	571	660
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	361	314	332	320	251	260	226	197	232
	Πάνω από 12 μήνες	1,524	1,395	1,276	1,205	924	903	801	695	752
	Σύνολο	2,468	2,244	2,142	2,073	1,885	1,815	1,616	1,462	1,644
ΚΡΟΑΤΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	-	-	71	71	79	62	53	50	43
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	-	-	33	31	35	32	27	26	19
	Πάνω από 12 μήνες	-	-	160	150	133	132	119	115	103
	Σύνολο	-	-	263	252	247	227	199	191	165
ΚΥΠΡΟΣ	Μέχρι 6 μήνες	7	7	6	8	9	11	10	10	10
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	4	3	3	3	3	4	3	3	2
	Πάνω από 12 μήνες	4	3	2	3	5	5	3	3	2
	Σύνολο	15	13	11	14	17	19	17	15	15
ΛΕΤΟΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	37	41	49	47	49	39	77	77	103
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	27	26	25	26	25	21	26	22	31
	Πάνω από 12 μήνες	91	80	62	54	54	48	53	37	42
	Σύνολο	156	148	135	127	128	108	156	136	176
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	93	78	65	67	50	39	67	67	111
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	45	43	39	38	34	23	28	20	28
	Πάνω από 12 μήνες	136	163	119	97	89	69	79	42	38
	Σύνολο	274	284	223	203	173	130	175	129	176
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Μέχρι 6 μήνες	3	2	3	4	6	4	5	4	5
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	1	1	1	1	2	2	2	2	2

	Πάνω από 12 μήνες	1	1	1	2	2	2	3	2	3
	Σύνολο	4	3	5	7	10	9	10	9	11
ΜΑΛΤΑ	Μέχρι 6 μήνες	3	5	4	5	4	4	5	5	4
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	2	1	2	2	2	2	2	2	2
	Πάνω από 12 μήνες	5	5	5	5	5	5	4	4	4
	Σύνολο	9	11	11	12	11	11	11	11	10
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	-	-	96	158	169	159	131	120	119
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	-	-	27	62	80	78	56	45	36
	Πάνω από 12 μήνες	-	-	44	84	130	159	142	107	81
	Σύνολο	-	-	168	304	379	396	329	271	236
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	80	75	78	85	82	93	101	97	101
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	55	50	54	57	57	67	70	67	71
	Πάνω από 12 μήνες	129	109	107	103	114	137	147	148	154
	Σύνολο	264	234	239	244	253	298	318	312	326
ΠΟΛΩΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	1,032	1,074	1,028	992	1,011	864	723	578	646
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	703	731	742	683	671	593	438	298	214
	Πάνω από 12 μήνες	1,057	1,365	1,661	1,653	1,547	1,589	1,182	742	351
	Σύνολο	2,792	3,170	3,431	3,329	3,230	3,045	2,344	1,619	1,211
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	83	93	128	145	129	136	134	153	151
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	38	38	49	76	71	77	74	79	68
	Πάνω από 12 μήνες	88	81	93	119	159	199	212	207	197
	Σύνολο	208	212	269	340	358	413	420	439	416
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	249	250	242	155	198	219	207	227	258
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	149	129	165	109	130	89	97	94	80
	Πάνω από 12 μήνες	423	371	477	428	471	397	415	321	238
	Σύνολο	821	750	884	691	799	704	719	641	576
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	123	135	109	108	110	79	55	52	55
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	95	100	87	70	79	57	40	34	32
	Πάνω από 12 μήνες	262	273	291	281	291	291	258	207	170
	Σύνολο	480	508	487	459	481	427	353	292	257
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	17	16	17	20	21	23	20	19	19
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	9	7	10	10	10	12	11	8	7
	Πάνω από 12 μήνες	40	36	34	34	33	31	30	23	19
	Σύνολο	65	60	61	64	63	66	61	50	46
ΣΟΥΗΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	152	143	149	165	185	-	-	206	215
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	39	33	36	45	54	-	-	40	38
	Πάνω από 12 μήνες	69	51	49	46	56	-	-	36	35
	Σύνολο	260	226	233	256	295	-	-	282	287
ΤΣΕΧΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	133	117	112	120	121	112	93	79	70
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	93	76	74	80	84	78	74	50	44
	Πάνω από 12 μήνες	215	216	191	199	220	220	205	148	115
	Σύνολο	440	409	376	398	425	410	371	276	230
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	129	126	131	131	129	121	118	113	117
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	42	35	39	37	38	35	29	27	23

	Πάνω από 12 μήνες	70	57	55	55	51	52	49	42	31
	Σύνολο	241	217	225	223	218	207	195	181	170

ΧΩΡΑ	Διάρκεια ανεργίας	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	Μέχρι 6 μήνες	10,004	9,262	9,080	9,508	9,374	8,608	8,140	7,861
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	4,164	4,386	4,015	4,414	4,412	3,859	3,506	3,084
	Πάνω από 12 μήνες	6,971	8,924	9,690	10,987	12,188	12,007	10,904	9,614
	Σύνολο	21,139	22,572	22,785	24,909	25,973	24,474	22,550	20,560
ΑΥΣΤΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	134	115	110	118	130	131	128	135
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	41	36	33	38	44	47	50	48
	Πάνω από 12 μήνες	48	52	51	52	57	67	74	87
	Σύνολο	223	203	194	209	231	245	252	270
ΒΕΛΓΙΟ	Μέχρι 6 μήνες	151	137	124	144	151	143	143	131
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	61	70	55	60	74	68	60	54
	Πάνω από 12 μήνες	168	197	167	165	192	211	218	201
	Σύνολο	379	405	346	368	416	423	421	386
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	91	115	100	114	116	91	72	63
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	44	74	66	70	71	62	46	36
	Πάνω από 12 μήνες	103	162	210	226	250	232	187	146
	Σύνολο	237	352	376	410	436	384	305	245
ΓΑΛΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	1,051	975	963	1,056	1,135	1,081	1,076	1,048
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	501	487	459	504	543	542	564	503
	Πάνω από 12 μήνες	839	978	995	1,054	1,141	1,207	1,228	1,238
	Σύνολο	2,391	2,440	2,417	2,614	2,818	2,829	2,869	2,789
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	1,220	1,032	891	886	862	836	784	776
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	518	454	350	321	337	317	298	258
	Πάνω από 12 μήνες	1,450	1,332	1,141	1,002	967	918	850	723
	Σύνολο	3,188	2,818	2,382	2,209	2,166	2,072	1,933	1,757
ΔΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	132	134	128	121	117	113	104	114
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	29	40	39	37	33	30	28	30
	Πάνω από 12 μήνες	17	44	54	61	51	48	49	42
	Σύνολο	177	218	221	219	202	191	181	185
ΕΛΛΑΔΑ	Μέχρι 6 μήνες	202	240	291	303	255	206	191	190
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	87	114	156	186	182	131	131	126
	Πάνω από 12 μήνες	195	285	435	706	893	936	875	814
	Σύνολο	484	639	882	1,195	1,330	1,274	1,196	1,130
ΕΣΘΟΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	48	38	26	22	24	20	20	25
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	20	25	10	9	8	7	6	7
	Πάνω από 12 μήνες	25	52	49	37	26	22	16	15
	Σύνολο	93	114	85	68	59	50	42	47
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Μέχρι 6 μήνες	1,304	1,163	1,229	1,174	1,135	953	928	915
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	478	489	468	474	417	323	273	242

	Πάνω από 12 μήνες	579	797	853	876	879	710	531	433
	Σύνολο	2,361	2,450	2,550	2,524	2,430	1,986	1,733	1,590
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	124	90	78	76	70	63	56	50
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	64	63	50	44	40	35	29	24
	Πάνω από 12 μήνες	77	147	186	193	169	141	114	92
	Σύνολο	265	300	313	313	279	239	199	167
ΙΣΠΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	2,218	1,963	1,994	2,129	1,995	1,805	1,717	1,666
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	947	977	934	1,103	1,049	840	729	649
	Πάνω από 12 μήνες	988	1,700	2,084	2,578	3,006	2,964	2,609	2,167
	Σύνολο	4,153	4,640	5,012	5,811	6,051	5,610	5,055	4,481
ΙΤΑΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	726	721	673	832	869	840	832	859
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	322	328	305	414	439	396	397	375
	Πάνω από 12 μήνες	844	987	1,059	1,414	1,729	1,966	1,763	1,728
	Σύνολο	1,892	2,035	2,037	2,660	3,037	3,201	2,992	2,963
ΚΡΟΑΤΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	49	56	59	67	67	82	73	75
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	30	41	41	41	49	53	42	36
	Πάνω από 12 μήνες	99	125	158	189	202	191	195	121
	Σύνολο	178	222	257	297	318	326	309	232
ΚΥΠΡΟΣ	Μέχρι 6 μήνες	15	15	19	24	28	24	23	20
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	4	6	7	12	15	13	12	9
	Πάνω από 12 μήνες	2	5	7	15	26	33	29	24
	Σύνολο	22	26	34	52	69	70	64	54
ΛΕΤΟΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	91	63	47	50	41	40	36	34
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	52	51	28	24	20	21	18	19
	Πάνω από 12 μήνες	50	93	91	81	58	46	44	39
	Σύνολο	193	206	166	155	119	107	98	92
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	111	91	63	62	65	58	52	48
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	50	67	47	38	33	30	25	22
	Πάνω από 12 μήνες	50	113	119	97	74	71	57	44
	Σύνολο	211	270	228	197	172	158	134	114
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Μέχρι 6 μήνες	6	6	5	6	8	8	9	5
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	3	2	3	3	3	3	4	3
	Πάνω από 12 μήνες	3	3	3	4	5	4	5	6
	Σύνολο	12	10	12	13	15	15	18	14
ΜΑΛΤΑ	Μέχρι 6 μήνες	5	4	4	4	5	4	4	4
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	2	2	2	2	2	2	1	1
	Πάνω από 12 μήνες	5	5	5	6	5	5	5	4
	Σύνολο	12	12	11	11	12	11	11	8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	170	197	210	246	285	263	240	219
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	56	80	72	88	121	125	98	81
	Πάνω από 12 μήνες	74	106	140	168	224	258	261	223
	Σύνολο	299	383	422	502	630	646	599	523
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	139	126	146	146	135	109	103	80
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	101	107	92	107	86	67	61	43

	Πάνω από 12 μήνες	177	236	227	220	220	168	144	111
	Σύνολο	418	469	466	473	441	343	308	235
ΠΟΛΩΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	781	883	794	790	783	694	550	501
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	275	346	340	351	355	305	241	191
	Πάνω από 12 μήνες	356	421	524	608	654	568	512	372
	Σύνολο	1,411	1,650	1,659	1,749	1,793	1,567	1,303	1,063
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	187	174	242	270	229	190	191	180
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	100	107	113	157	144	103	84	75
	Πάνω από 12 μήνες	227	307	333	407	482	432	371	317
	Σύνολο	514	588	688	835	855	725	646	572
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	331	285	274	249	250	248	230	179
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	135	141	115	101	108	122	120	83
	Πάνω από 12 μήνες	215	225	271	277	295	258	274	265
	Σύνολο	681	652	659	627	653	629	624	527
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	108	88	76	82	77	72	81	78
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	52	71	55	55	52	47	37	38
	Πάνω από 12 μήνες	165	231	233	241	257	240	196	151
	Σύνολο	324	389	365	377	386	359	314	266
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	30	28	31	31	31	28	28	22
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	12	15	16	16	19	17	15	14
	Πάνω από 12 μήνες	18	33	37	43	52	53	47	42
	Σύνολο	61	75	83	90	102	98	90	78
ΣΟΥΗΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	275	258	239	245	246	249	228	221
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	65	70	55	57	59	55	50	50
	Πάνω από 12 μήνες	50	68	66	64	63	61	59	55
	Σύνολο	389	396	360	365	368	366	338	326
ΤΣΕΧΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	159	130	130	130	127	116	90	82
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	84	88	76	74	76	63	49	38
	Πάνω από 12 μήνες	110	167	147	157	166	144	129	91
	Σύνολο	352	386	353	361	369	324	268	211
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	Μέχρι 6 μήνες	150	134	132	130	138	143	150	140
	Από 6 μέχρι 12 μήνες	33	35	27	29	32	33	36	32
	Πάνω από 12 μήνες	37	52	47	44	46	53	62	62
	Σύνολο	220	222	206	204	216	229	248	233

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 12, Μέση διάρκεια ανεργίας (σε μήνες) ανά ηλικία για την ΕΕ28

Χρονολογία	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
15-24 ετών	9.8	10.1	10.4	10.5	10.1	10.4	10.2	9.2	7.7
25-54 ετών	16.1	15.9	15.7	17.0	16.8	17.8	18.3	17.3	14.7
55-64 ετών	21.9	21.5	22.0	21.9	21.8	22.7	22.5	23.2	21.1

Χρονολογία	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
15-24 ετών	7.9	8.5	8.7	4.8	8.9	9.0	8.4	8.3
25-54 ετών	13.1	13.8	14.5	7.5	14.1	14.4	15.5	16.2
55-64 ετών	19.0	18.2	19.3	10.3	18.9	20.2	24.3	25.8

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 13, Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.2%	1.1%	1.1%	1.1%	1.5%	1.4%	1.5%	1.3%	1.0%
ΒΕΛΓΙΟ	3.8%	3.2%	3.7%	3.7%	4.1%	4.4%	4.2%	3.8%	3.3%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	9.6%	12.6%	12.0%	9.0%	7.2%	6.0%	5.0%	4.1%	2.9%
ΓΑΛΛΙΑ	4.0%	3.8%	3.9%	3.8%	3.7%	3.7%	3.8%	3.3%	2.9%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6.0%	5.8%	5.5%	5.3%	5.5%	5.9%	5.7%	4.9%	3.9%
ΔΑΝΙΑ	1.0%	0.9%	0.9%	1.1%	1.2%	1.1%	0.8%	0.6%	0.5%
ΕΛΛΑΔΑ	6.2%	5.5%	5.3%	5.4%	5.6%	5.2%	4.9%	4.2%	3.7%
ΕΣΘΟΝΙΑ	6.7%	6.4%	6.1%	4.8%	5.2%	4.4%	2.9%	2.3%	1.7%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.5%	1.3%	1.1%	1.1%	1.0%	1.0%	1.2%	1.3%	1.4%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1.6%	1.3%	1.3%	1.5%	1.6%	1.4%	1.4%	1.4%	1.7%
ΙΣΠΑΝΙΑ	5.8%	3.8%	3.8%	3.8%	3.5%	2.2%	1.8%	1.7%	2.0%
ΙΤΑΛΙΑ	6.5%	5.9%	5.3%	5.0%	3.8%	3.7%	3.3%	2.9%	3.0%
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	7.5%	7.3%	7.3%	7.0%	6.4%	6.0%	5.3%
ΚΥΠΡΟΣ	:	:	1.4%	1.4%	1.3%	1.3%	0.9%	0.7%	0.5%
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	:	5.7%	5.0%	5.0%	4.5%	2.4%	1.6%	1.9%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	:	:	7.4%	6.0%	5.6%	4.4%	2.6%	1.4%	1.3%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.0%	0.8%	0.9%	0.9%	1.1%	1.2%	1.4%	1.2%	1.6%
ΜΑΛΤΑ	3.0%	2.8%	3.0%	3.1%	3.4%	3.4%	2.7%	2.7%	2.6%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.2%	1.1%	1.0%	1.0%	1.5%	1.9%	1.7%	1.2%	0.9%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3.1%	2.6%	2.5%	2.4%	2.7%	3.2%	3.4%	3.5%	3.6%
ΠΟΛΩΝΙΑ	7.4%	9.2%	10.9%	11.0%	10.3%	10.3%	7.8%	4.9%	2.4%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.7%	1.5%	1.7%	2.2%	3.0%	3.7%	3.9%	3.8%	3.6%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3.8%	3.4%	4.6%	4.3%	4.8%	4.0%	4.1%	3.2%	2.4%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.1%	11.3%	12.2%	11.4%	1.2%	11.7%	10.2%	8.3%	6.6%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.1%	3.7%	3.5%	3.5%	3.3%	3.1%	2.9%	2.2%	1.9%
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.0%	1.0%	1.0%	1.0%	1.3%	1.1%	1.0%	0.8%	0.8%
ΤΣΕΧΙΑ	4.2%	4.2%	3.7	3.8%	4.2%	4.2%	3.9%	2.8%	2.2%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	2.7%	2.5%	2.2%	2.3%	2.1%	2.1%	1.9%	1.5%	1.2%

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.2%	1.2%	1.2%	1.2%	1.3%	1.0%	1.7%	1.9%
ΒΕΛΓΙΟ	3.5%	4.0%	3.5%	3.4%	3.9%	4.3%	4.4%	4.0%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	3.0%	4.7%	6.3%	6.8%	7.4%	6.9%	5.6%	4.5%
ΓΑΛΛΙΑ	3.3%	3.9%	4.0%	4.1%	4.4%	4.5%	4.6%	4.6%

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.5%	3.3%	2.8%	2.4%	2.3%	2.2%	2.0%	1.7%
ΔΑΝΙΑ	0.6%	1.5%	1.8%	2.1%	1.8%	1.7%	1.7%	1.4%
ΕΛΛΑΔΑ	3.9%	5.7%	8.8%	14.5%	18.5%	19.5%	18.2%	17.0%
ΕΣΘΟΝΙΑ	3.7%	7.6%	7.1%	5.5%	3.8%	3.3%	2.4%	2.1%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.9%	2.5%	2.7%	2.7%	2.7%	2.2%	1.6%	1.3%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	3.5%	6.8%	8.6%	9.0%	7.8%	6.6%	5.3%	4.2%
ΙΣΠΑΝΙΑ	4.3%	7.3%	8.9%	11.0%	13.0%	12.9%	11.4%	9.5%
ΙΤΑΛΙΑ	3.4%	4.0%	4.3%	5.6%	6.9%	7.7%	6.9%	6.7%
ΚΡΟΑΤΙΑ	5.1%	6.6%	8.4%	10.2%	11.0%	10.1%	10.2%	6.6%
ΚΥΠΡΟΣ	0.6%	1.3%	1.6%	3.6%	6.1%	7.7%	6.8%	5.8%
ΛΕΤΟΝΙΑ	4.5%	8.8%	8.8%	7.8%	5.7%	4.6%	4.5%	4.0%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	3.3%	7.4%	8.0%	6.6%	5.1%	4.8%	3.9%	3.0%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.2%	1.3%	1.4%	1.6%	1.8%	1.6%	1.9%	2.2%
ΜΑΛΤΑ	2.9%	3.1%	3.0%	3.1%	2.9%	2.7%	2.4%	1.9%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	0.8%	1.2%	1.6%	1.9%	2.5%	2.9%	3.0%	2.5%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4.2%	5.5%	5.2%	5.0%	4.9%	3.7%	3.1%	2.4%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.5%	3.0%	3.6%	4.1%	4.4%	3.8%	3.0%	2.2%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.2%	5.7%	6.2%	7.7%	9.3%	8.4%	7.2%	6.2%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2.2%	2.4%	2.9%	3.0%	3.2%	2.8%	3.0%	3.0%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	6.5%	9.2%	9.2%	9.4%	10.0%	9.3%	7.6%	5.8%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.8%	3.2%	3.6%	4.3%	5.2%	5.3%	4.7%	4.3%
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.1%	1.6%	1.5%	1.5%	1.4%	1.4%	1.5%	1.3%
ΤΣΕΧΙΑ	2.0%	3.0%	2.7%	3.0%	3.0%	2.7%	2.4%	1.7%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.4%	2.0%	1.7%	1.6%	1.7%	1.9%	2.3%	2.3%

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 14, Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας ανδρών

ΧΩΡΑ\ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΥΣΤΡΙΑ	1	1.1	1.1	1.2	1.5	1.4	1.5	1.2	1
ΒΕΛΓΙΟ	3.1	2.9	3.2	3.3	3.7	3.9	3.7	3.3	3
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	9.8	13.2	12.5	9.2	7.3	6.1	4.8	3.7	2.7
ΓΑΛΛΙΑ	4.2	3.8	3.6	3.5	3.8	4	3.6	3	2.5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	5.8	5.5	5.2	5.5	5.8	6	5.7	4.8	3.9
ΔΑΝΙΑ	0.9	0.8	0.7	1.2	1.1	1.1	0.7	0.5	0.5
ΕΛΛΑΔΑ	3.6	3.3	3.1	3	3	2.6	2.6	2.2	2.1
ΕΣΘΟΝΙΑ	7.7	7.2	7.3	5.4	5.9	4.5	3.2	2.9	2
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2	1.7	1.4	1.4	1.2	1.3	1.5	1.6	1.7
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2	1.6	1.7	1.9	2	1.9	1.7	1.7	2.2
ΙΣΠΑΝΙΑ	3.4	2.3	2.4	2.5	2.3	1.5	1.2	1.1	1.4
ΙΤΑΛΙΑ	5	4.5	4.1	3.9	2.8	2.8	2.5	2.2	2.4
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	:	6.8	6.7	6.5	5.8	5	4.2
ΚΥΠΡΟΣ	:	:	:	1.1	1	0.9	0.7	0.8	0.5
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	:	6.3	4.9	5	4.8	2.7	1.9	1.9
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	:	:	7.9	6	5.3	4.2	2.6	1.5	1.1
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.1	1	0.9	0.9	0.8	1.2	1.2	1.3	1.3
ΜΑΛΤΑ	3.5	3.4	3.5	3.5	3.6	3.4	2.9	2.8	2.7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.2	1.1	1	1	1.5	1.9	1.6	1.1	0.9
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3.5	3	2.8	2.5	2.8	3.2	3.3	3.3	3.6
ΠΟΛΩΝΙΑ	6	7.8	9.8	10.4	9.6	9.3	7.1	4.6	2

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.4	1.2	1.4	1.8	2.6	3.2	3.4	3.2	3.2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4	3.6	4.8	4.6	5.5	4.6	4.7	3.6	2.9
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.1	11.3	11.9	11.3	11.3	11.2	9.4	7.4	5.8
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.1	3.5	3.4	3.5	3.1	2.9	2.4	1.8	1.7
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.3	1.2	1.2	1.2	1.5	1.2	1	0.9	0.8
ΤΣΕΧΙΑ	3.4	3.4	3	2.9	3.4	3.4	3.1	2.1	1.7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	2.8	2.7	2.5	2.5	2.2	2.3	2.1	1.7	1.2

ΧΩΡΑ\ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.2	1.4	1.3	1.3	1.4	1.7	1.9	2.2
ΒΕΛΓΙΟ	3.4	4	3.4	3.5	4	4.7	4.8	4.2
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.8	5	7	7.7	8.1	7.7	6.1	4.8
ΓΑΛΛΙΑ	2.2	2.2	2.6	3	3.6	4.7	4.8	4.8
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.6	3.5	3	2.6	2.5	2.4	2.3	1.9
ΔΑΝΙΑ	0.6	1.8	2	2.1	1.6	1.7	1.6	1.3
ΕΛΛΑΔΑ	2.4	3.9	6.8	12.2	16.2	17.2	15.8	14.1
ΕΣΘΟΝΙΑ	4.4	9.3	7.9	6.1	4.2	3.9	2.5	2.4
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2.3	3.2	3.3	3.2	3.2	2.6	1.9	1.5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.8	9.2	11.5	12	10	8.2	6.7	5.4
ΙΣΠΑΝΙΑ	3.7	7.1	8.6	10.7	12.5	12.3	10.5	8.4
ΙΤΑΛΙΑ	2.8	3.5	3.8	5	6.5	7.1	6.6	6.2
ΚΡΟΑΤΙΑ	3.9	5.9	8.4	10.2	11.3	9.6	10.1	6.8
ΚΥΠΡΟΣ	0.6	1.3	1.7	3.9	6.5	8.3	7.4	6.4
ΛΕΤΟΝΙΑ	5.4	10.9	11	8.7	6.5	5.3	5.4	4.9
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	3.7	9	9.4	7.4	5.5	5.4	4.4	3.4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0.9	1.2	1.3	1.3	1.6	1.6	1.9	2.2
ΜΑΛΤΑ	3.1	3.4	3.3	3.3	3.3	3.2	3	2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	0.8	1.2	1.6	1.8	2.6	2.8	3	2.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4.3	5.7	5.2	5.2	5	3.6	3.1	2.3
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.2	2.9	3.3	3.7	4	3.7	2.9	2.2
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.7	5.1	6.1	7.8	9.4	8.4	7.3	6.4
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2.5	2.8	3.2	3.3	3.4	3.1	3.3	3.3
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	5.8	9	9.4	9.3	10	9.4	6.9	5.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.7	3.4	3.7	4.1	4.9	4.9	4.1	4.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.2	1.7	1.6	1.7	1.6	1.6	1.7	1.4
ΤΣΕΧΙΑ	1.6	2.6	2.4	2.6	2.5	2.2	2	1.4
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.6	2.5	2.2	2.1	2	2.2	2.7	2.5

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 15, Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας γυναικών

ΧΩΡΑ\ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.2	1.1	1.1	1	1.6	1.5	1.4	1.5	1
ΒΕΛΓΙΟ	4.7	3.5	4.3	4.2	4.7	5	4.9	4.3	3.6
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	9.4	11.9	11.4	8.6	7	6	5.3	4.5	3.1
ΓΑΛΛΙΑ	4	3.8	3.8	3.6	3.5	3.5	3.4	3.2	3
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	5.9	5.8	5.6	5.5	5.5	5.7	5.7	4.9	3.9
ΔΑΝΙΑ	1.2	1	1	1	1.3	1.2	0.9	0.7	0.5

ΕΛΛΑΔΑ	10.2	9.1	8.6	8.9	9.4	8.9	8.1	7	5.9
ΕΣΘΟΝΙΑ	5.7	5.5	4.8	4.3	4.4	4.2	2.6	1.7	1.3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1	0.8	0.8	1	0.9	0.8	0.9	0.9	0.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	9.5	6.1	6	5.9	5.2	3.3	2.7	2.4	2.8
ΙΤΑΛΙΑ	8.9	8.1	7.3	6.7	5.3	5	4.4	3.8	4
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	11.1	9.5	9.1	8.4	7.8	7.2	6.7
ΚΥΠΡΟΣ	2.2	1.2	1	1.3	1.6	1.8	1.2	0.7	0.5
ΛΕΤΟΝΙΑ	:	:	5	5	4.9	4.1	2	1.3	1.8
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	:	:	6.8	6	6	4.6	2.6	1.3	1.5
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.6	1.5	1.4	1.2	1.4	1.2	1.6	1	2.1
ΜΑΛΤΑ	2.1	2	2	2.3	3	3.3	2.3	2.5	2.3
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.2	1.2	1.1	1.1	1.6	1.8	1.7	1.3	0.9
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	2.5	2.1	2.2	2.3	2.6	3.2	3.5	3.6	3.6
ΠΟΛΩΝΙΑ	9.1	10.8	12.3	11.8	11.1	11.4	8.6	5.4	2.8
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2.1	1.9	2.2	2.7	3.4	4.3	4.5	4.5	4.1
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	3.5	3.1	4.4	4.1	3.8	3.4	3.4	2.7	1.8
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.1	11.3	12.5	11.7	12.4	12.3	11.2	9.3	7.7
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.2	4	3.6	3.6	3.4	3.3	3.5	2.7	2.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	1	0.8	0.8	0.8	1	0.9	0.8	0.8	0.7
ΤΣΕΧΙΑ	5.2	5.2	4.6	5	5.3	5.3	4.9	3.6	2.8
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	2.7	2.3	2	1.9	2	1.9	1.8	1.4	1.1

ΧΩΡΑ\ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.1	1	1.1	1.1	1.2	1.4	1.4	1.7
ΒΕΛΓΙΟ	3.6	4.1	3.6	3.2	3.7	3.8	3.9	3.8
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	3.1	4.4	5.5	5.8	6.6	6	5	4.1
ΓΑΛΛΙΑ	2.8	3	3.2	3.5	3.8	4.3	4.3	4.3
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.4	3	2.6	2.2	2.1	1.9	1.7	1.4
ΔΑΝΙΑ	0.5	1.1	1.7	2.1	2	1.7	1.7	1.4
ΕΛΛΑΔΑ	6	8.1	11.6	17.4	21.4	22.4	21.2	20.5
ΕΣΘΟΝΙΑ	2.9	5.8	6.2	4.9	3.4	2.7	2.2	1.8
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.4	1.8	2	2.2	2.2	1.8	1.3	1.1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1.8	3.8	5	5.3	5.2	4.5	3.6	2.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	4.9	7.6	9.3	11.4	13.5	13.7	12.4	10.8
ΙΤΑΛΙΑ	4.3	4.7	5	6.4	7.4	8.6	7.4	7.4
ΚΡΟΑΤΙΑ	6.5	7.3	8.5	10.2	10.6	10.7	10.4	6.5
ΚΥΠΡΟΣ	0.6	1.3	1.5	3.1	5.6	7	6.2	5.1
ΛΕΤΟΝΙΑ	3.6	6.7	6.7	7	5	4	3.6	3.1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	2.8	5.9	6.7	5.8	4.6	4.2	3.4	2.6
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.6	1.3	1.6	1.9	1.9	1.6	1.9	2.1
ΜΑΛΤΑ	2.5	2.6	2.5	2.7	2.3	2	1.3	1.8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	0.9	1.2	1.7	2	2.5	3	2.9	2.7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	4.1	5.2	5.3	4.8	4.9	3.7	3.1	2.4
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.9	3.2	4	4.6	4.8	4.1	3	2.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.8	6.3	6.4	7.6	9.1	8.5	7.2	6
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1.8	1.9	2.6	2.7	3	2.4	2.6	2.5
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	7.4	9.5	9	9.5	10	9.1	8.3	6.2
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.9	2.9	3.5	4.4	5.5	5.7	5.4	4.5
ΣΟΥΗΔΙΑ	1	1.3	1.3	1.2	1.2	1.3	1.2	1.1
ΤΣΕΧΙΑ	2.5	3.5	3.2	3.6	3.7	3.2	2.9	2

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.1	1.4	1.2	1.2	1.3	1.6	1.8	2
-----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 16, Αριθμός αποθαρρυσμένων εργαζόμενων σε χιλιάδες για τα έτη 2005-2013

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ΑΥΣΤΡΙΑ	6	6	5	4	3	3	3	3	5
ΒΕΛΓΙΟ	14	11	12	9	9	9	10	10	26
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	340	234	181	155	181	225	247	240	211
ΓΑΛΛΙΑ	29	46	32	35	41	29	34	27	82
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	91	67	70	78	121	86	84	85	73
ΔΑΝΙΑ	2	1	2	1	2	2	2	2	2
ΕΛΛΑΔΑ	8	6	8	10	11	12	12	19	23
ΕΣΘΟΝΙΑ	15	6	7	4	9	9	10	7	6
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	29	..	..	28	44	52	50	47	35
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	..	..	..	0	23	25	28	28	22
ΙΣΠΑΝΙΑ	262	246	174	231	345	432	427	475	515
ΚΡΟΑΤΙΑ	33	27	26	26	30	33	38	42	61
ΚΥΠΡΟΣ	1	1	1	1	1	3	5	6	6
ΛΕΤΟΝΙΑ	24	20	16	12	28	37	31	23	23
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	12	8	4	5	13	9	6	4	3
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0	0	0	0	1	0	0	0	1
ΜΑΛΤΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	68	80	64	57	54	59	53	65	93
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	111	88	84	88	106	116	130	127	127
ΠΟΛΩΝΙΑ	..	..	..	..	229	218	243	258	301
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	12	20	19	18	17	17	62	98	118
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	175	64	68	56	94	127	217	206	180
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4	5	4	3	8	6	6	7	10
ΣΟΥΗΔΙΑ	..	..	..	..	24	25	23	27	26
ΤΣΕΧΙΑ	..	..	..	..	8	10	8	20	8
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	29	23	20	15	24	28	22	24	31

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 17, Ποσοστό ανεργίας ξένων ως προς τον πληθυσμό τους

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	:	:	9.0	9.0	9.2	8.9	8.2	7.1	7.0
ΑΥΣΤΡΙΑ	4.7	4.0	4.9	4.8	5.8	5.6	5.3	4.9	4.1
ΒΕΛΓΙΟ	6.6	6.2	6.9	7.7	7.4	8.5	8.3	7.5	7.0
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	16.2	19.9	18.1	13.8	12.1	10.1	9.0	6.9	5.6
ΓΑΛΛΙΑ	10.2	8.6	8.7	8.3	8.9	8.5	8.5	7.7	7.1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.9	7.8	8.5	9.8	10.7	11.2	10.3	8.7	7.5
ΔΑΝΙΑ	4.5	4.2	4.3	5.4	5.2	4.8	3.9	3.8	3.4
ΕΛΛΑΔΑ	11.3	10.5	10.0	9.4	10.3	10.0	9.0	8.4	7.8
ΕΣΘΟΝΙΑ	13.4	13.1	10.0	11.3	10.2	8.0	5.9	4.6	5.5
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	5.6	4.7	5.0	4.8	4.6	4.8	5.4	5.3	5.6

ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.3	3.7	4.2	4.5	4.5	4.4	4.4	4.7	6.4
ΙΣΠΑΝΙΑ	13.8	10.4	11.2	11.3	11.1	9.2	8.5	8.2	11.3
ΙΤΑΛΙΑ	10.9	9.6	9.2	8.9	7.9	7.7	6.8	6.1	6.7
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	15.1	14.0	13.7	12.7	11.2	9.9	8.6
ΚΥΠΡΟΣ	5.0	4.0	3.3	4.2	4.4	5.3	4.6	3.9	3.7
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.2	13.9	13.8	12.1	11.7	10.0	7.0	6.1	7.7
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	16.0	16.9	13.0	12.9	10.7	8.3	5.8	4.3	5.8
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.3	1.8	2.6	3.7	5.1	4.5	4.7	4.1	5.1
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.6	5.7	5.6	5.8	5.8	7.2	7.5	7.4	7.8
ΜΑΛΤΑ	6.3	7.1	6.9	7.5	7.3	6.9	6.8	6.5	6.0
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2.7	2.1	2.6	3.6	4.7	4.7	3.9	3.2	2.8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.6	5.7	5.6	5.8	5.8	7.2	7.5	7.4	7.8
ΠΟΛΩΝΙΑ	16.4	18.4	20.0	19.4	19.1	17.8	13.9	9.6	7.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	3.9	3.9	4.6	6.2	6.4	7.7	7.8	8.1	7.7
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	19.1	19.4	18.7	17.1	18.6	16.3	13.4	11.1	9.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6.9	5.7	6.0	6.5	6.0	6.5	6.0	4.9	4.4
ΣΟΥΗΔΙΑ	5.5	4.7	5.0	5.6	6.7	7.8	7.1	6.2	6.2
ΤΣΕΧΙΑ	8.8	8.0	7.0	7.6	8.2	7.9	7.2	5.3	4.4
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	11.1	10.3	10.4	10.5	10.4	8.4	7.7	6.9	6.4

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	8.9	9.5	9.6	10.4	10.8	10.2	9.4	8.6
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.3	4.8	4.6	4.9	5.4	5.6	5.7	6.0
ΒΕΛΓΙΟ	7.9	8.3	7.2	7.6	8.4	8.5	8.5	7.8
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6.8	10.3	11.3	12.3	13.0	11.4	9.2	7.6
ΓΑΛΛΙΑ	8.7	8.9	8.8	9.4	9.9	10.3	10.4	10.1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7.8	7.0	5.8	5.4	5.2	5.0	4.6	4.1
ΔΑΝΙΑ	6.0	7.5	7.6	7.5	7.0	6.6	6.2	6.2
ΕΛΛΑΔΑ	9.6	12.7	17.9	24.5	27.5	26.5	24.9	23.6
ΕΣΘΟΝΙΑ	13.5	16.7	12.3	10.0	8.6	7.4	6.2	6.8
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	7.6	7.8	8.1	7.9	7.5	6.1	5.3	4.8
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.0	13.9	14.7	14.7	13.1	11.3	9.4	7.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	17.9	19.9	21.4	24.8	26.1	24.5	22.1	19.6
ΙΤΑΛΙΑ	7.8	8.4	8.4	10.7	12.2	12.7	11.9	11.7
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.2	11.7	13.7	16.0	17.3	17.3	16.2	13.1
ΚΥΠΡΟΣ	5.4	6.3	7.9	11.9	15.9	16.1	15.0	13.0
ΛΕΤΟΝΙΑ	17.5	19.5	16.2	15.0	11.9	10.8	9.9	9.6
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	13.8	17.8	15.4	13.4	11.8	10.7	9.1	7.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	5.1	4.4	4.9	5.1	5.9	5.9	6.7	6.3
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	10.0	11.2	11.0	11.0	10.2	7.7	6.8	5.1
ΜΑΛΤΑ	6.9	6.9	6.4	6.3	6.4	5.8	5.4	4.7
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3.4	4.5	5.0	5.8	7.3	7.4	6.9	6.0
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	10.0	11.2	11.0	11.0	10.2	7.7	6.8	5.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	8.2	9.7	9.7	10.1	10.3	9.0	7.5	6.2
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	9.6	11.0	12.9	15.8	16.4	14.1	12.6	11.2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	12.0	14.4	13.6	14.0	14.2	13.2	11.5	9.7
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	5.9	7.3	8.2	8.9	10.1	9.7	9.0	8.0
ΣΟΥΗΔΙΑ	8.4	8.6	7.8	8.0	8.1	8.0	7.4	7.0
ΤΣΕΧΙΑ	6.7	7.3	6.7	7.0	7.0	6.1	5.1	4.0
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	8.2	8.4	7.8	7.7	8.2	8.7	9.4	8.8

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 18, Κενές θέσεις εργασίας για την ΕΕ28 τα έτη 2006-2016

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	1.4	1.55	1.475	1.15	1.2	1.4	1.4	1.4	1.5	1.6	1.8

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 19, Άτομα που εργάζονται σε δύο ή περισσότερες δουλειές σε χιλιάδες

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	7,816.4	7,676.2	7,368.5	7250	7594.3	7787.2	7891.1	8407	8562.2
ΑΥΣΤΡΙΑ	203.1	185.7	134.6	133.5	188.4	148.3	161.9	163.4	174.1
ΒΕΛΓΙΟ	157.2	150.9	136.0	152	159.1	165.2	160.2	168.5	168.9
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	74.8	28.4	22.1	21.5	25.1	19.3	25.9	24.3	25.7
ΓΑΛΛΙΑ	808.1	768.8	804.3	659	714.6	723	740.4	784.9	827.6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	855.4	867.9	804.1	898.7	959.2	1223.1	1305.2	1423.7	1428.7
ΔΑΝΙΑ	294.8	280.3	287.2	274.1	311.7	302.1	284.3	273.1	268
ΕΛΛΑΔΑ	157.2	134.3	132.3	125.3	106.3	123.2	133.4	141.2	155.2
ΕΣΘΟΝΙΑ	38.0	27.6	25.1	26	22	20	23.1	23.1	21.3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1,186.2	1,179.3	1,147.1	1147.1	1084.4	1054.2	1046.7	1091.8	1118.5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	29.9	32.1	34.4	32.5	36.8	41.4	45.2	55.5	56.3
ΙΣΠΑΝΙΑ	280.9	299.7	288.2	311.8	378.4	506.5	499.4	534.5	523.2
ΙΤΑΛΙΑ	288.5	285.1	269.0	265.1	471.6	355.1	375	400.3	439
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	53.3	46.2	49.6	53.4	47.7	50.8	52.3
ΚΥΠΡΟΣ	16.7	16.3	15.3	22.7	23.1	21.1	16.4	16.1	16.1
ΛΕΤΟΝΙΑ	43.9	45.4	65.7	68.7	63.6	56.1	58.3	61.9	62.6
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	98.2	99.5	93.0	109.6	72.6	81.7	88.5	90	72.3
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.9	2.2	2.0	2	2.8	3.4	3.8	4.1	4.2
ΜΑΛΤΑ	6.3	8.1	7.0	7.3	6.8	6.7	8	8.2	7.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	463.5	473.3	477.3	483	495.8	506.6	533.1	601.3	629.7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	74.4	61.7	65.0	74.5	70.1	72.8	69.8	64.9	61
ΠΟΛΩΝΙΑ	1,229.8	1,211.0	1,105.2	1010.2	1064.2	1106.5	1095.8	1153.9	1184.9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	313.7	314.6	330.9	342.6	315.9	319.3	301.3	317.9	333.1
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	572.7	541.8	416.5	381.5	312.8	286.3	254.6	343.7	295.1
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	20.5	16.6	16.3	19.8	18.7	31.1	27.6	26.9	25.7
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	24.4	22.9	20.2	16.3	29.1	32.4	32	36.1	36.6
ΣΟΥΗΔΙΑ	361.1	413.0	409.8	407.3	397.8	318.5	346.8	361.3	374.8
ΤΣΕΧΙΑ	126.2	123.4	113.3	121.7	118.2	114.9	103.6	80.5	88.2
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	89.1	86.3	93.3	90	95.7	95.1	103	104.9	111.2

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
-----------------	------	------	------	------	------	------	------	------

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	8336.4	8087.3	8252.6	8232.1	8607.7	8834.6	8930.8	9150.4
ΑΥΣΤΡΙΑ	164.7	159.8	167.1	169.9	184.5	184	184.6	200.3
ΒΕΛΓΙΟ	175.4	184.3	187.2	190.8	184	194.1	185.1	202.1
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	20.2	16.3	11	11.6	15.7	17.8	14	14.8
ΓΑΛΛΙΑ	865.9	872.9	867.6	836	1072.3	1181.5	1359.3	1329.2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1429.2	1408.7	1758.7	1835	1909	1979.7	2023.3	2206.9
ΔΑΝΙΑ	255.6	224.5	222.5	212.2	206.1	207.5	196.3	262.7
ΕΛΛΑΔΑ	155	134.1	96.5	69.5	61.8	60.2	59.3	66.9
ΕΣΘΟΝΙΑ	25	28.3	31.4	30.8	32.6	29.2	31.3	34.3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1131.9	1102.1	1136.3	1127.5	1134.8	1193.4	1173	1124.6
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	44.5	38.3	38.4	39.1	47.8	46.6	44.9	45.2
ΙΣΠΑΝΙΑ	445.3	408.8	374.6	350	377.7	383	404	424.9
ΙΤΑΛΙΑ	346.5	343.3	311.9	324.9	291.7	292.9	303.1	329.3
ΚΡΟΑΤΙΑ	47	43.6	37.5	33.2	27.5	37.4	38.5	17.1
ΚΥΠΡΟΣ	14.8	12.8	13.7	9.9	10.2	13.5	10.3	13.1
ΛΕΤΟΝΙΑ	41.4	37.5	35.3	42.6	41.1	40	48.6	51
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	63	62.3	66.3	71.1	79.9	84.3	68.5	68.5
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6.9	6.7	5.3	6.8	7.6	7.9	10	9.9
ΜΑΛΤΑ	8.1	7.9	9.3	8.5	8.1	9	8.7	7.9
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	628.5	604.2	586.9	605.5	686.8	688.4	723.9	707.2
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	70	68.4	76.9	78.9	100	69.2	46.8	55.2
ΠΟΛΩΝΙΑ	1173.7	1131.6	1101.7	1083.7	1057.7	1010.1	917.2	898.8
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	321.4	291.5	235.5	207.7	182.5	200.7	195	195.1
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	277.2	238.3	214.8	209.5	174.4	165.5	135.7	130.4
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	23.9	27.7	28	24.1	27.9	24.7	22.7	30.6
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	34	35.3	29.5	30.8	28.1	36.7	31.3	24.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	367.1	381.1	391.1	394.8	420.5	439.8	434.9	432.8
ΤΣΕΧΙΑ	91.7	106.3	103.5	105.3	110.6	109	115.4	119.7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	108.4	110.5	114.1	122.4	127	128.8	145.1	148

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 20, Ημιαπασχόληση ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	14.8%	14.7%	14.8%	14.9%	15.5%	15.9%	16%	16%	16%
ΑΥΣΤΡΙΑ	11.7%	12.7%	13.3%	13.7%	15.3%	16.4%	17%	17.3%	17.8%
ΒΕΛΓΙΟ	19.3%	17.6%	17.6%	18.3%	18.5%	18.5%	18.7%	18.1%	18.3%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2%	3%	2.5%	2.8%	2.5%	2.1%	1.9%	1.6%	1.5%
ΓΑΛΛΙΑ	14.2%	13.8%	13.8%	13%	13.3%	13.2%	13.2%	13.3%	12.9%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	17.6%	18.3%	18.8%	19.6%	20.1%	21.5%	21.8%	22%	21.8%
ΔΑΝΙΑ	15.3%	14.8%	15.5%	16.2%	17%	17.3%	17.9%	17.3%	17.8%
ΕΛΛΑΔΑ	5.3%	4.7%	5.4%	5.6%	5.9%	6.4%	7.4%	7.7%	7.9%
ΕΣΘΟΝΙΑ	7.2%	7.4%	7.2%	7.8%	7.2%	6.9%	6.8%	6.8%	6.3%

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	23.3%	22.7%	23.1%	23.4%	23.4%	23%	23.2%	22.9%	23%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	18.1%	18.2%	18.4%	18.9%	18.9%	19.3%	19.3%	19.9%	20.9%
ΙΣΠΑΝΙΑ	7.5%	7.6%	7.6%	7.8%	8.3%	10.8%	10.7%	10.5%	10.9%
ΙΤΑΛΙΑ	11.7%	11.7%	11.6%	11.7%	14.8%	14.7%	15%	15.3%	16%
ΚΡΟΑΤΙΑ			5.9%	5.6%	5.7%	6.8%	7%	6%	5.7%
ΚΥΠΡΟΣ	7.6%	8%	7.1%	8.6%	7.3%	7.4%	6.8%	6.5%	6.8%
ΛΕΤΟΝΙΑ	8.8%	8.5%	8.5%	7.7%	8.2%	6.7%	5.3%	5.4%	6%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	11.8%	12.3%	12.9%	11.2%	9.8%	8.8%	7.6%	7%	5.4%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	13%	13.1%	12.5%	13.3%	13.2%	13.9%	12.7%	13.1%	13.4%
ΜΑΛΤΑ	6.8%	8.6%	8.2%	8.6%	8.8%	9%	8.8%	9.3%	9.3%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	32.1%	32.6%	33.9%	34.5%	35%	35.6%	35.4%	35.9%	36.1%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	2.9%	2.5%	2.6%	3.2%	3.3%	3.2%	2.7%	2.8%	3.1%
ΠΟΛΩΝΙΑ	12.8%	11.6%	11.7%	11.5%	12%	11.7%	10.8%	10.1%	9.3%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	9.3%	9.3%	9.7%	10.0%	9.8%	9.6%	9.4%	10.0%	9.9%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7.5%	7.3%	5.5%	5.3%	5.2%	4.6%	4.1%	4.2%	4.0%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1.9%	1.9%	1.6%	2.2%	2.6%	2.4%	2.4%	2.4%	2.6%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.9%	4.8%	4.9%	5.0%	7.5%	7.4%	7.8%	7.8%	7.5%
ΣΟΥΗΔΙΑ	14.0%	13.9%	13.8%	14.1%	14.4%	13.5%	13.4%	14.4%	14.4%
ΤΣΕΧΙΑ	3.2%	3.2%	2.9%	3.2%	3.1%	3.3%	3.3%	3.5%	3.5%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	10.4%	10.5%	11.0%	11.3%	11.3%	11.2%	11.4%	11.7%	11.5%

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	16.4%	16.7%	17%	17.3%	17.6%	17.4%	17.2%	17%
ΑΥΣΤΡΙΑ	18.7%	19.2%	19%	19.4%	19.9%	20.9%	21%	20.9%
ΒΕΛΓΙΟ	18.2%	18.3%	18.8%	18.7%	18.2%	18.1%	18.2%	17.8%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1.6%	1.8%	1.8%	1.9%	2.1%	2.1%	18.6%	15.9%
ΓΑΛΛΙΑ	13.3%	13.6%	13.6%	13.7%	14%	14.2%	14.4%	14.2%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	21.9%	21.7%	22.3%	22.2%	22.6%	22.3%	22.4%	22.1%
ΔΑΝΙΑ	18.8%	19.2%	19.2%	19.4%	19.2%	19.7%	20%	21.7%
ΕΛΛΑΔΑ	8.5%	8.9%	9.1%	9.8%	10.3%	11.2%	11.1%	11%
ΕΣΘΟΝΙΑ	8.5%	8.8%	8.9%	8.2%	8%	7.6%	8.6%	8.7%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	23.9%	24.6%	24.7%	25%	24.6%	24.1%	24%	23.8%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	23.8%	24.9%	25.7%	25%	24.2%	23.4%	23.3%	22.8%
ΙΣΠΑΝΙΑ	11.6%	12.2%	12.7%	13.6%	14.7%	14.7%	14.5%	14.1%
ΙΤΑΛΙΑ	15.9%	16.4%	16.7%	17.8%	18.5%	18.8%	18.7%	18.6%
ΚΡΟΑΤΙΑ	6%	6.4%	6.6%	5.3%	4.8%	4.8%	5.6%	4.7%
ΚΥΠΡΟΣ	7.4%	7.9%	8.7%	9%	10%	11%	10.6%	11.1%
ΛΕΤΟΝΙΑ	7.4%	8.2%	8%	8.3%	7.6%	6.6%	6.8%	7.3%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	6.6%	7.5%	8.6%	9.2%	8.6%	8.7%	6.8%	6.9%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	16.4%	15.8%	16%	15.5%	15.3%	15.5%	14.9%	13.6%
ΜΑΛΤΑ	9.6%	10.5%	11.4%	11.6%	11.8%	12.9%	11.9%	10.2%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	36.7%	37.1%	37.2%	37.8%	38.7%	38.5%	38.5%	37.7%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	3.5%	3.7%	4.8%	4.8%	4.6%	4.2%	4.4%	4%
ΠΟΛΩΝΙΑ	8.7%	8.7%	8.3%	8%	7.7%	7.1%	6.4%	6%

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	9.8%	9.6%	11.7%	12.5%	12.0%	11.0%	10.5%	9.1%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4.2%	4.8%	3.9%	4.1%	4.2%	3.8%	4.2%	3.5%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2.9%	3.7%	4.0%	3.8%	4.3%	4.9%	5.7%	5.8%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	8.3%	9.4%	8.6%	7.9%	8.6%	9.6%	9.2%	8%
ΣΟΥΗΔΙΑ	14.6%	14.5%	14.3%	14.3%	14.3%	14.2%	14.1%	13.8%
ΤΣΕΧΙΑ	3.9%	4.3%	3.9%	4.3%	4.9%	4.8%	4.7%	4.9%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	12.2%	12.5%	12.7%	13.0%	13.0%	13.3%	13.4%	14%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 21, Καθαρό επίδομα ανεργίας σαν ποσοστό του τελευταίου μισθού

Χώρα	Ένα άτομο		Παντρεμένο ζεύγος	
	Χωρίς Παιδιά	Με δύο παιδιά	Χωρίς παιδιά	Με δύο παιδιά
Αυστρία	55.0%	64.8%	56.2%	75.8%
Βέλγιο	65.9%	73.6%	61.9%	63.7%
Βουλγαρία	76.5%	82.6%	76.5%	79.1%
Κροατία	69.0%	69.3%	64.9%	65.0%
Κύπρος	58.8%	67.1%	66.0%	74.0%
Τσεχία	71.6%	71.5%	69.2%	65.5%
Δανία	62.1%	76.2%	93.8%	99.9%
Εσθονία	53.6%	60.8%	55.2%	69.3%
Φινλανδία	65.4%	75.7%	65.4%	79.0%
Γαλλία	67.8%	69.8%	64.5%	66.9%
Γερμανία	58.9%	71.1%	58.9%	72.0%
Ελλάδα	28.4%	45.6%	28.9%	39.6%
Ουγγαρία	44.9%	57.2%	44.9%	57.5%
Ιρλανδία	48.9%	62.9%	71.6%	79.3%
Ιταλία	65.6%	74.9%	68.8%	72.8%
Λετονία	84.4%	80.8%	79.1%	71.7%
Λιθουανία	54.8%	65.3%	54.8%	69.3%
Λουξεμβούργο	85.6%	92.9%	83.0%	89.2%
Μάλτα	39.7%	53.3%	49.4%	53.3%
Ολλανδία	75.2%	76.3%	75.2%	84.0%
Πολωνία	51.6%	61.6%	49.9%	51.7%
Πορτογαλία	75.0%	76.5%	75.0%	76.2%
Ρουμανία	32.5%	48.5%	32.4%	43.1%
Σλοβακία	65.0%	91.6%	59.7%	58.9%
Σλοβενία	66.7%	79.1%	72.1%	73.5%
Ισπανία	55.7%	70.3%	54.3%	68.3%
Σουηδία	41.6%	61.1%	51.1%	60.9%
Ηνωμένο Βασίλειο	37.1%	64.4%	44.7%	71.3%
Μέσος Όρος	59.2%	69.5%	61.7%	69.0%

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 22, Καθαρό εισόδημα και επίδομα ανεργίας

Χώρα	Ένα άτομο			
	Χωρίς Παιδιά		Με δύο παιδιά	
	Εισόδημα A/W	Επίδομα ανεργίας	Εισόδημα A/W	Επίδομα ανεργίας
Αυστρία	28,524 €	15,688 €	33,861 €	21,954 €
Βέλγιο	26,966 €	17,759 €	32,176 €	23,682 €
Βουλγαρία	4,334 €	3,317 €	5,837 €	4,821 €
Κροατία	8,814 €	6,085 €	9,815 €	6,806 €
Κύπρος	12,511 €	7,360 €	12,911 €	8,657 €
Τσεχία	9,057 €	6,483 €	10,138 €	7,247 €
Δανία	35,066 €	21,772 €	47,252 €	36,014 €
Εσθονία	10,430 €	5,587 €	12,340 €	7,497 €
Φινλανδία	29,981 €	19,608 €	37,452 €	28,342 €
Γαλλία	26,775 €	18,153 €	33,297 €	23,234 €
Γερμανία	28,268 €	16,637 €	35,624 €	25,342 €
Ελλάδα	15,234 €	4,320 €	16,767 €	7,648 €
Ουγγαρία	6,569 €	2,951 €	8,453 €	4,834 €
Ιρλανδία	27,905 €	13,642 €	34,010 €	21,386 €
Ιταλία	20,670 €	13,563 €	23,929 €	17,933 €
Λετονία	6,815 €	5,753 €	10,295 €	8,322 €
Λιθουανία	6,652 €	3,646 €	8,236 €	5,378 €
Λουξεμβούργο	38,715 €	33,157 €	46,987 €	43,628 €
Μάλτα	16,924 €	6,715 €	18,979 €	10,114 €
Ολλανδία	31,233 €	23,479 €	40,218 €	30,703 €
Πολωνία	7,857 €	4,051 €	8,639 €	5,325 €
Πορτογαλία	12,400 €	9,300 €	14,728 €	11,265 €
Ρουμανία	4,747 €	1,543 €	5,214 €	2,529 €
Σλοβακία	8,201 €	5,330 €	9,279 €	8,499 €
Σλοβενία	12,062 €	8,051 €	16,743 €	13,247 €
Ισπανία	20,759 €	11,570 €	23,609 €	16,587 €
Σουηδία	33,890 €	14,111 €	40,152 €	24,553 €
Ηνωμένο Βασίλειο	37,511 €	13,934 €	39,948 €	25,729 €

Χώρα	Παντρεμένο ζεύγος			
	Χωρίς παιδιά		Με δύο παιδιά	
	Εισόδημα A/W	Επίδομα ανεργίας	Εισόδημα A/W	Επίδομα ανεργίας
Αυστρία	28,524 €	16,042 €	33,861 €	25,679 €
Βέλγιο	31,067 €	19,238 €	35,782 €	22,788 €
Βουλγαρία	4,334 €	3,317 €	4,855 €	3,839 €
Κροατία	9,381 €	6,085 €	10,569 €	6,869 €

Κύπρος	12,511 €	8,257 €	12,911 €	9,555 €
Τσεχία	9,976 €	6,901 €	11,057 €	7,247 €
Δανία	37,740 €	35,387 €	42,577 €	42,526 €
Εσθονία	10,799 €	5,957 €	12,249 €	8,487 €
Φινλανδία	29,981 €	19,608 €	32,463 €	25,630 €
Γαλλία	29,343 €	18,917 €	31,142 €	20,832 €
Γερμανία	32,061 €	18,869 €	36,929 €	26,582 €
Ελλάδα	16,447 €	4,752 €	17,738 €	7,024 €
Ουγγαρία	6,569 €	2,951 €	8,339 €	4,794 €
Ιρλανδία	29,730 €	21,276 €	34,820 €	27,616 €
Ιταλία	21,360 €	14,689 €	24,619 €	17,933 €
Λετονία	7,270 €	5,753 €	8,590 €	6,162 €
Λιθουανία	6,652 €	3,646 €	7,233 €	5,011 €
Λουξεμβούργο	45,215 €	37,508 €	52,737 €	47,040 €
Μάλτα	16,924 €	8,353 €	18,979 €	10,114 €
Ολλανδία	31,250 €	23,496 €	32,947 €	27,670 €
Πολωνία	8,117 €	4,051 €	8,681 €	4,488 €
Πορτογαλία	13,482 €	10,111 €	14,862 €	11,329 €
Ρουμανία	4,760 €	1,543 €	5,620 €	2,423 €
Σλοβακία	8,924 €	5,330 €	10,002 €	5,895 €
Σλοβενία	12,720 €	9,172 €	18,003 €	13,226 €
Ισπανία	21,747 €	11,802 €	22,742 €	15,530 €
Σουηδία	33,890 €	17,318 €	36,828 €	22,424 €
Ηνωμένο Βασίλειο	37,800 €	16,892 €	40,237 €	28,687 €

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 23, Ποσοστό πληθυσμού που ζει στα όρια της φτώχειας

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	25.8	25.3	24.5	23.7	23.3	23.7	24.2	24.7	24.5	24.4	23.7	23.4
ΑΥΣΤΡΙΑ	17.4	17.8	16.7	20.6	19.1	18.9	19.2	18.5	18.8	19.2	18.3	18.0
ΒΕΛΓΙΟ	22.6	21.5	21.6	20.8	20.2	20.8	21.0	21.6	20.8	21.2	21.1	20.7
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	:	61.3	60.7	44.8	46.2	49.2	49.1	49.3	48.0	40.1	41.3	40.4
ΓΑΛΛΙΑ	18.9	18.8	19.0	18.5	18.5	19.2	19.3	19.1	18.1	18.5	17.7	18.2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	18.4	20.2	20.6	20.1	20.0	19.7	19.9	19.6	20.3	20.6	20.0	19.7
ΔΑΝΙΑ	17.2	16.7	16.8	16.3	17.6	18.3	17.6	17.5	18.3	17.9	17.7	16.7
ΕΛΛΑΔΑ	29.4	29.3	28.3	28.1	27.6	27.7	31.0	34.6	35.7	36.0	35.7	35.6
ΕΣΘΟΝΙΑ	25.9	22.0	22.0	21.8	23.4	21.7	23.1	23.4	23.5	26.0	24.2	24.4
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	24.8	23.7	22.6	23.2	22.0	23.2	22.7	24.1	24.8	24.1	23.5	22.2
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	25.0	23.3	23.1	23.7	25.7	27.3	29.4	30.3	29.9	27.7	26.0	25.5
ΙΣΠΑΝΙΑ	24.3	24.0	23.3	23.8	24.7	26.1	26.7	27.2	27.3	29.2	28.6	27.9
ΙΤΑΛΙΑ	25.6	25.9	26.0	25.5	24.9	25.0	28.1	29.9	28.5	28.3	28.7	29.9
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	:	:	:	31.1	32.6	32.6	29.9	29.3	29.1	27.9
ΚΥΠΡΟΣ	25.3	25.4	25.2	23.3	23.5	24.6	24.6	27.1	27.8	27.4	28.9	27.7
ΛΕΤΟΝΙΑ	46.3	42.2	35.1	34.2	37.9	38.2	40.1	36.2	35.1	32.7	30.9	28.5

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	41.0	35.9	28.7	28.3	29.6	34.0	33.1	32.5	30.8	27.3	29.3	30.1
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	17.3	16.5	15.9	15.5	17.8	17.1	16.8	18.4	19.0	19.0	18.5	19.7
ΜΑΛΤΑ	20.5	19.5	19.7	20.1	20.3	21.2	22.1	23.1	24.0	23.8	22.4	20.1
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	16.7	16.0	15.7	14.9	15.1	15.1	15.7	15.0	15.9	16.5	16.4	16.7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	32.1	31.4	29.4	28.2	29.6	29.9	31.5	33.5	34.8	31.8	28.2	26.3
ΠΟΛΩΝΙΑ	45.3	39.5	34.4	30.5	27.8	27.8	27.2	26.7	25.8	24.7	23.4	21.9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	26.1	25.0	25.0	26.0	24.9	25.3	24.4	25.3	27.5	27.5	26.6	25.1
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	:	:	47.0	44.2	43.0	41.5	40.9	43.2	41.9	40.3	37.4	38.8
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	32.0	26.7	21.4	20.6	19.6	20.6	20.6	20.5	19.8	18.4	18.4	18.1
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	18.5	17.1	17.1	18.5	17.1	18.3	19.3	19.6	20.4	20.4	19.2	18.4
ΣΟΥΗΔΙΑ	14.4	16.3	13.9	14.9	15.9	15.0	16.1	15.6	16.4	16.9	18.6	18.3
ΤΣΕΧΙΑ	19.6	18.0	15.8	15.3	14.0	14.4	15.3	15.4	14.6	14.8	14.0	13.3
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	17.2	17.1	17.4	17.4	16.9	16.9	17.9	17.2	16.0	17.3	16.8	16.6

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 24, Ποσοστό ατόμων που ζουν σε νοικοκυριά που δεν εργάζεται κανένα μέλος τους

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	:	:	10.4	10.4	10.4	10.3	9.9	9.3	9.2
ΑΥΣΤΡΙΑ	7.9	7.8	7.3	6.8	8.2	9.2	8.7	8.2	7.9
ΒΕΛΓΙΟ	12.4	13.3	14.0	14.4	13.8	13.7	13.6	12.3	12
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	16.2	17.7	17.1	15.9	14.4	13.7	12.1	10.2	9
ΓΑΛΛΙΑ	10.2	10.2	10.1	10.2	10.2	10.3	10.4	10	9.6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.7	9.8	10.3	10.9	11.1	11.1	10.6	9.6	9.2
ΔΑΝΙΑ	:	:	8.4	9.4	9.4	8.6	7.7	8.1	6.8
ΕΛΛΑΔΑ	9.7	9.4	9.4	9.0	9.1	8.9	8.1	7.9	7.5
ΕΣΘΟΝΙΑ	11.3	11.3	10.5	10.2	9.7	10.1	6.6	5.8	6.1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	11.3	11.2	11.2	11.0	11.0	10.9	10.8	10.7	10.8
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	8.3	8.5	8.8	9.1	8.6	8.3	7.9	7.9	9
ΙΣΠΑΝΙΑ	7.7	7.5	7.5	7.3	7.2	6.7	6.3	6.3	7.4
ΙΤΑΛΙΑ	11.1	10.4	10.0	9.6	9.4	9.9	9.6	9.4	9.7
ΚΡΟΑΤΙΑ	:	:	13.5	13.5	11.8	12.2	12.4	10	8.9
ΚΥΠΡΟΣ	5.2	5.0	5.2	5.1	5.1	5.3	5.2	4.7	4.9
ΛΕΤΟΝΙΑ	14.8	13.1	10.3	8.8	8.1	9.2	6.7	6.3	6.3
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	10.0	11.4	8.9	8.2	7.8	7.1	7.2	7.2	9.4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	7.0	6.6	7.1	7.5	7.1	6.7	7.1	7	7.9
ΜΑΛΤΑ	7.7	7.6	7.9	8.5	8.8	8.4	7.9	7.8	8.1
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	7.6	6.9	6.8	7.8	7.9	7.9	7.4	6.5	5.9
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	13.4	13.2	13.0	11.7	12.0	12.3	11.8	12.1	12.9
ΠΟΛΩΝΙΑ	:	13.6	15.0	15.0	15.5	14.8	13.2	11.6	10.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	4.5	4.4	4.8	5.3	5.3	5.7	5.8	5.8	5.6
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	9.0	9.4	11.8	11.5	11.8	11.3	10.3	10.4	10.5
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	10.4	10.1	10.5	10.3	10.5	10.3	9.5	8.9	7.5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	8.7	8.1	8.2	8.8	7.7	7.1	7.4	6.5	6.4
ΣΟΥΗΔΙΑ	:	:	:	:	:	:	:	:	:
ΤΣΕΧΙΑ	7.8	7.8	7.3	7.7	8.0	7.4	7.2	6.5	6
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	:	:	:	11.0	11.1	10.5	9.5	9.1	8.1

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ (28)	10.1	10.5	10.6	10.9	11.2	11	10.6	10.1
ΑΥΣΤΡΙΑ	8.3	7.9	7.9	8	8.2	8.6	8.6	8.7
ΒΕΛΓΙΟ	12.8	12.5	12.9	12.7	12.9	13	13.1	12.4
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	9.7	12.1	13.3	13.6	13.3	12.9	12.2	11.7
ΓΑΛΛΙΑ	10.3	10.2	10.3	10.4	10.6	11.3	11.5	11.5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.4	9	8.3	8.1	8	8	8.1	8
ΔΑΝΙΑ	8.3	9.5	9.9	10.2	9.5	9.8	9.4	8.7
ΕΛΛΑΔΑ	8.4	10.3	13.7	17.6	19.6	18.8	18.1	17.1
ΕΣΘΟΝΙΑ	10.1	11.9	9.5	9.4	8.7	8.2	7.8	7.5
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	11.6	11.9	11.9	11.5	11	10.1	9.7	9.1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.7	14.6	15.6	15.9	14.7	13.5	12.4	11.6
ΙΣΠΑΝΙΑ	10.7	11.8	12.9	15.1	15.9	15.3	13.9	12.6
ΙΤΑΛΙΑ	10.5	11.1	11.2	11.8	13.3	13.4	13.1	12.8
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.2	10.6	11.1	12.2	12.9	12.2	11.2	10.2
ΚΥΠΡΟΣ	5.6	5.9	6.2	7.5	9.2	9.6	9.9	10.2
ΛΕΤΟΝΙΑ	10.1	12.4	11.2	10.5	9.4	9.4	8.7	8.9
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	12.6	14.3	13	12.5	11.9	11.2	11	10.6
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	7.3	6.7	7.2	6.5	7.6	7.3	8	9.4
ΜΑΛΤΑ	8.2	7.5	7	7.2	7.6	7.4	6.5	5.6
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	6	7.2	7.3	7.5	8.6	9	8.7	8.4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	13.8	13.8	13.7	13	12.3	9.7	8.3	7.1
ΠΟΛΩΝΙΑ	10.2	10.4	10.1	10.1	10.4	9.9	9.4	8.6
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	6.8	7.4	8.4	10	10.9	9.6	9	8.2
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	10.9	10.8	11.8	11	11	10.9	10.6	10.6
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	8.2	9.2	8.7	8.4	8.6	8.4	7.5	6.4
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	7.5	8.3	8.9	8.6	9.6	9.6	9	9
ΣΟΥΗΔΙΑ	11.3	10.9	10.4	11.1	10.7	10.3	11.4	9.8
ΤΣΕΧΙΑ	6.7	6.7	6.3	6.5	6.3	5.9	5.9	5
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	9.7	9.5	9.4	9.3	9.7	10.2	10.4	10.5

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 25, Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για την ΕΕ28

Χρονολογία	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΕ28)	3.2	3.2	2.3	2.1	2.3	2.5	2.6	2.6	4.2

Χρονολογία	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΕ28)	1.0	1.7	3.3	2.7	1.4	0.2	-0.1	0.2

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 26, Δείκτης εξαθλίωσης για την ΕΕ28

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3.2	3.2	2.3	2.1	2.3	2.5	2.6	2.6	4.2
Ποσοστό ανεργίας	8.9	8.7	9	9.2	9.3	9	8.2	7.2	7
Δείκτης Εξαθλίωσης	12.1	11.9	11.3	11.3	11.6	11.5	10.8	9.8	11.2

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	1.0	1.7	3.3	2.7	1.4	0.2	-0.1	0.2
Ποσοστό ανεργίας	9	9.6	9.7	10.5	10.9	10.2	9.4	8.6
Δείκτης Εξαθλίωσης	10.0	11.3	13.0	13.2	12.3	10.4	9.3	8.8

Πίνακας 27, Συνδικαλιστική πυκνότητα ως ποσοστό των μισθωτών

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΑΥΣΤΡΙΑ	36.9	35.9	35.6	34.6	34.4	32.8	31.0	30.1	29.1
ΒΕΛΓΙΟ	56.2	56.3	55.6	54.1	54.0	53.7	54.8	54.7	54.4
ΓΑΛΛΙΑ	8	7.9	8.1	7.9	7.7	7.7	7.6	7.5	7.6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	24.6	23.7	23.5	23.0	22.2	21.7	20.7	19.9	19.1
ΔΑΝΙΑ	73.6	73.3	71.6	71.6	70.4	70.7	68.4	67.9	66.3
ΕΛΛΑΔΑ	-	25.8	25.5	25.3	24.5	24.6	24.7	24.5	24.0
ΕΣΘΟΝΙΑ	14.5	13.6	12.4	10.7	10.1	9.1	8.0	7.4	7.1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	29.7	29.5	29.3	29.6	28.9	28.4	28.1	27.9	27.1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	36	37.8	36.1	37.4	35.5	34.0	32.4	31.5	31.9
ΙΣΠΑΝΙΑ	16.5	16.4	16.3	16.1	15.6	14.8	14.5	15.7	17.4
ΙΤΑΛΙΑ	34.4	34.2	33.8	33.7	34.1	33.6	33.2	33.5	33.4
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	-	16.8	-	13.6	-	-	9.8	9.3	8.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	-	41.8	42.1	42.8	42.3	41.4	40.1	38.7	36.5
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	22.6	21.2	21.0	20.5	20.8	20.6	20.0	19.3	18.8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	-	20.0	17.4	17.9	16.9	17.5	15.9	15.0	14.4
ΠΟΛΩΝΙΑ	17.6	15.5	14.1	18.8	19.0	21.5	16.2	15.6	15.1
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	21.5	22.4	20.7	21.2	21.4	21.2	20.8	20.8	20.5
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	32.3	30.5	27.4	26.1	23.6	22.8	20.6	18.8	17.2
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	41.4	43.5	-	43.7	-	-	-	-	28.1
ΣΟΥΗΔΙΑ	80.1	78.0	78.0	78.0	78.1	76.5	75.1	70.8	68.3
ΤΣΕΧΙΑ	27.2	23.8	22.2	21.7	21.0	20.2	18.9	18.3	17.7
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	74.6	74.5	73.5	72.9	71.5	70.6	70.4	70.5	69.6
ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ	35.98	33.7	33.2	32.8	32.6	32.2	30.1	29.4	28.7

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΑΥΣΤΡΙΑ	28.7	28.4	27.9	27.4	27.8	27.7	27.4
ΒΕΛΓΙΟ	54.9	53.8	55.1	55.0	55.1	53.8	54.2
ΓΑΛΛΙΑ	7.7	7.7	7.7	7.7	8.1	7.9	-
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	18.9	18.6	18.0	17.9	18	17.7	17.6
ΔΑΝΙΑ	67.7	67.0	66.4	67.2	66.8	66.4	65.4
ΕΛΛΑΔΑ	23.0	22.2	22.6	21.3	21.7	-	-
ΕΣΘΟΝΙΑ	7.7	7.6	6.8	6.4	-	-	-
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	27.1	26.4	25.6	25.8	25.4	-	-

ΙΡΛΑΝΔΙΑ	33.1	32.7	32.6	31.2	33.4	-	-
ΙΣΠΑΝΙΑ	17.8	17.6	17.2	17.5	16.8	15.6	13.9
ΙΤΑΛΙΑ	34.7	35.5	35.7	36.3	36.8	36.4	35.7
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	10	10.1	9.7	9	8.4	8.1	7.9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	36.0	35.1	33.9	32.8	-	33.7	-
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	19.1	18.6	18.2	17.7	18.2	18.1	17.7
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	12.8	12.5	11.4	10.6	-	11	-
ΠΟΛΩΝΙΑ	15.1	14.6	13.5	12.5	12.9	11.8	-
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	20.1	19.3	19.5	20.5	-	17	16.2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	17.0	16.9	17.0	16.8	13.3	12.2	10.9
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	-	25.0	23.1	-	21.3	-	-
ΣΟΥΗΔΙΑ	68.4	68.2	67.5	67.5	-	-	66.8
ΤΣΕΧΙΑ	17.0	15.5	13.9	13.4	14.2	13.5	11.6
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	69.9	69.1	68.4	68.6	66.3	66.7	-
ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ	28.9	28.3	27.8	27.8	27.3	26.1	28.8

Πηγή: ΟΟΣΑ

Πίνακας 28, Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης ως ποσοστό του ΑΕΠ τα έτη 2005-2015

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	0.521	0.484	0.449	0.442	0.510	0.523	0.460	0.423	-	-	-
ΑΥΣΤΡΙΑ	0.443	0.523	0.493	0.498	0.641	0.640	0.554	0.553	0.586	0.621	0.575
ΒΕΛΓΙΟ	0.471	0.454	0.468	0.506	0.535	0.561	0.638	0.586	0.521	0.522	0.523
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0.396	0.360	0.271	0.241	0.210	0.089	0.123	0.188	0.332	0.189	0.139
ΓΑΛΛΙΑ	0.667	0.692	0.700	0.622	0.749	0.827	0.679	0.659	0.686	0.747	0.751
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0.812	0.646	0.545	0.549	0.618	0.518	0.432	0.341	0.296	0.289	0.269
ΔΑΝΙΑ	1.219	1.165	0.985	0.937	1.122	1.371	1.404	1.343	1.323	1.426	1.431
ΕΛΛΑΔΑ	0.056	0.140	0.148	0.139	0.210	0.220	-	-	0.183	0.305	0.243
ΕΣΘΟΝΙΑ	0.046	0.048	0.023	0.028	0.132	0.134	0.135	0.178	0.133	0.096	0.101
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	0.045	0.034	0.041	0.036	0.052	0.074	-	-	-	-	-
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0.466	0.448	0.466	0.523	0.614	0.687	0.682	0.718	0.703	0.668	0.488
ΙΣΠΑΝΙΑ	0.568	0.612	0.611	0.590	0.637	0.707	0.692	0.566	0.422	0.449	0.451
ΙΤΑΛΙΑ	0.458	0.405	0.362	0.365	0.351	0.318	0.305	0.341	0.339	0.301	0.417
ΚΡΟΑΤΙΑ	-	-	-	-	-	-	-	0.156	0.205	0.171	0.371
ΚΥΠΡΟΣ	-	0.048	0.073	0.103	0.155	0.254	0.295	0.258	0.107	0.127	0.119
ΛΕΤΟΝΙΑ	0.153	0.173	0.101	0.074	0.269	0.518	0.327	0.185	0.194	0.147	0.105
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0.145	0.180	0.215	0.161	0.196	0.222	0.180	0.180	0.186	0.179	0.250
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0.403	0.387	0.370	0.349	0.383	0.420	0.454	0.475	0.501	0.494	0.506
ΜΑΛΤΑ	-	0.063	0.031	0.047	0.036	0.052	0.084	0.112	0.046	0.091	-
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	0.808	0.730	0.675	0.670	0.749	0.743	0.676	0.604	0.577	0.551	0.528
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0.231	0.248	0.261	0.259	0.381	0.544	0.346	0.596	0.694	0.762	0.799
ΠΟΛΩΝΙΑ	0.353	0.356	0.401	0.464	0.515	0.590	0.325	0.356	0.409	0.397	0.380
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	0.486	0.425	0.359	0.393	0.607	0.538	0.446	0.387	0.461	0.532	0.482

ΡΟΥΜΑΝΙΑ	0.107	0.099	0.076	0.059	0.040	0.027	0.029	0.034	0.026	0.023	0.019
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	0.165	0.140	0.114	0.147	0.148	0.226	0.218	0.187	0.169	0.166	0.162
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0.191	0.172	0.109	0.092	0.246	0.393	0.249	0.175	0.283	0.279	0.155
ΣΟΥΗΔΙΑ	0.893	0.952	0.770	0.635	0.674	0.840	0.911	1.007	1.068	1.072	1.014
ΤΣΕΧΙΑ	0.112	0.119	0.116	0.109	0.153	0.211	0.168	0.136	0.192	0.241	0.306
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	0.700	0.706	0.680	0.640	0.711	0.830	0.821	0.838	0.863	0.906	0.853

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 29, Παθητικές πολιτικές απασχόλησης ως ποσοστό του ΑΕΠ τα έτη 2005-2015

ΧΩΡΑ/ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ28)	1.260	1.114	0.940	0.949	1.388	1.361	1.227	1.228	-	-	-
ΑΥΣΤΡΙΑ	1.460	1.348	1.197	1.121	1.433	1.363	1.247	1.249	1.403	1.403	1.488
ΒΕΛΓΙΟ	2.283	2.137	1.954	1.954	2.319	2.207	2.042	2.047	2.088	1.938	1.713
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	0.196	0.169	0.137	0.143	0.359	0.425	0.394	0.436	0.436	0.410	0.397
ΓΑΛΛΙΑ	1.998	1.768	1.583	1.509	1.830	1.858	1.803	1.884	1.963	1.990	1.963
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.920	1.626	1.186	1.009	1.453	1.280	0.987	0.943	0.998	0.936	0.880
ΔΑΝΙΑ	2.281	1.804	1.458	1.173	1.663	1.729	1.596	1.640	1.625	1.399	1.278
ΕΛΛΑΔΑ	0.399	0.370	0.326	0.456	0.680	0.714	-	-	0.644	0.515	0.488
ΕΣΘΟΝΙΑ	0.118	0.079	0.097	0.209	1.351	0.846	0.479	0.427	0.438	0.389	0.429
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	0.173	0.173	0.151	0.189	0.319	0.290	-	-	-	-	-
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0.789	0.815	0.879	1.284	2.466	2.792	2.480	2.368	2.138	1.790	1.247
ΙΣΠΑΝΙΑ	1.429	1.409	1.422	1.840	2.908	3.053	2.816	3.036	2.887	2.448	1.920
ΙΤΑΛΙΑ	0.674	0.645	0.591	0.696	1.243	1.314	1.241	1.495	1.519	1.536	1.292
ΚΡΟΑΤΙΑ	-	-	-	-	-	-	-	0.430	0.450	0.391	0.332
ΚΥΠΡΟΣ	-	0.593	0.423	0.367	0.610	0.622	0.855	1.044	1.367	0.902	0.800
ΛΕΤΟΝΙΑ	0.296	0.269	0.267	0.328	1.015	0.700	0.319	0.265	0.313	0.357	0.411
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	0.121	0.124	0.112	0.152	0.604	0.473	0.291	0.234	0.219	0.190	0.225
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	0.659	0.594	0.525	0.542	0.896	0.788	0.669	0.783	0.846	0.739	0.680
ΜΑΛΤΑ	-	0.384	0.341	0.303	0.356	0.328	0.311	0.318	0.337	0.293	-
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.746	1.439	1.146	1.033	1.382	1.447	1.360	1.616	1.943	1.975	1.823
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	0.383	0.351	0.353	0.362	0.672	0.710	0.656	0.412	0.337	0.261	0.246
ΠΟΛΩΝΙΑ	0.851	0.704	0.509	0.346	0.330	0.335	0.297	0.317	0.348	0.309	0.273
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.240	1.151	1.012	0.951	1.257	1.334	1.281	1.605	1.651	1.327	1.005
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	0.391	0.275	0.226	0.170	0.373	0.536	0.243	0.161	0.150	0.132	0.108
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	0.260	0.331	0.355	0.423	0.660	0.590	0.485	0.427	0.401	0.346	0.336
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	0.399	0.384	0.296	0.264	0.637	0.693	0.908	0.857	0.833	0.633	0.526
ΣΟΥΗΔΙΑ	1.220	1.008	0.699	0.545	0.863	0.756	0.601	0.632	0.678	0.614	0.551
ΤΣΕΧΙΑ	0.221	0.214	0.188	0.181	0.406	0.350	0.266	0.227	0.244	0.224	0.187
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.820	1.634	1.374	1.288	1.791	1.710	1.414	1.400	1.609	1.818	1.934

Πηγή: Eurostat